

**commissie vrije tijd, openbaar groen, openbare
netheid en klimaat (VOGOK)**

Openbare dossierstukken van de vergadering van 14 april 2025

In deze bundel kan u de voor openbaarmaking vatbare dossierstukken bij de volgende mededelingen vinden:

- d) Toelichting Netheidsrapport. (met bijlagen voor de raadsleden)**
- d) Toelichting Netheidsrapport. (met bijlagen voor de raadsleden)**

d) Toelichting Netheidsrapport. (met bijlagen voor de raadsleden)

Openbare bijlage(n)

- 20250414_DO_Netheidsrapport_presentatie.pdf

gent:

Netheidsrapport 2024

Netheidsrapport 2024

Datagewijs

1. Sluikstortmeldingen

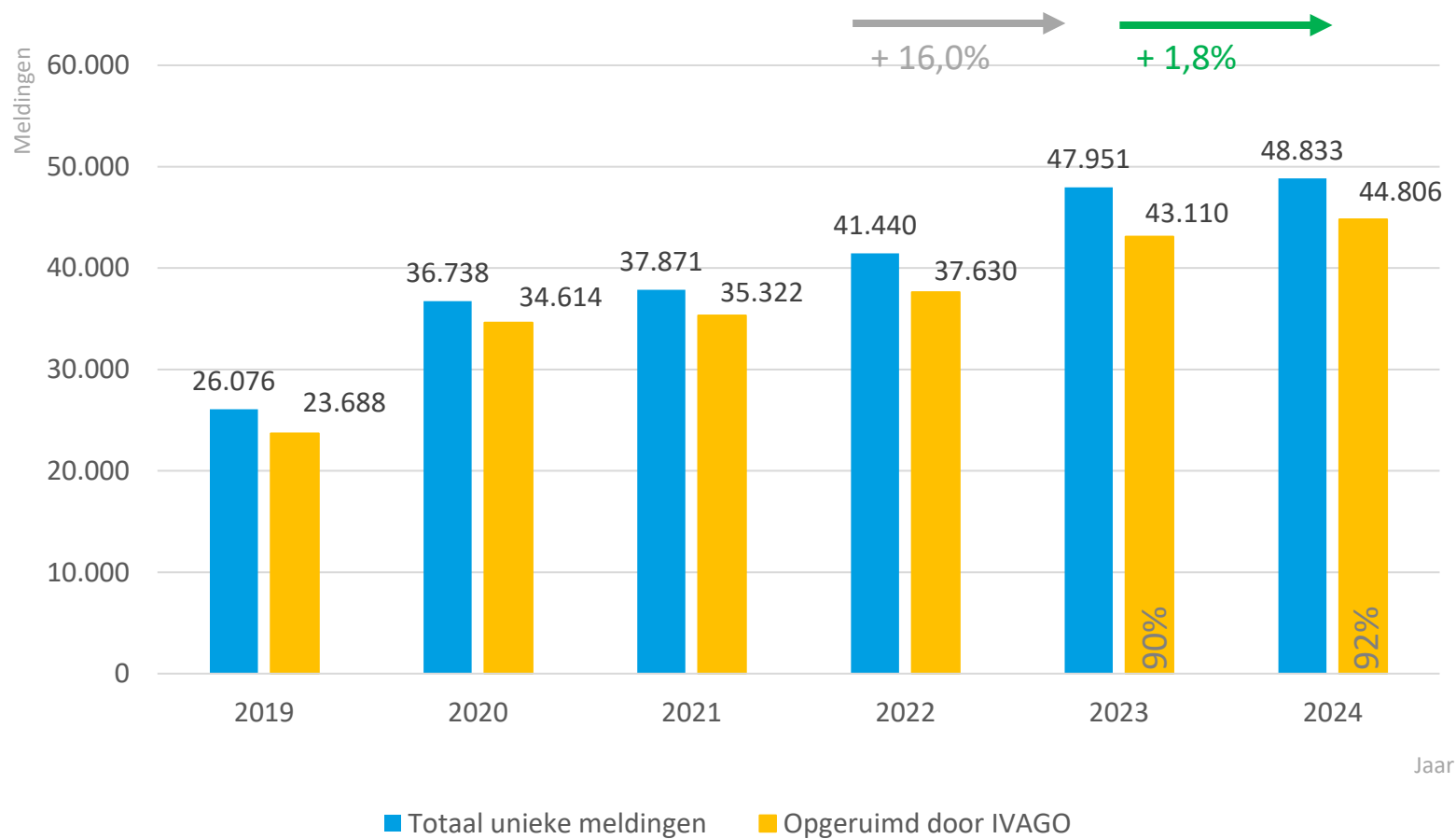
- × Meldingsplatform
- × Opgeruimde sluikstorten IVAGO

2. Gewichten

- × Sluikstort
- × Zwerfvuil
- × Vuilnisbakken

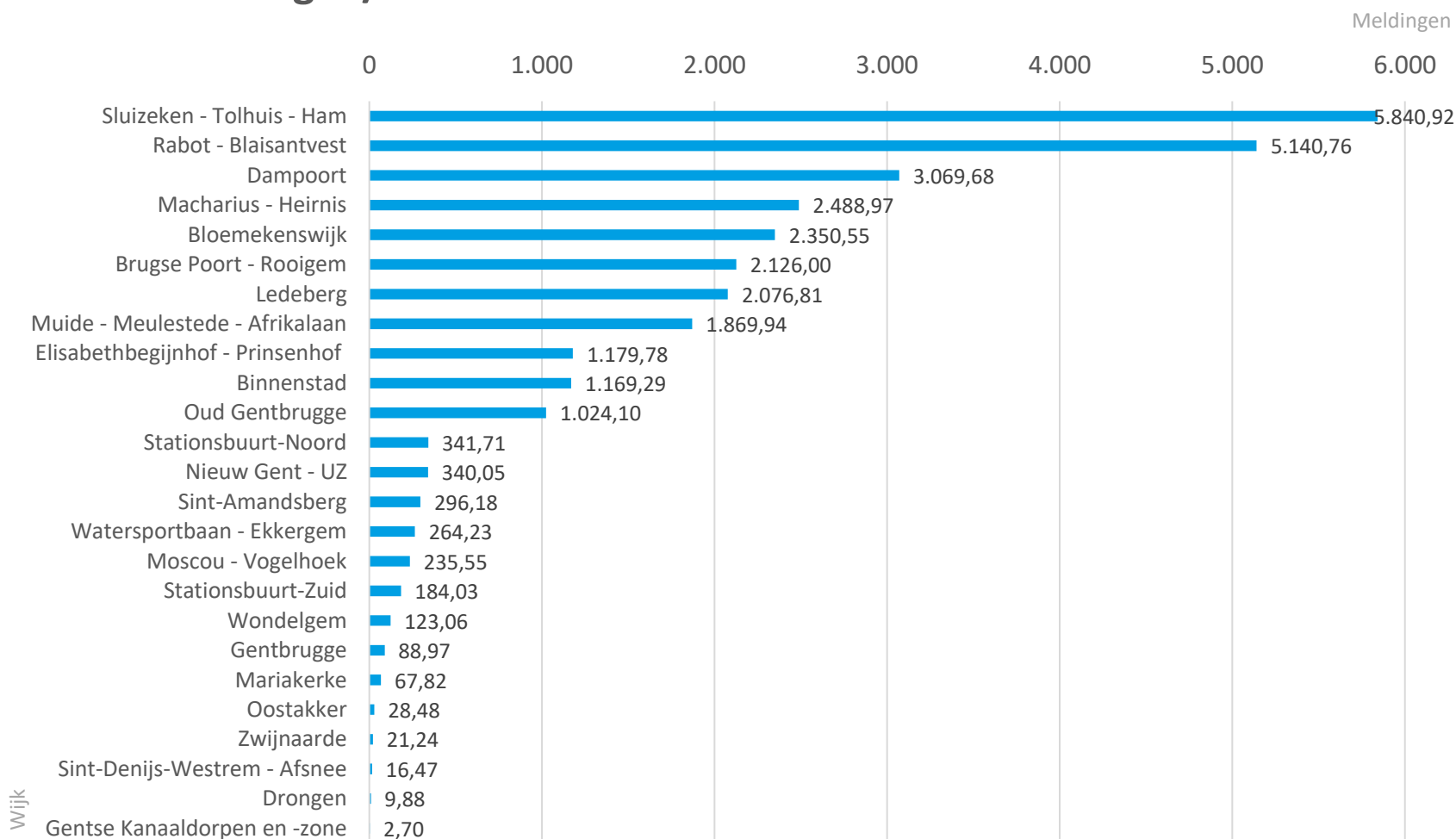
3. Netheidsbarometer

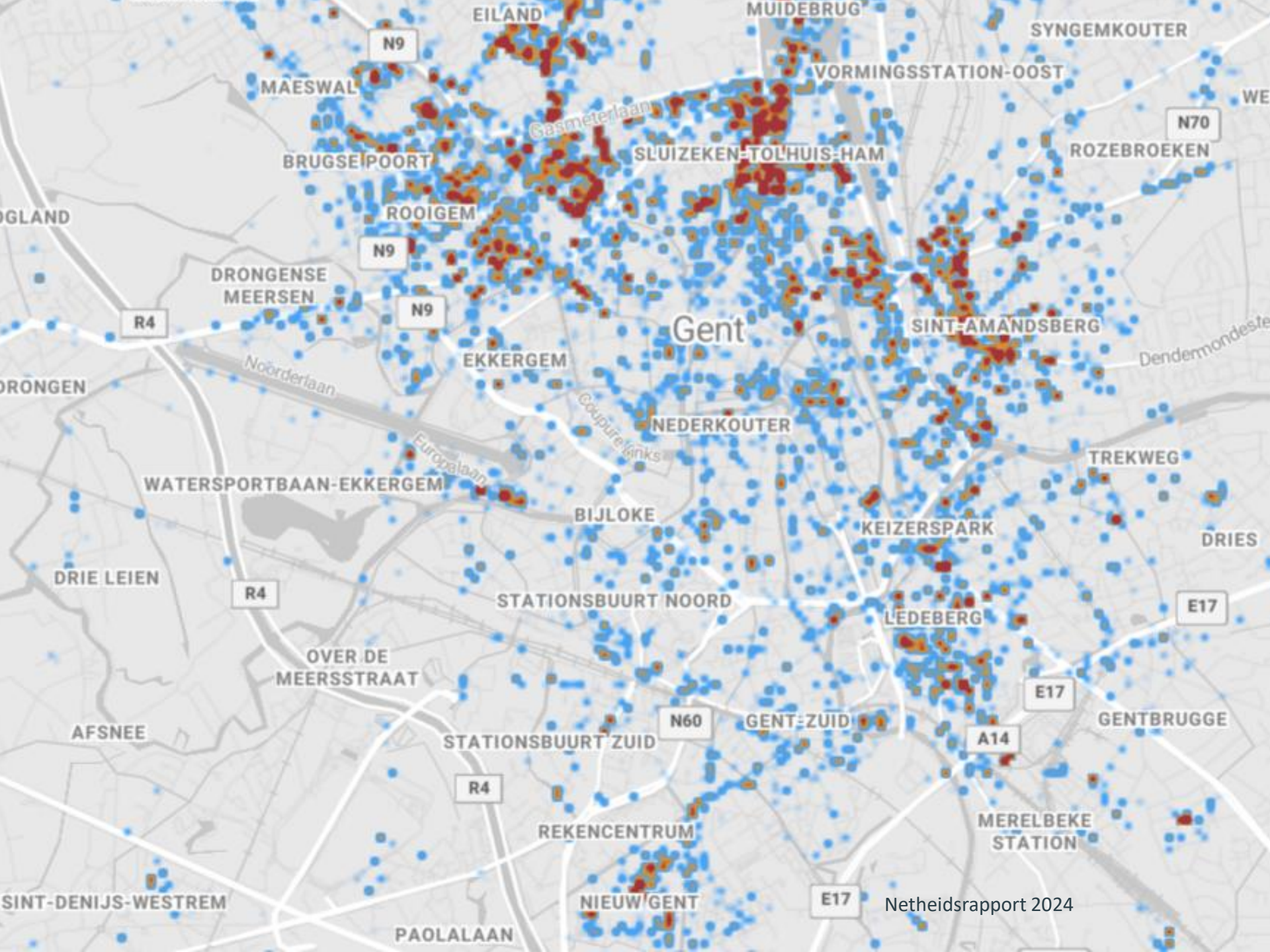
Sluikstortmeldingen

Waar?

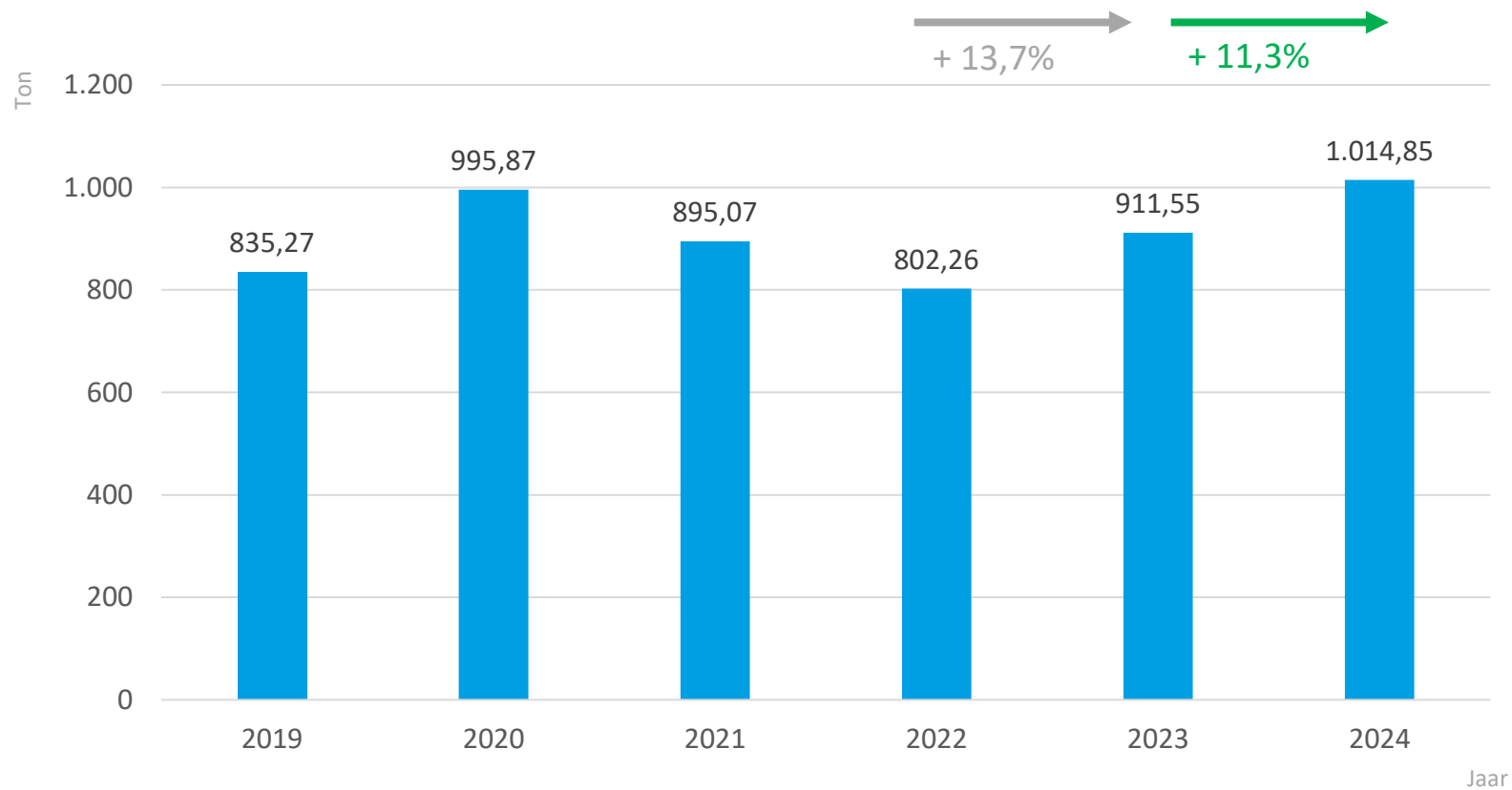
Aantal meldingen/km²

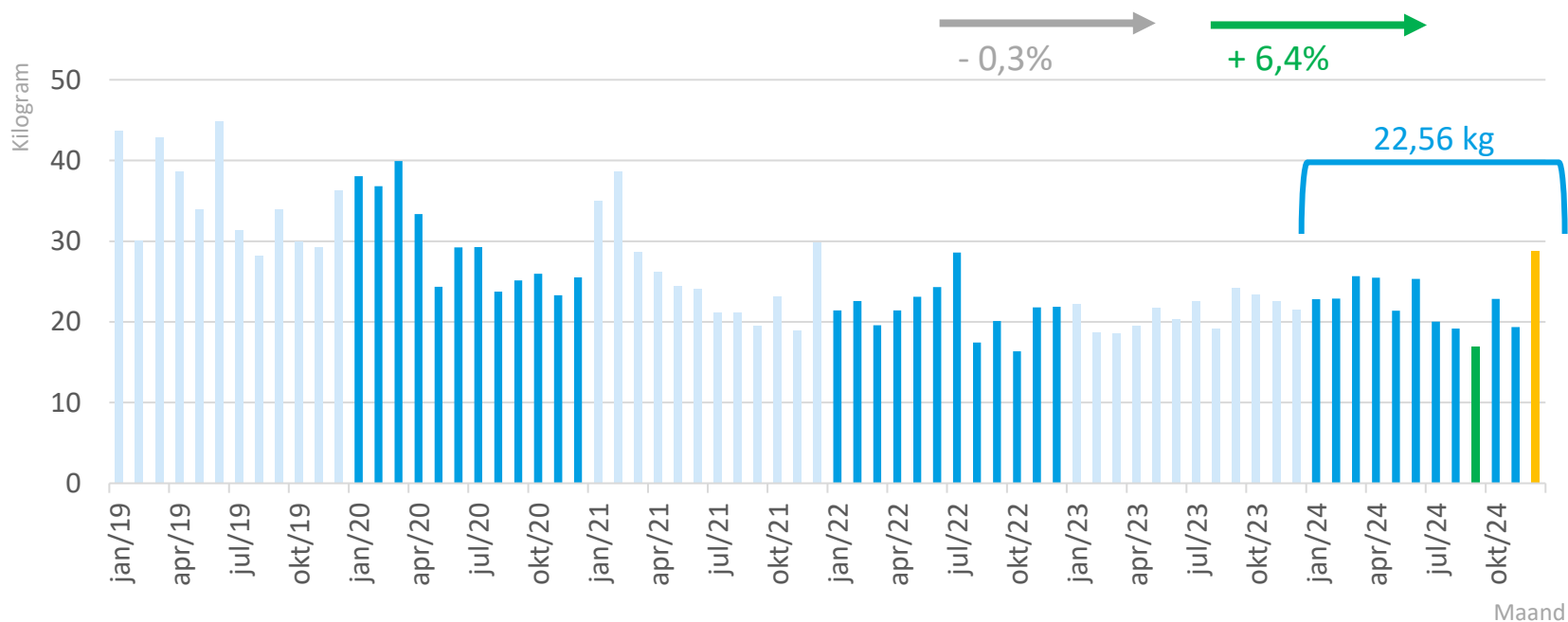
Gewicht

Sluikstort

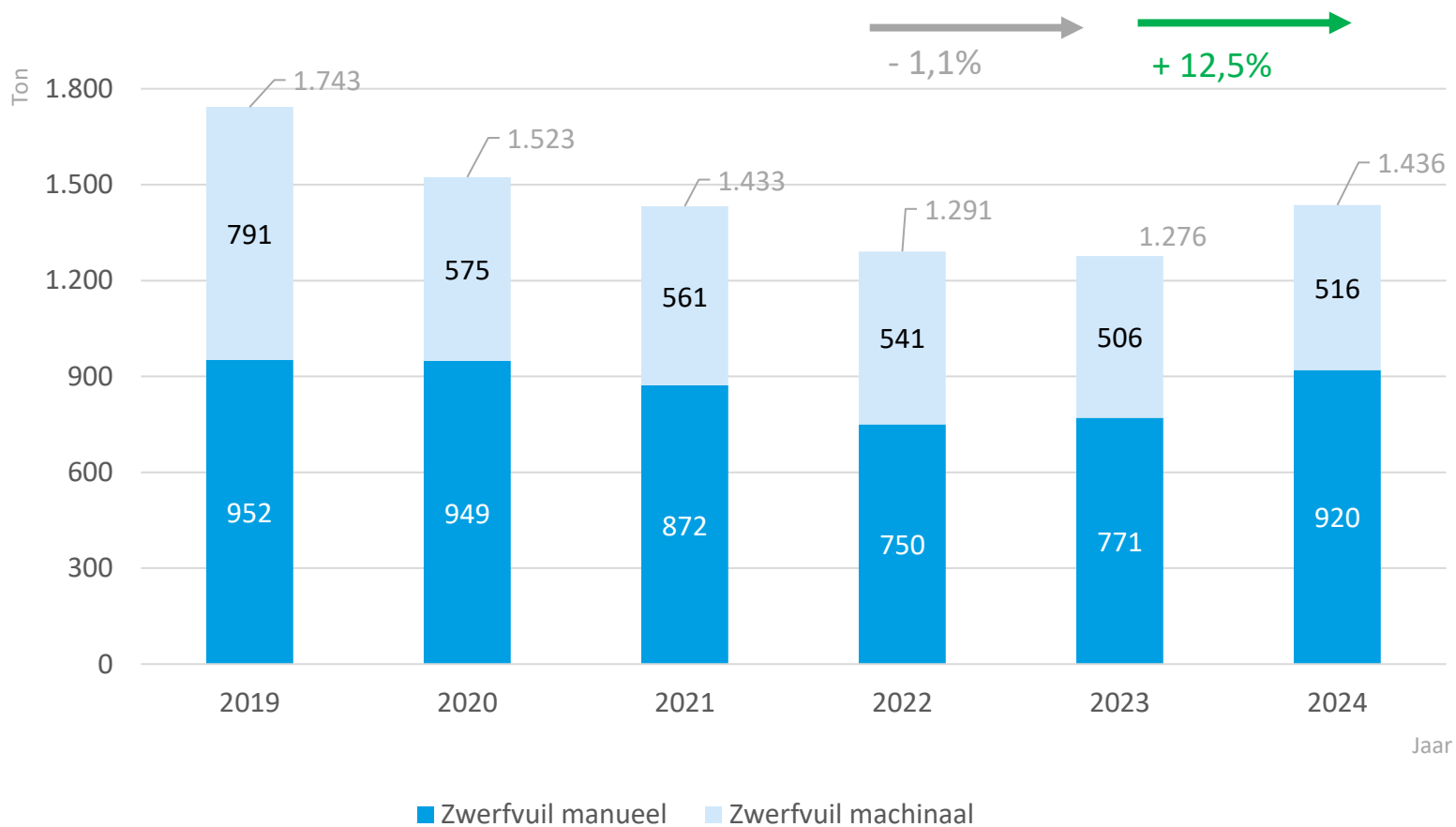

Gewicht

Gemiddeld kg/melding

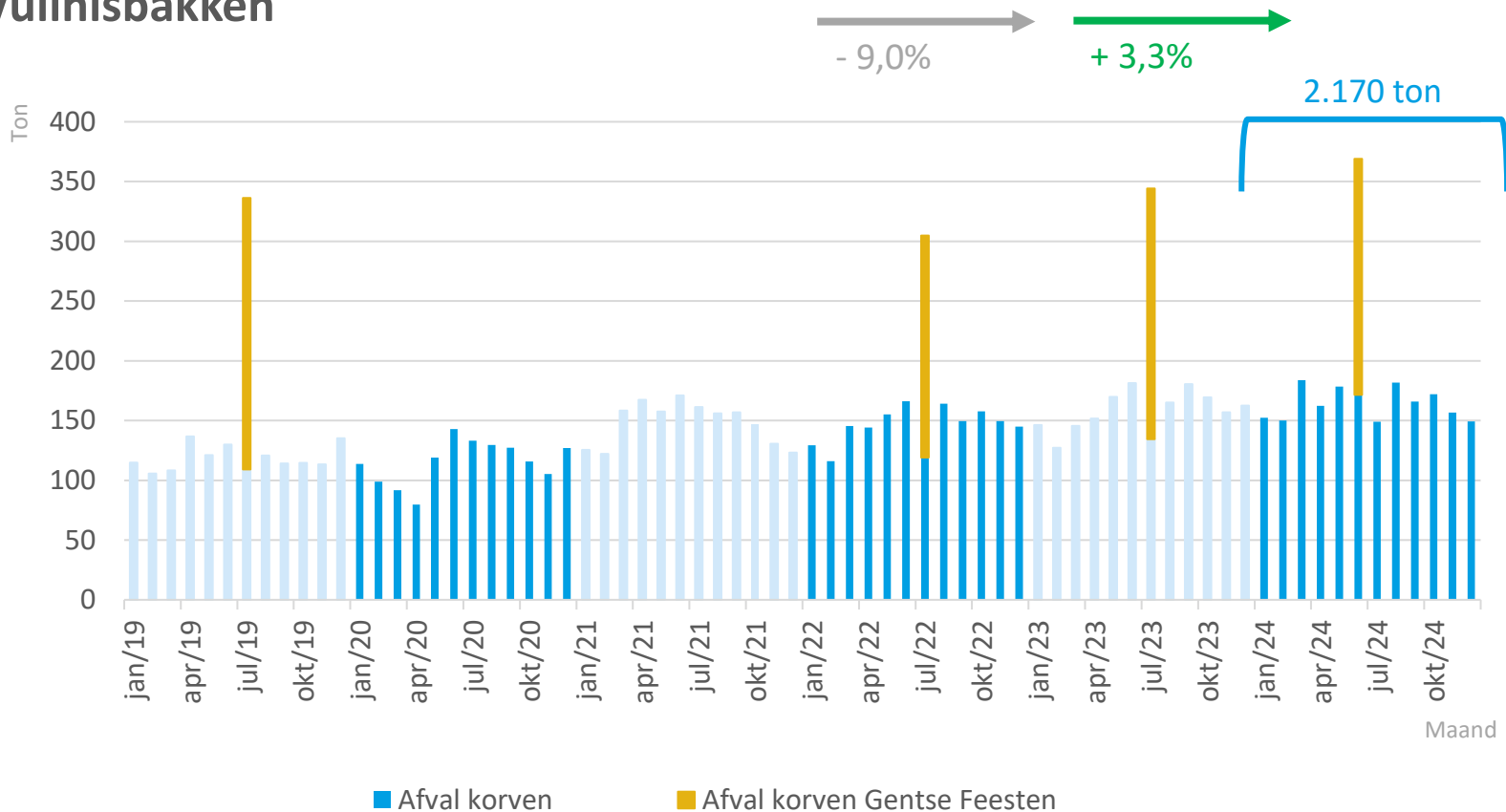

Gewicht Zwerfvuil

Gewichten

Vuilnisbakken

gent:

gent:

Laat je afval
niet alleen

Vamos a la vuilbak

Sensibilisering en preventie

Gemeenschapswachten

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Aantal sensibiliseringsacties (BV + KB)	6.009	5.258	5.977	5.806	3.486	2.810
Aantal aangesproken (BV)	523	529	563	496	294	220
Aantal kaartjes gebust (KB)	3.353	2.801	3.467	3.436	2131	1.840
Afval niet van bewoner (NVB)	1.085	908	958	1.100	586	416
Aantal keer afval terug naar binnen genomen door bewoners	773	735	705	522	345	231
Appartementsgebouwen (KB + BV)	275	285	284	252	130	103

 - 40,0%
  - 19,4%

gent:

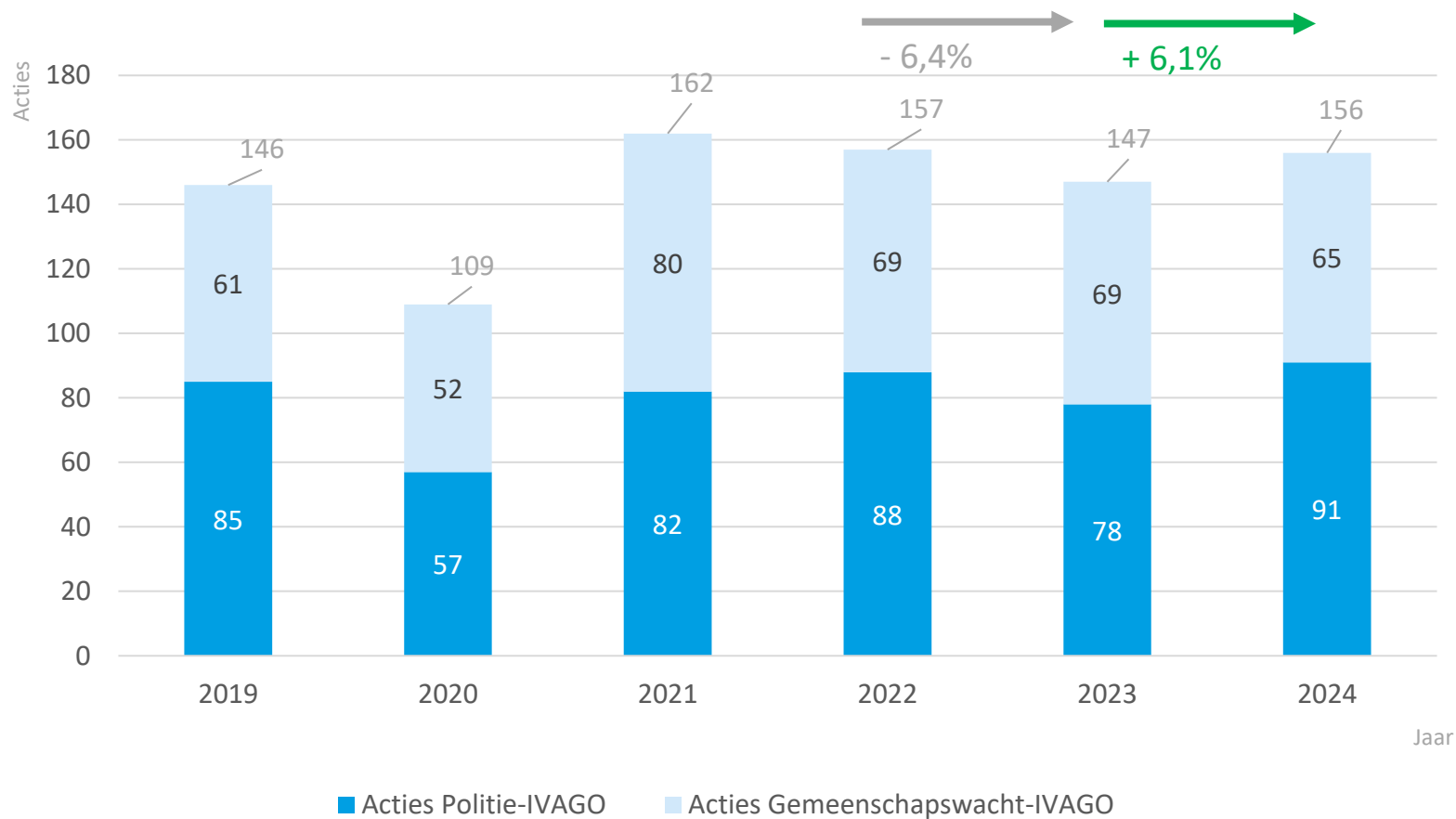
Opruimen

gent:

Handhaving

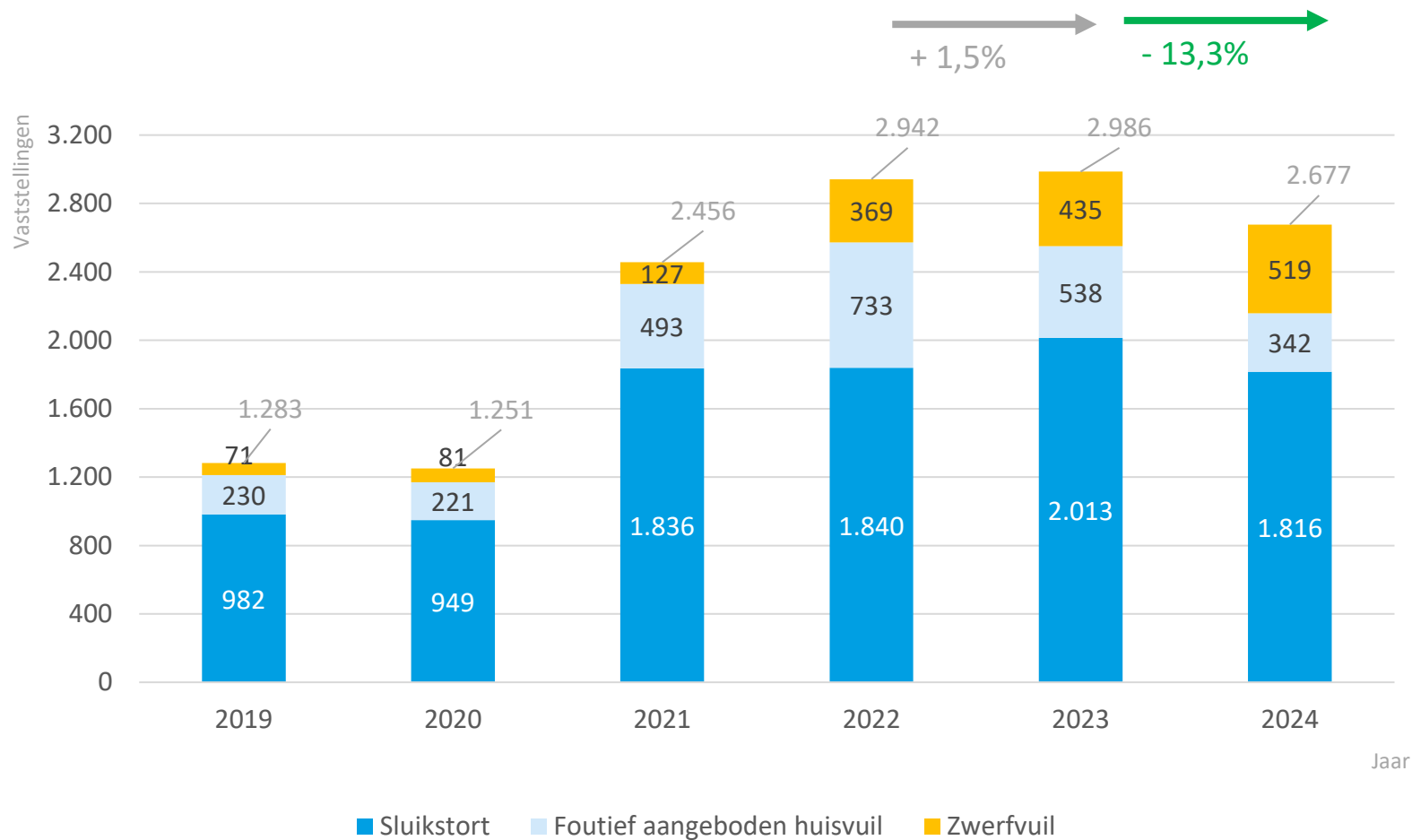
Structurele doorzoekacties met IVAGO

Cameratoezicht

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Aantal observaties	27	12	53	41	22	29
Uren uitlezen + administratie						387
Feiten op beeld	76	29	487	207	228	321
Aantal GAS-PV	76	29	413	160	228	321
Aantal herkende daders GAS-PV	28	10	208	74	107	124

Aantal GAS-vaststellingen

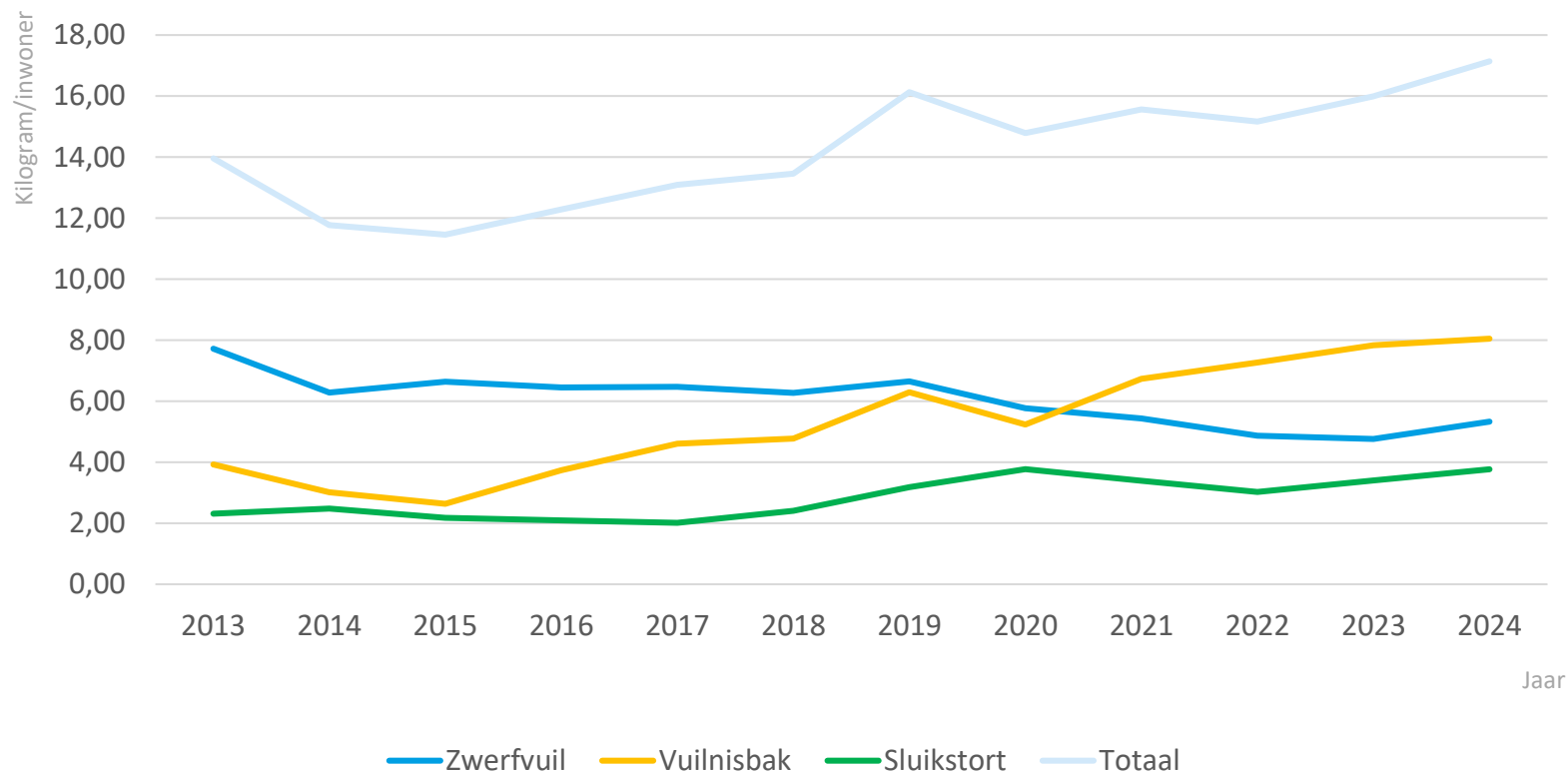

gent:

Conclusie

Afval per inwoner

Conclusie

> Aantal meldingen

- × Blijft stijgen, maar stagneert.
- × Per vierkante kilometer het hoogst in de 19e-eeuwse gordelwijken.

> Opruimen

- × Zowel de tonnage sluikestort, zwerfvuil als vuilnisbakken stijgt.
- × Tijdens de Gentsche Gruute Kuis en door de Propere Pierkes werd er meer afval ingezameld.

> Sensibiliseren

- × Het aantal acties daalde in 2024.
- × Het aantal Propere Pierkes en geactiveerde scholen stijgt.

> Handhaven

- × Het aantal onderzoekacties met IVAGO steeg, maar het aantal vaststellingen daalt.
- × De pakkans daalt, en is wijkafhankelijk.

Planning 2025 - Enkele projecten

> Wijkgericht

- × Wijktrajecten (Nieuw Gent, Watersportbaan, Dampoort)
- × Onderzoek
 - Verbreden good practices van bestaande projecten naar andere wijken.
 - Inbedden good practices in de reguliere werking van verschillende partners.

> Stadsbreed

- × Start werkgroep 'Preventie en sensibilisering'
- × Life scan event – "Ik bied mijn huishoudelijk afval correct aan."
- × Netheidsbeheer onder de loep nemen

> Doelgroepcommunicatie

- × Studenten
 - ThemawEEK in de Overpoortstraat
 - Student Kick Off
- × Informeren en sensibiliseren nieuwkomers over correct aanbieden
- × Peukencampagne

Bedankt

Regie Netheid - Groendienst

d) Toelichting Netheidsrapport. (met bijlagen voor de raadsleden)

Openbare bijlage(n)

- 20250326_DO_Netheidsrapport_2024_2.0_bijlage.pdf

Netheidsrapport 2024

27 maart 2025 Rapport

Regie Netheid
Departement Stedelijke Ontwikkeling
Stad Gent

Colofon

Stad Gent

Departement Stedelijke Ontwikkeling, Groendienst, Regie Netheid

Publicatiedatum

27 maart 2025

Postadres

Stad Gent – Groendienst
Stadhuis, Botermarkt 1, 9000 Gent

Bezoekadres

Woodrow Wilsonplein 1, 9000 Gent

Inhoud

1. Inleiding	5
2. Hoe proper is Gent?	6
2.1. Meldingen	6
2.1.1. Sluikstortmeldingen 2024	7
2.1.2. Aantal sluitstortmeldingen voor IVAGO	13
2.2. Gewichten sluitstort, zwerfvuil en afval in vuilnisbak	14
2.2.1. Gewichten opgeruimde sluitstorten	14
2.2.2. Gewichten zwerfvuil	15
2.2.3. Gewichten afval in vuilnisbakken	16
2.3. Netheidsbarometer	17
3. Sensibilisering en preventie	19
3.1. Gericht informeren en sensibiliseren	19
3.2. Gentenaars zorgen samen voor een propere stad	21
3.2.1. Propere Pierkes	21
3.2.2. Gentsche Gruute Kuis	22
3.3. Doelgroepgerichte aanpak	23
3.3.1. Workshops voor kinderen	23
3.3.2. Sociale tegemoetkoming in de afvalkosten	23
4. Opruimen	25

5. Handhaving	26
5.1. Daders vatten	26
5.2. Daders sanctioneren	31
5.2.1. GAS-boetes	31
5.2.2. Parket en Afdeling handhaving	34
5.3. Pakkans sluikestort	35
6. Discussie en conclusie	36
6.1. Hoe proper is Gent?	36
6.1.1. Sluikstort	36
6.1.2. Zwerfvuil	37
6.1.3. Afval in vuilnisbakken	37
6.1.4. Totaal ingezameld afval	38
6.1.5. Netheidsbarometer	39
6.2. Preventie en sensibilisering	39
6.3. Handhaving	40
6.3.1. Daders vatten	40
6.4. Conclusie	41
7. Bijlagen	42
7.1. GAS-vaststellingen	42
7.1.1. Sluikstorten	42
7.1.2. Foutief aangeboden huisvuil	43
7.1.3. Zwerfvuil	44
7.2. Wijkfiches	45

1. Inleiding

Dit netheidsrapport biedt een overzicht van de beschikbare data over netheid en de inspanningen die geleverd worden door verschillende stadsdiensten, betrokken partners, Politie en IVAGO om Gent proper te maken. In de aanpak wordt er niet enkel opgeruimd, maar wordt er vanuit verschillende diensten en met verschillende maatregelen ook ingezet op preventie en sensibilisering. Het netheidsrapport neemt gegevens over deze inspanningen op. Tot slot besteden we aandacht aan de inzet en resultaten van de handhaving op sluikestort en zwerfvuil.

We nemen in het rapport niet alleen gegevens op over het hele grondgebied van Gent, maar geven ook data op het niveau van de verschillende wijken weer. Deze gegevens laten toe de evolutie van de sluikestort- en zwerfvuilproblematiek op te volgen en werpen een scherpere blik op deze complexe problematiek. Dit rapport vormt zo een instrument waar het beleid, de verschillende betrokken diensten en lokale actoren verder mee aan de slag gaan.

We maken in dit rapport het onderscheid tussen zwerfvuil en sluikestort op basis van de intentie (bewust – onbewust) en de hoeveelheid (een klein afvalstuk – een grote hoeveelheid of een groot stuk).

Zwerfvuil is al het afval dat rondslingert op straat, in de berm, in parken. Het is afval dat door mensen is weggegooid of (al dan niet bewust) achtergelaten op plaatsen die daar niet voor bestemd zijn. Het bestaat voornamelijk uit verpakkingsmateriaal van consumpties: blikjes, flesjes, wikkels ... Ook sigarettenpeuken, kranten, folders en flyers, zonnebloempitten, schelpen van noten ... slingeren vaak rond op straat, in parken of langs de weg.

Sluikstorten is afval dat bewust wordt achtergelaten

- Waar dit wettelijk of reglementair verboden is en/of
- Op niet-reglementaire tijdstippen en/of
- In niet-reglementaire recipiënten.
- Het kan bestaan uit verzameld restafval, grofvuil of ander afval.

Beide vormen van afval achterlaten, zwerfvuil en sluikestort, zijn strafbaar.

2. Hoe proper is Gent?

Om een inschatting te maken over hoe proper Gent is, baseren we ons in dit rapport op informatie van verschillende bronnen:

- Het aantal meldingen van sluikestort.
- De gewichten van het opgeruimde sluikestort, zwerfvuil en afval uit en rond de vuilnisbakken.
- De netheidsbarometer die het aanwezig zwerfvuil, sluikestorten, overvolle vuilnisbakken, foutief aangeboden afval en externe factoren in Gentse straten meet.

2.1. Meldingen

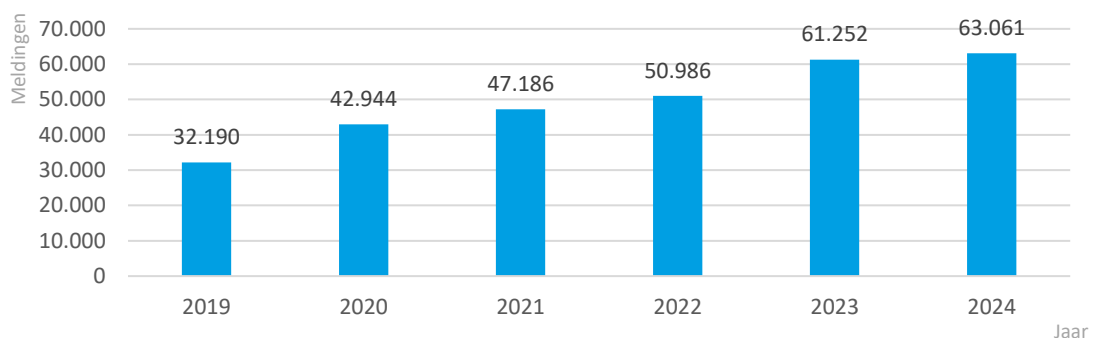
Er zijn verschillende manieren waarop een sluikestort kan worden gemeld:

- 1) Via de meldingsapp van Stad Gent
- 2) Via het webformulier van Stad Gent
- 3) Via Gentinfo (e-mail, chat, telefonisch) of IVAGO (e-mail, telefonisch)

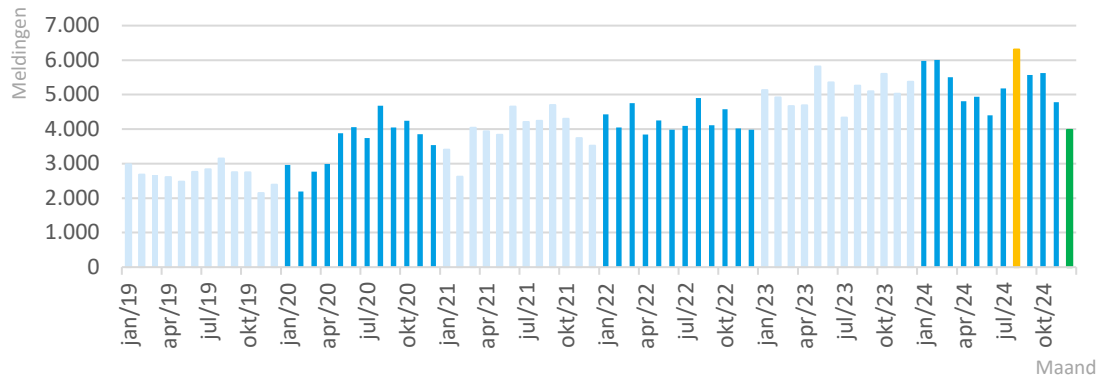
Een aantal diensten (Politie, sluikestortploegen van IVAGO, DBSE-veegploeg ...) geven eveneens sluikestorten door via de meldingsapp. De Gemeenschapswachten(-vaststellers) gebruiken een eigen systeem, DROSO.

Al deze meldingen worden geregistreerd in een meldingsplatform van de stad. Dit systeem staat in communicatie met het systeem van IVAGO. Deze meldingen gaan grotendeels over sluikestort, maar we zien dat ook andere aan netheid gerelateerde zaken zoals een volle vuilnisbak, zwerfvuil of achtergelaten winkelkarren ... gemeld worden. Eenzelfde sluikestort kan daarnaast ook meerdere keren worden gemeld.

In 2024 werden in totaal 63.061 meldingen (niet enkel sluikestort en inclusief dubbele meldingen) geregistreerd in het platform, een stijging van 1.809 meldingen of 3,0% t.o.v. 2023 (61.252) (Figuur 1). In 2024 werd in de maand augustus (6.306) het meest aantal meldingen geregistreerd en in december (3.977) het minst (Figuur 2).

Figuur 1: Totaal aantal meldingen per jaar voor de periode 2019-2024.

Figuur 2: Totaal aantal meldingen per jaar en per maand voor de periode 2019 - 2024.

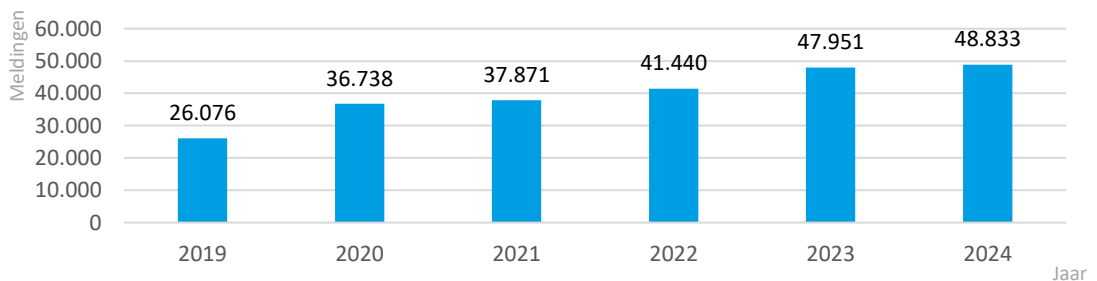
Al deze meldingen uit het platform worden door medewerkers van IVAGO beoordeeld, waarbij nagegaan wordt of het effectief om een melding van sluikstort gaat. Indien ja, wordt er gecheckt of het een sluikstort is dat reeds is gemeld.

Bij een sluikstortmelding wordt vervolgens nagegaan wie verantwoordelijk is voor de opruiming ervan. Het grootste deel van de meldingen valt onder de bevoegdheid van IVAGO, in 2024 was dit 92% van alle unieke sluikstortmeldingen, maar een deel van het gemelde sluikstort bevindt zich op plaatsen die niet onder de bevoegdheid van IVAGO vallen: een deel van de groenzones, private terreinen, spoorwegbermen, bepaalde waterbermen ... IVAGO bezorgt deze meldingen aan de bevoegde dienst of overheid (Groendienst, DBSE-veegploeg, Agentschap Wegen en Verkeer, De Vlaamse Waterweg ...) voor verdere opvolging. Overige niet-sluikstortmeldingen (melding van fietswrakken, verkeersborden, losse tegels ...) behandelt IVAGO of stuurt ze naar de bevoegde dienst.

2.1.1. Sluikstortmeldingen 2024

De meldingen uit het meldingsplatform werden gefilterd op aantal unieke sluikstortmeldingen. Hierbij worden meervoudige meldingen van éénzelfde sluikstort en meldingen van andere zaken weggelaten.

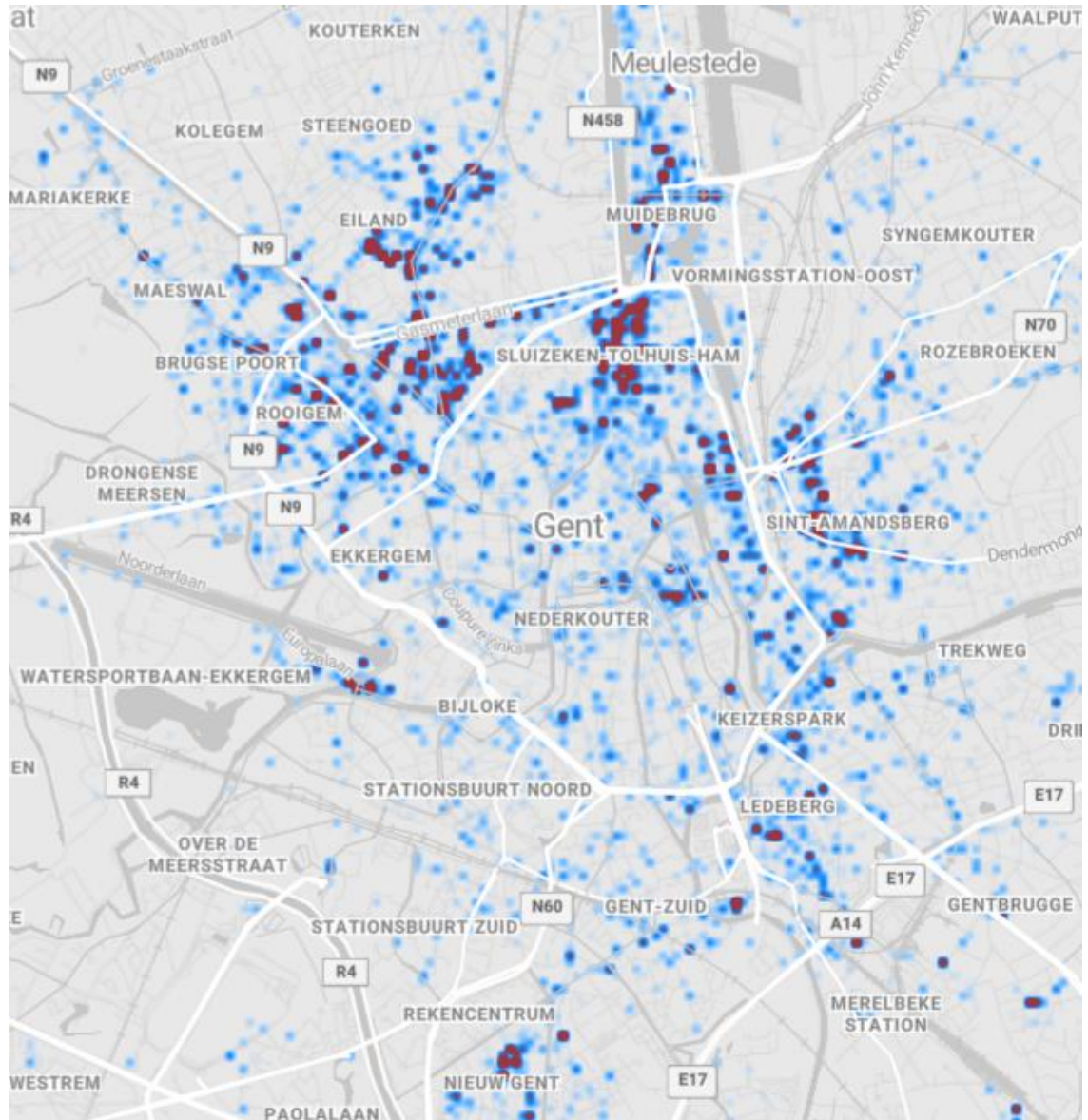
In het meldingsplatform werden in 2024 48.833 unieke sluikstortmeldingen geregistreerd. Dit is een stijging van 882 meldingen of 1,8% tegenover 2023 (47.951) (Figuur 3). Deze meldingen omvatten alle sluikstortmeldingen die zowel door IVAGO als door andere diensten of overheden werden opgevolgd. In het netheidsrapport maken we alle berekeningen op basis van het aantal unieke meldingen.

Figuur 3: Totaal aantal unieke sluikstortmeldingen per jaar voor de periode 2019-2024.

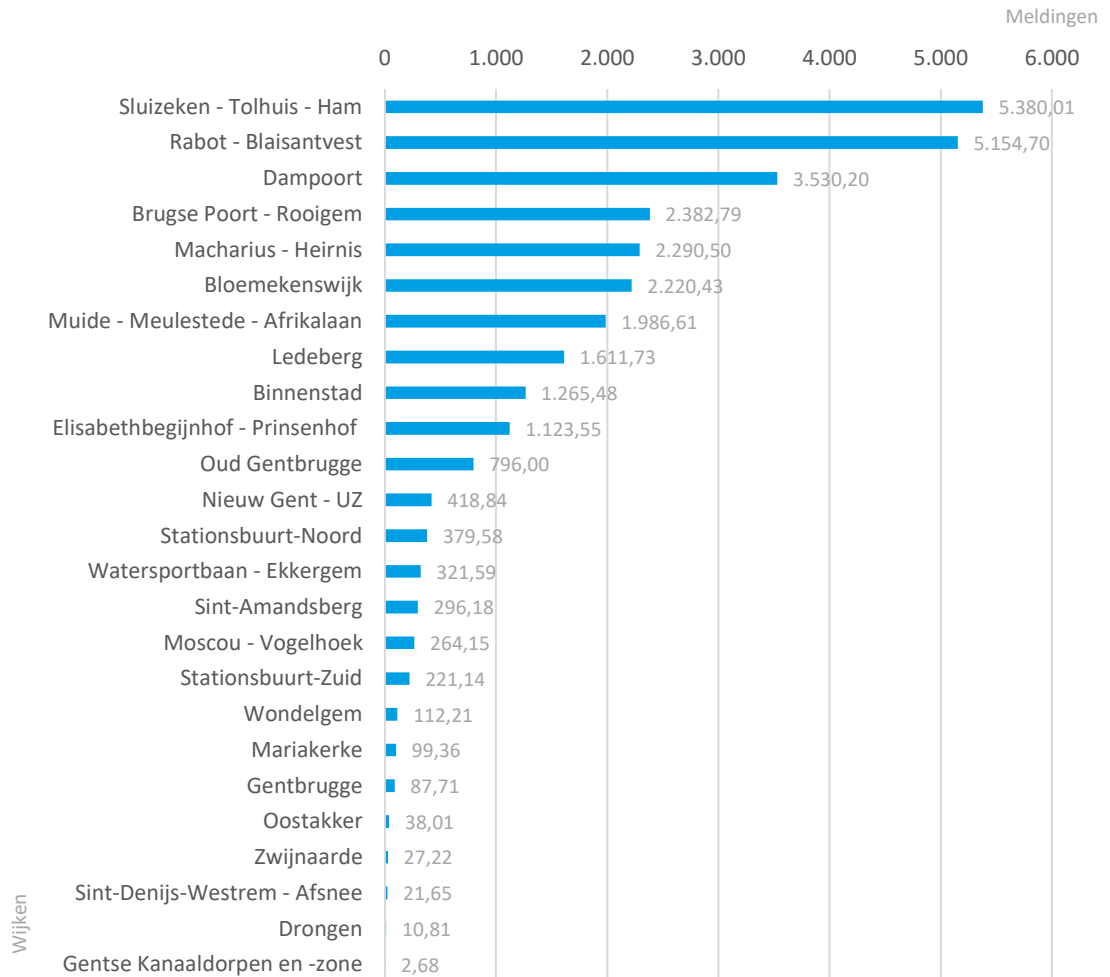
Waar wordt sluikestort gemeld?

De data uit het meldingsplatform geven bovendien een indicatie over waar en wanneer sluikestort wordt gemeld. Onderstaande kaart toont een heatmap van de sluikestortmeldingen in Gent (Figuur 4). De meest gemelde sluikestortlocaties (rode vlekken) bevinden zich voornamelijk in 19^e-eeuwse gordel en in Nieuw Gent.

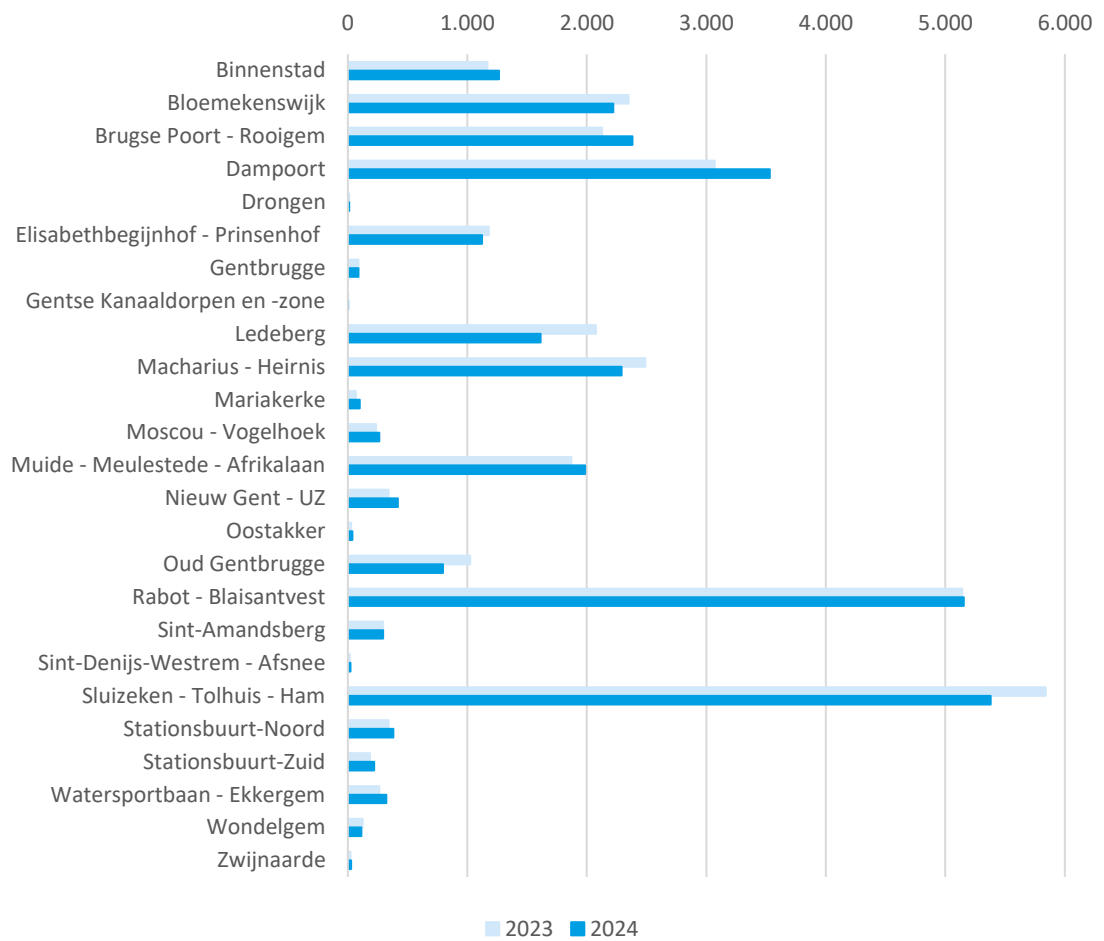
Figuur 4: Heatmap van sluikestortmeldingen voor 2024.

Het aantal sluikestormmeldingen werd voor 2024 per wijk opgedeeld. Sluizeken - Tolhuis - Ham, Rabot - Blaisantvest en Dampoort telden net als vorig jaar het hoogste aantal sluikestormmeldingen per km² (Figuur 5).

Figuur 5: Het aantal sluikestormmeldingen/km² weergegeven per wijk voor 2024.

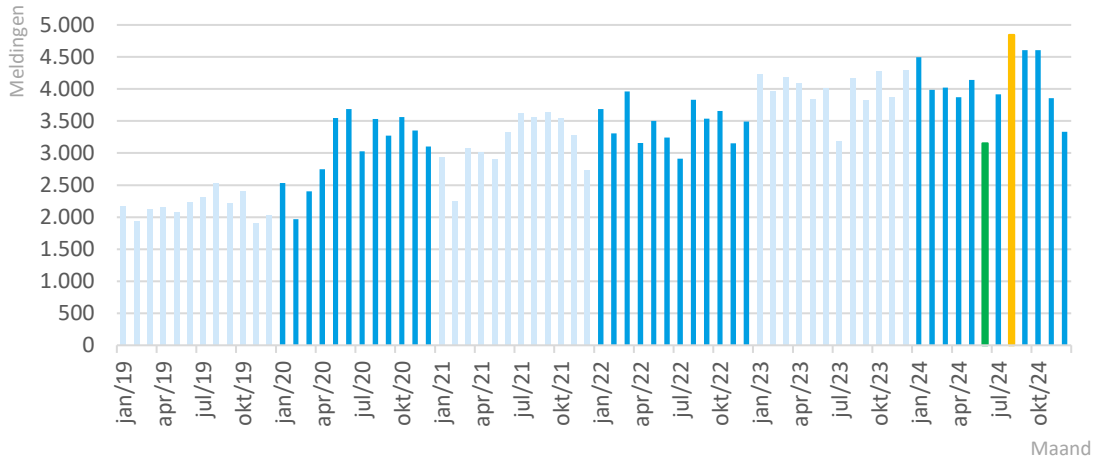
We zien dat in de sluikestortgevoelige wijken Nieuw Gent - UZ, Dampoort en Brugse Poort - Rooigem het aantal sluikestormmeldingen steeg t.o.v. 2023. In Rabot - Blaisantvest en Sint-Amandsberg bleven het aantal meldingen gelijk. In negen Gentse wijken, zoals Ledeberg, Sluizeken - Tolhuis - Ham en de Bloemekenswijk, merken we een daling in het aantal sluikestormmeldingen op (Figuur 6).

Figuur 6: Stijging/daling van het aantal sluikestormmeldingen in 2024 t.o.v. 2023 per wijk.

Wanneer wordt sluikestort gemeld?

De spreiding van de sluikestortmeldingen kan verder worden uitgediept: per jaar, per maand, per week en zelfs per dag. De meeste sluikestortmeldingen voor 2024 werden op maandag (162) aangemaakt. De minste sluikestortmeldingen telden we net als in 2023 op zaterdag (74). De maand met de meeste sluikestortmeldingen was augustus (4.844) en met de minste juni (3.152) (Figuur 7).

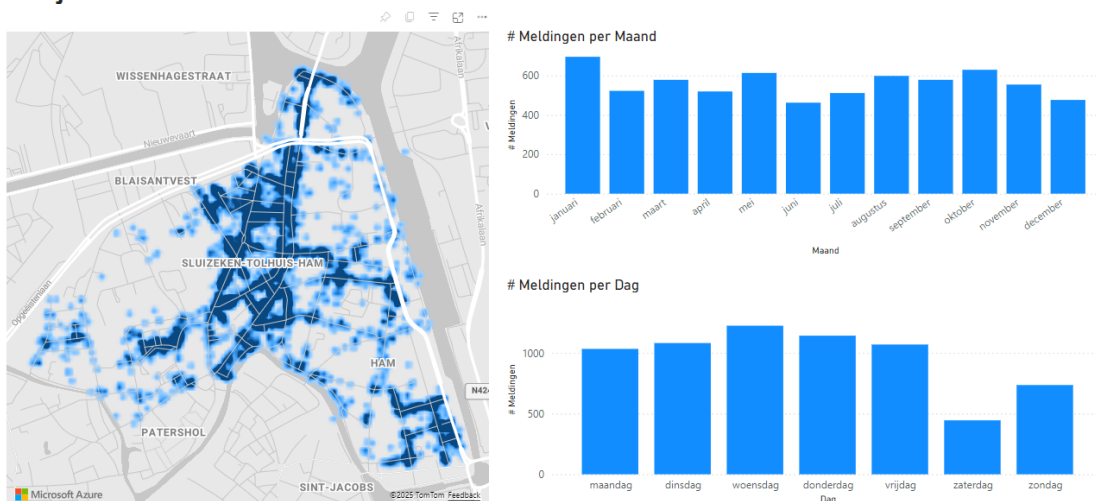
Figuur 7: Het aantal unieke sluikestortmeldingen per maand voor 2019-2024.

Wijkfiches sluikestortmeldingen

Naast een vergelijking tussen wijken, kunnen we ook per wijk dieper in detail treden om zo de veel gemelde locaties binnen de wijk te identificeren en een gerichte aanpak te formuleren. Als voorbeeld bekijken we de wijkfiche voor Sluizeken - Tolhuis - Ham. Alle wijkcijfers voor 2024 vind je als bijlage terug.

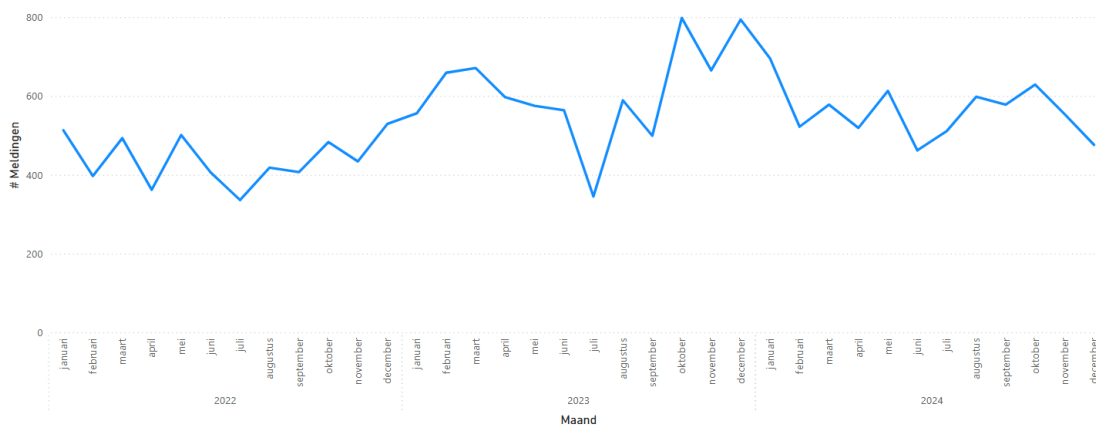
In Figuur 8 zie je links een heatmap die we gebruiken om veel gemelde locaties te identificeren. Rechts staan twee grafieken met de dagen en de maanden waarop sluikestort wordt gemeld.

Wijkfiche 2024 - Sluizeken - Tolhuis - Ham

Figuur 8: Wijkfiche Sluizeken - Tolhuis - Ham voor 2024.

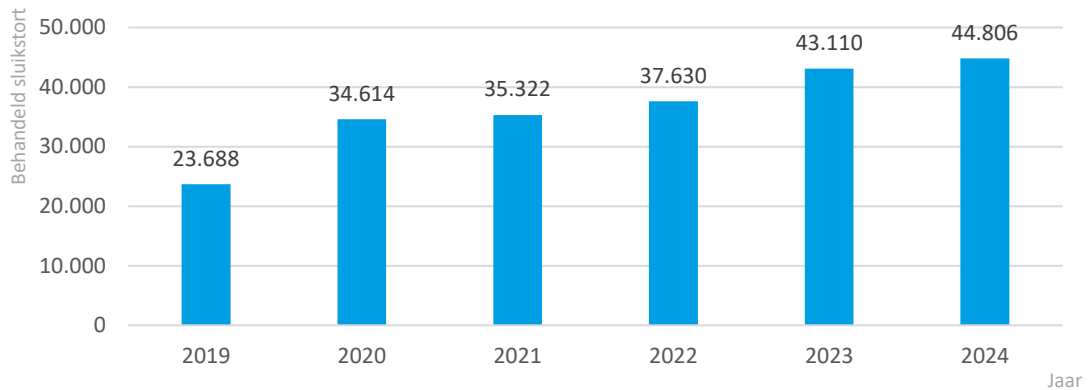
Figuur 9 toont de evolutie van de sluikstortmeldingen in de wijk Sluizeken - Tolhuis - Ham voor de periode 2022-2024.

Figuur 9: Evolutie van het aantal sluikstortmeldingen voor 2022-2024 in Sluizeken - Tolhuis - Ham.

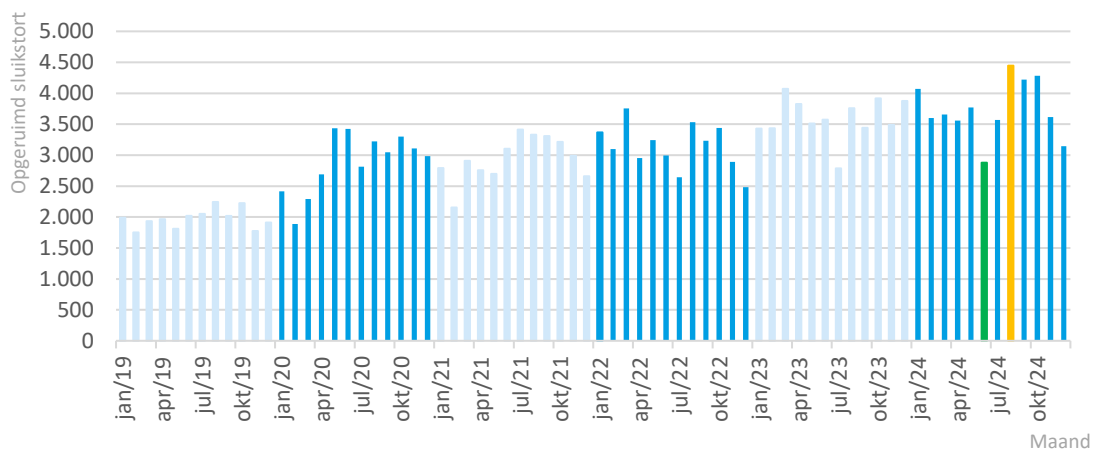
2.1.2. Aantal sluikestortmeldingen voor IVAGO

IVAGO registreert voor welke sluikestorten zij een interventie uitvoert. In Figuur 10 vind je het aantal opgeruimde sluikestorten terug van 2019 tot en met 2024. In 2024 werden 44.806 sluikestorten opgeruimd door IVAGO, dat is 92% van alle meldingen. In 2023 was dit 90%. Het aantal sluikestorten dat IVAGO opruimt, stijgt tussen 2023 en 2024 met 3,9% (1.696 meldingen).

Figuur 10: Aantal behandelde sluikestorten door IVAGO per jaar (2019-2024) weergegeven.

Voor de periode 2019-2024, kan je in Figuur 11 de evolutie van het aantal behandelde sluikestortmeldingen door IVAGO per maand zien. In 2024 is er een piek in het aantal meldingen in augustus (4.446) en een dal in juni (2.878). In 2024 werden gemiddeld 3.734 meldingen per maand opgeruimd door IVAGO, in 2023 waren dat er 3.593.

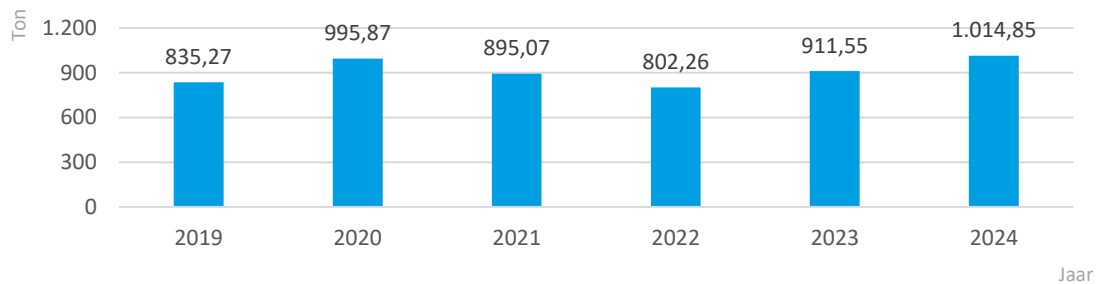
Figuur 11: Aantal opgeruimde sluikestorten door IVAGO per maand weergegeven voor de periode 2019-2024.

2.2. Gewichten sluikestort, zwerfvuil en afval in vuilnisbak

De cijfers van het Dienstenbedrijf Sociale Economie (DBSE) - Cluster Openbaar Domein en De Fietsambassade zitten vervat in de cijfers van IVAGO. De Groendienst registreert momenteel geen cijfers over het opgeruimde afval. Die opruimingen zijn dus niet opgenomen in de cijfers in dit netheidsrapport.

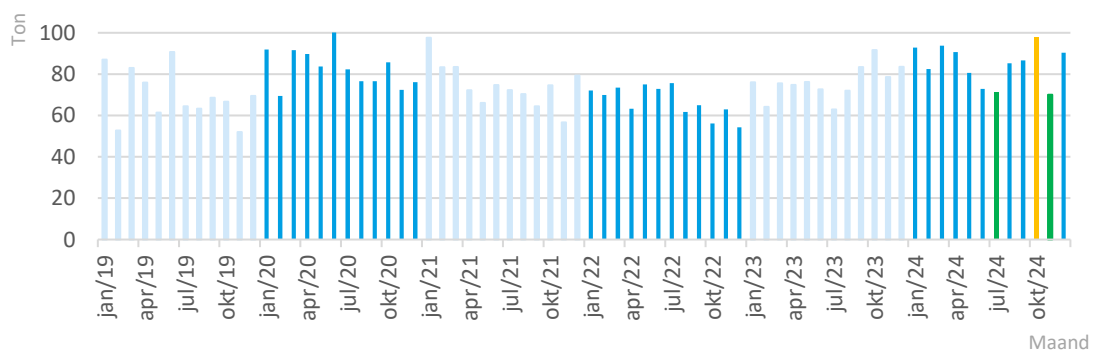
2.2.1. Gewichten opgeruimde sluikestorten

Als we kijken naar het aantal ton sluikestort opgehaald door IVAGO, zien we in 2024 een toename naar 1.014,85 ton, ofwel een stijging van 103,30 ton (11,3%) t.o.v. 2023 (Figuur 12).

Figuur 12: Aantal ton sluikestort per jaar opgeruimd door IVAGO (2019-2024).

De evolutie per maand van de sluikestorttonnages wordt in Figuur 13 weergegeven. Tijdens de maand oktober werd in 2024 het hoogst aantal ton sluikestort opgehaald (97,97). Het laagst aantal ton sluikestort werd opgehaald in de maand november (70,04), gevolgd door juli (71,44). Gemiddeld werd in 2024 per maand 84,57 ton opgehaald, in 2023 was dat 75,96 ton.

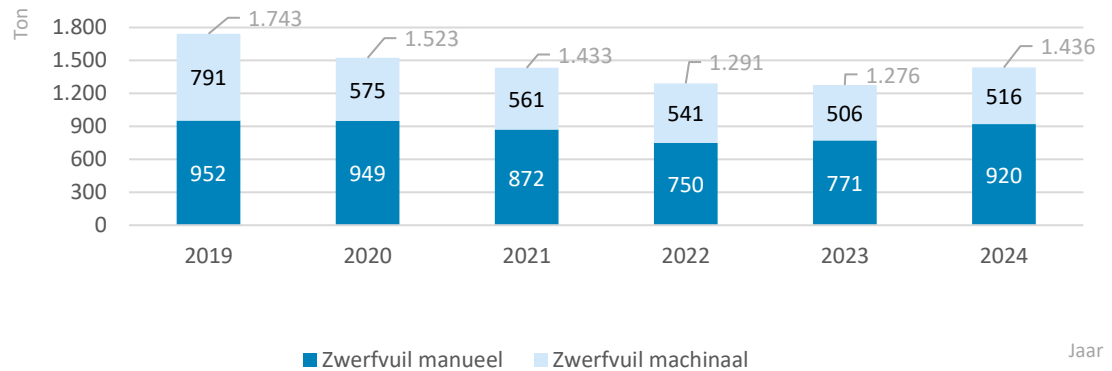

Figuur 13: Aantal ton sluikestort door IVAGO opgeruimd weergegeven per maand voor de periode 2019-2024.

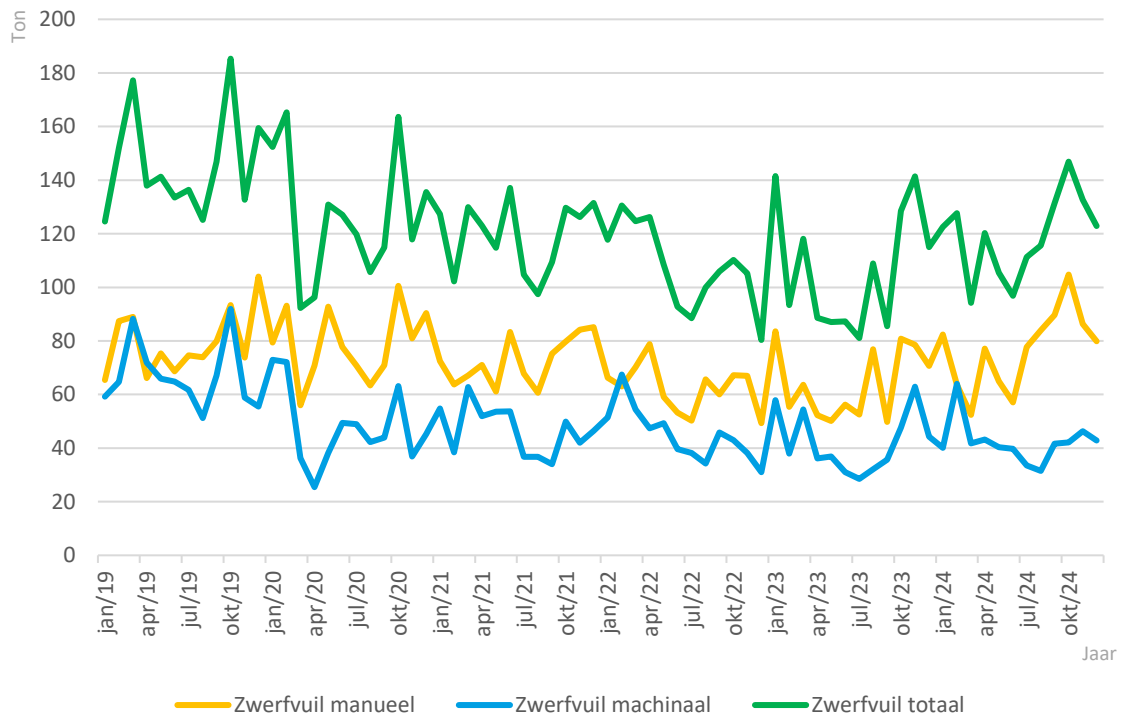
2.2.2. Gewichten zwerfvuil

Om de tonnage zwerfvuil te bepalen, wordt de som gemaakt van het aantal ton zwerfvuil manueel geveegd en 20% van het aantal ton (aangevoerd/nat) machinaal geveegd. Het overige machinaal geveegde vuil bestaat uit bladeren, zand ... en wordt niet meegenomen in deze berekening. De tonnage zwerfvuil daalde elk jaar in de periode 2019-2023, maar steeg het afgelopen jaar (Figuur 14). Het ingezamelde gewicht aan zwerfvuil steeg tussen 2023 (1.276 ton) en 2024 (1.436 ton) met 12,5% (160 ton).

In Figuur 15 wordt de tonnage zwerfvuil per maand voor 2019-2024 weergegeven. We zien voor het totale zwerfvuil in 2024 uitschieters in oktober en in november.

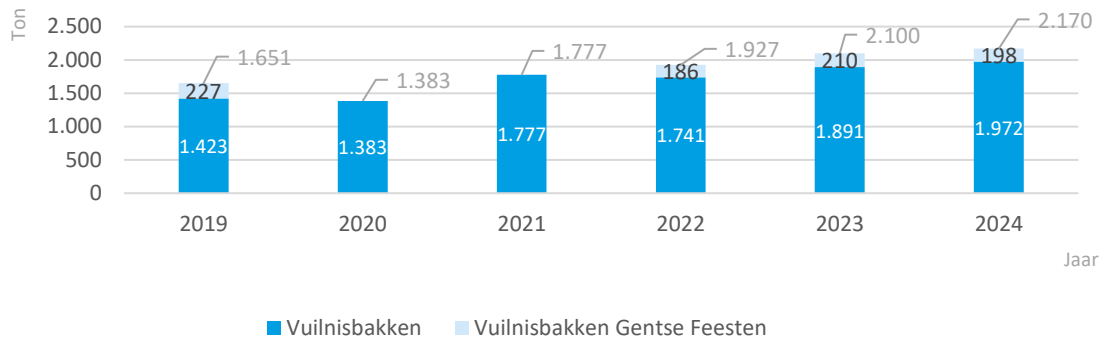
Figuur 14: Aantal ton zwerfvuil manueel en (aangevoerd) machinaal geveegd per jaar voor 2019-2024.

Figuur 15: Aantal ton zwerfvuil (manueel, machinaal en totaal) per maand weergegeven voor 2019-2024.

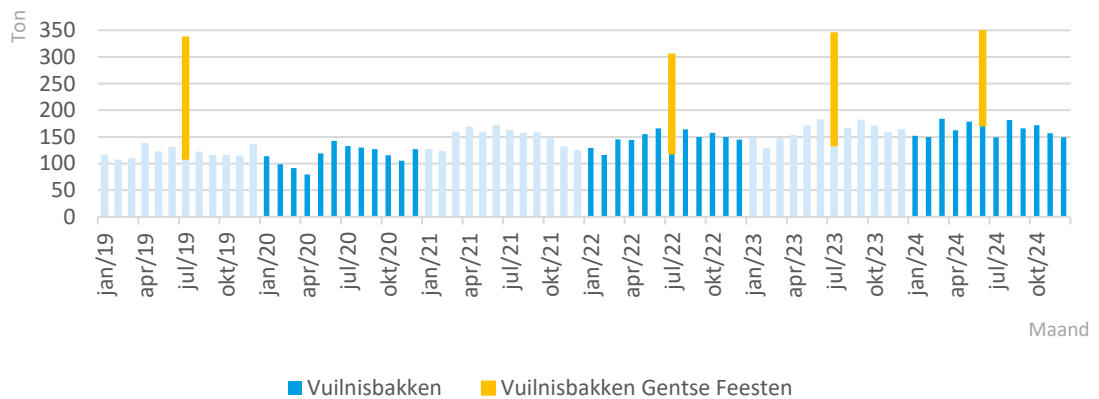
2.2.3. Gewichten afval in vuilnisbakken

Eind 2024 stonden op het openbaar domein 2.333 permanente vuilnisbakken met asbak en 3 pizzavuilnisbakken (Overpoortstraat). Dat zijn 42 vuilnisbakken minder dan in 2023. Er werden bijkomend tijdelijke vuilnisbakken geplaatst waar en wanneer nodig, bijvoorbeeld bij drukke momenten in de Overpoortstraat (Student Kick Off en de start van het tweede semester) of op populaire ontmoetingsplekken bij goed weer. Het gewicht aan afval in en rond de vuilnisbakken steeg met 3,3% (69,27 ton) van 2023 (2.100,42 ton) naar 2024 (2.169,69 ton) (Figuur 16).

Figuur 16: Tonnage afval in vuilnisbakken per jaar voor de periode 2019-2024.

In Figuur 17 wordt de tonnage afval uit vuilnisbakken per maand voor 2019-2024 weergegeven. We zien een piek in juli 2024, door de tonnages ingezameld afval afkomstig van vuilnisbakken in de Gentse Feestzone. In 2020 en 2021 is deze piek er niet, doordat de Gentse Feesten niet plaatsvonden.

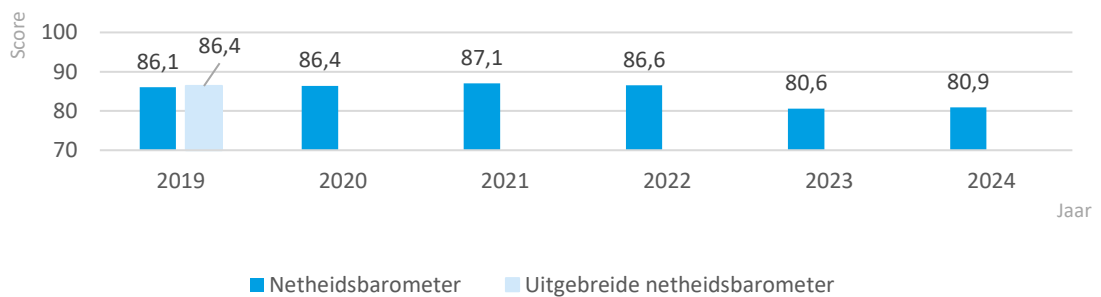
Figuur 17: Tonnage afval in vuilnisbakken per maand weergegeven voor 2019-2024.

2.3. Netheidsbarometer

De netheidsbarometer is een meetinstrument waarbij maandelijks 65 straten op hun netheid worden beoordeeld. Hoe hoger de score, hoe netter de stad wordt bevonden. De straten zijn geselecteerd op basis van hun ligging en typologie: hoofdstructuurwegen, winkel- en wandelstraten (met toeristische waarde), straten uit een woonwijk, straten uit een woonwijk met een ontmoetingsfunctie (school, plein ...), uitgaansbuurt en bedrijventerreinen.

In 2018 en 2019 werd ook een uitgebreide netheidsbarometer uitgevoerd, waarbij i.p.v. 65 straten, 173 straten werden geëvalueerd. Deze uitgebreide netheidsbarometer werd elke 3 maanden uitgevoerd. Gezien de gelijkaardige resultaten tussen de standaard en de uitgebreide netheidsbarometer, wordt sinds 2020 enkel nog de standaard netheidsbarometer uitgevoerd.

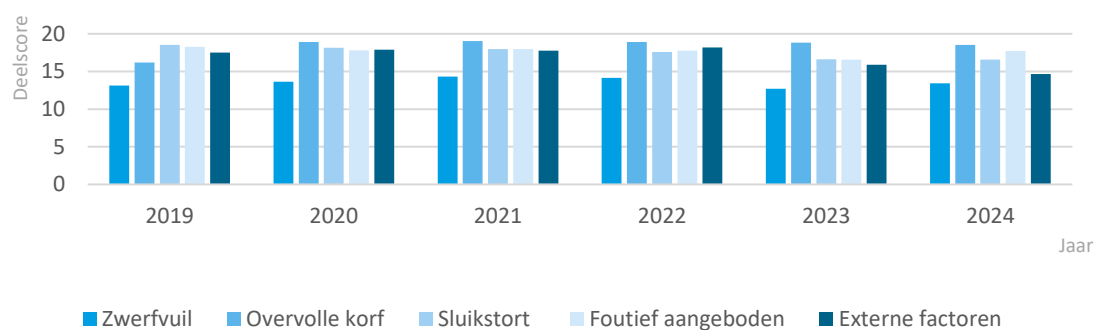
Van 2019 tot 2022 schommelde de gemiddelde totaalscore van de netheidsbarometer rond 86 (Figuur 18). In 2024 halen we 80,9, wat een stijging van 0,3% is t.o.v. 2023 (80,6).

Figuur 18: Score van de netheidsbarometer per jaar (2019-2024) weergegeven.

¹ In de maanden maart en april 2020 werden door de geldende coronamaatregelen geen metingen uitgevoerd.

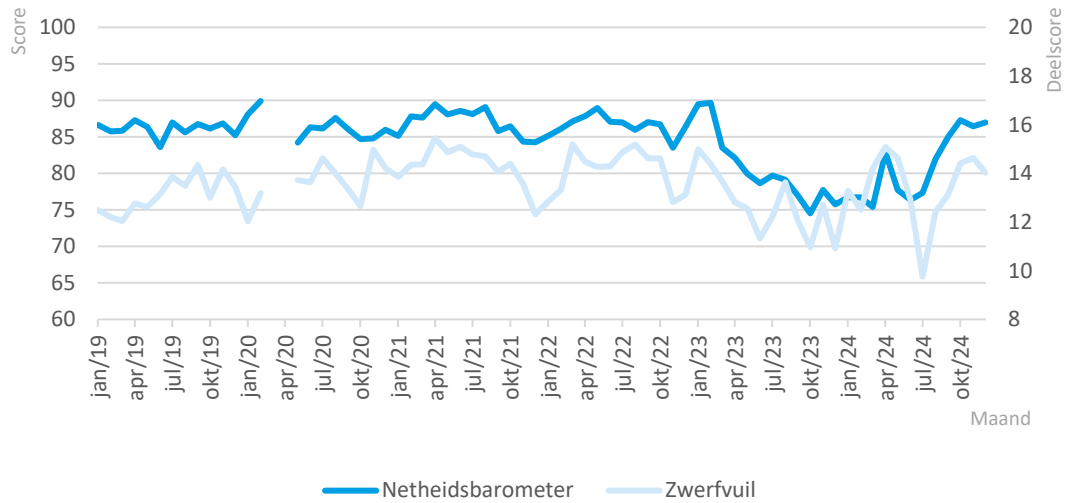
In de geselecteerde straten wordt gekeken naar het aantal stuks zwerfvuil, de grootte van eventueel aanwezige sluikstorten (0 - 0,5 m³, 0,5 m³ - 1 m³ ...), de aan- of afwezigheid van o.a. overvolle vuilnisbakken, externe factoren (graffiti, leegstand, wildplak ...) en foutief aangeboden huisvuil. De score van de netheidsbarometer is de som van die verschillende deelscores (Figuur 19).

Figuur 19: Deelscores van de netheidsbarometer per jaar (2019-2024) weergegeven.

¹ In de maanden maart en april 2020 werden door de geldende coronamaatregelen geen metingen uitgevoerd.

In Figuur 20 vind je de totaalscore (op 100) en de zwerfvuilscore (op 20) per maand terug voor de periode 2019-2024. In 2023 was de gemiddelde zwerfvuilscore 14,1. In 2024 behaalden we een gemiddelde zwerfvuilscore van 13,4, wat een dalende trend van 5,0% is. In juli was er een dal waarbij de zwerfvuilscore onder de helft zakt.

Figuur 20: Score van de netheidsbarometer per maand weergegeven voor 2019-2024.

¹ In maart-april 2020 werden door de toen geldende coronamaatregelen geen metingen uitgevoerd.

3. Sensibilisering en preventie

3.1. Gericht informeren en sensibiliseren

De gemeenschapswachten van de Dienst Preventie voor Veiligheid spelen een belangrijke rol in het gericht aanspreken en informeren van inwoners en bezoekers van Gent over afval. Ze informeren Gentenaars bijvoorbeeld na het buiten plaatsen van huishoudelijk afval op een foutieve dag of plaats. De zichtbaarheid van de gemeenschapswachten op straat en openbare plaatsen kan wangedrag van personen voorkomen, zoals bijvoorbeeld het achterlaten van zwerfvuil.

De gemeenschapswachten zijn actief in alle stadswijken en hebben daarbij verhoogde aandacht voor volgende prioritaire wijken: Binnenstad, Rabot, Dampoort, Ledeberg, Bloemekenswijk, Muide - Meulestede, Sluizeken - Tolhuis - Ham, Brugse Poort - Rooigem en Nieuw Gent - UZ.

In 2024 werden 2.810 sensibiliseringsacties rond foutief aangeboden huisvuil geregistreerd door de gemeenschapswachten, wat een daling is van 19,4% (676 acties) t.o.v. het aantal sensibiliseringsacties in 2023 (3.486) (Tabel 1). In Tabel 2 zie je het totaal aantal sensibiliseringsacties per wijk. De meeste acties vonden plaats in de wijken Binnenstad, Brugse Poort - Rooigem en Elisabethbegijnhof - Papegaai - Prinsenhof - Sint-Michiels.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Sensibiliseringsactie (BV + KB)	6.009	5.258	5.977	5.806	3.486	2.810
Aantal aangesproken (BV)	523	529	563	496	294	220
Aantal kaartjes gebust (KB)	3.353	2.801	3.467	3.436	2.131	1.840
Afval niet van bewoner (NVB)	1.085	908	958	1.100	586	416
Appartement (KB + BV)	275	285	284	252	130	103
Afval terug naar binnen genomen door bewoners	773	735	705	522	345	231

Tabel 1: Aantal sensibiliseringsacties rond foutief aangeboden huisvuil uitgevoerd door de gemeenschapswachten per jaar (2019-2024).

	2021 ¹	2022	2023	2024
Binnenstad	915	1.088	498	860
Bloemekenswijk	300	244	191	120
Brugse Poort - Rooigem	533	852	449	225
Dampoort	502	401	223	149
Drongen	6	2	3	8
Elisabethbegijnhof - Prinsenhof - ...	387	446	275	216
Gentbrugge	24	29	22	15
Gentse Kanaaldorpen en -zone	1	0	8	2
Ledeberg	142	128	104	118
Macharius - Heirnis	316	216	144	92
Mariakerke	47	46	43	55
Moscou - Vogelhoek	76	68	21	22
Muide - Meulestede - Afrikalaan	296	112	203	103
Nieuw Gent - UZ	144	48	76	55
Oostakker	6	22	14	21
Oud Gentbrugge	181	133	49	69
Rabot - Blaisantvest	701	505	277	194
Sint-Amandsberg	168	114	70	50
Sint-Denijs-Westrem - Afsnee	11	4	4	4
Sluizeken - Tolhuis - Ham	361	561	370	191
Stationsbuurt-Noord	302	371	183	98
Stationsbuurt-Zuid	136	106	98	58
Watersportbaan - Ekkergem	321	213	102	50
Wondelgem	77	75	42	14
Zwijnaarde	24	22	13	21
Wijk niet gekend/geregistreerd	0	0	4	0
Totaal	5.977	5.806	3.486	2.810

Tabel 2: Aantal sensibiliseringsacties foutief aangeboden huisvuil door gemeenschapswachten per wijk (2021-2024).

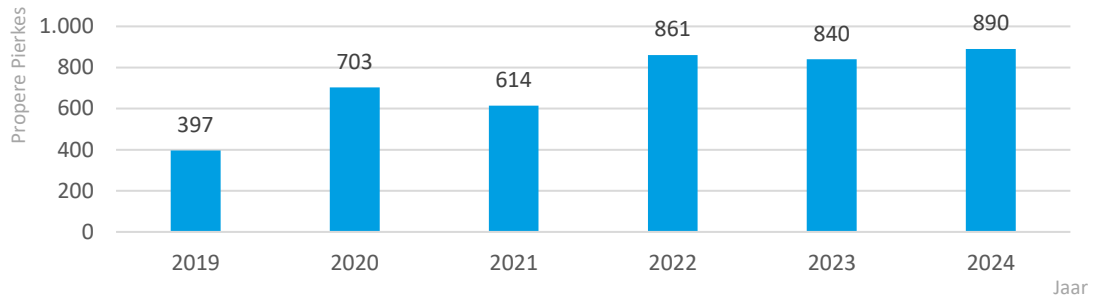
¹ Er is geen data beschikbaar voor 2019-2020, doordat deze specifieke acties niet werden geregistreerd.

3.2. Gentenaars zorgen samen voor een propere stad

3.2.1. Propere Pierkes

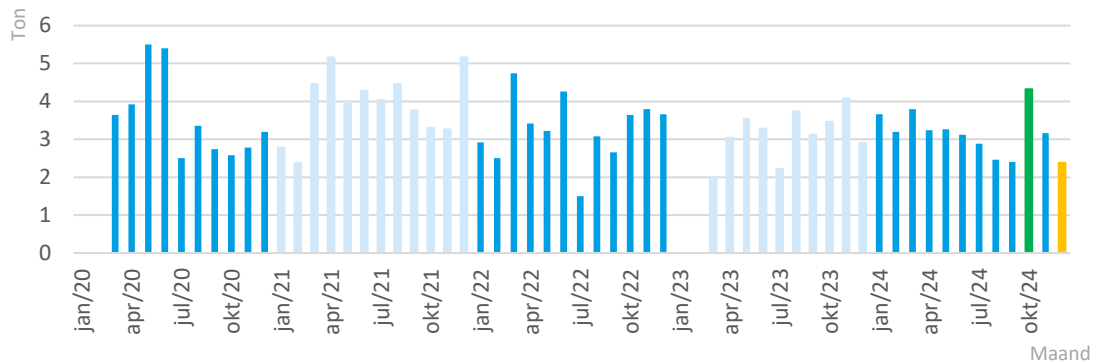
Propere Pierkes

Inwoners van Gent kunnen zich alleen of samen met andere buurtbewoners engageren om als Propere Pierke een stukje Gent proper te houden. Hiervoor ondersteunt IVAGO hen met afvalzakken en de ophaling ervan, materiaal (grijpers, handschoenen ...) en een verzekering. Het aantal actieve en/of nieuwe initiatieven steeg met 6,0% van 840 in 2023 naar 890 in 2024 (Figuur 21).

Figuur 21: Aantal vrijwilligersinitiatieven bij IVAGO per jaar voor de periode 2019-2024.

Figuur 22 toont het aantal ton zwerfvuil opgeruimd door Propere Pierkes in de periode 2020 t.e.m. 2024, weergegeven per maand. In 2024 werd in totaal 37,9 ton ingezameld. Dat is 20,7% meer dan in 2023 (31,4 ton). In oktober 2024 zien we een piek en werd 4,3 ton ingezameld. In december werd het minst ingezameld (2,4 ton).

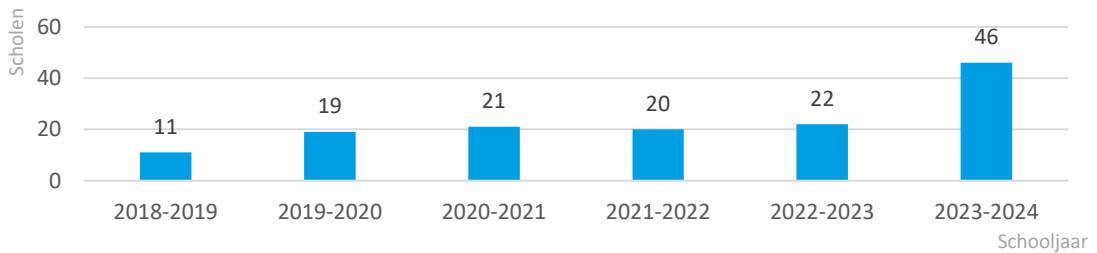

Figuur 22: Aantal ton zwerfvuil opgeruimd per maand door Propere Pierkes in de periode 2020-2024.

¹ Er is geen data beschikbaar voor januari 2019 - februari 2020 en voor januari 2023 - februari 2023, doordat het afval toen niet apart werd opgehaald en dus ook niet werd geregistreerd.

Proper Pierkes - scholen

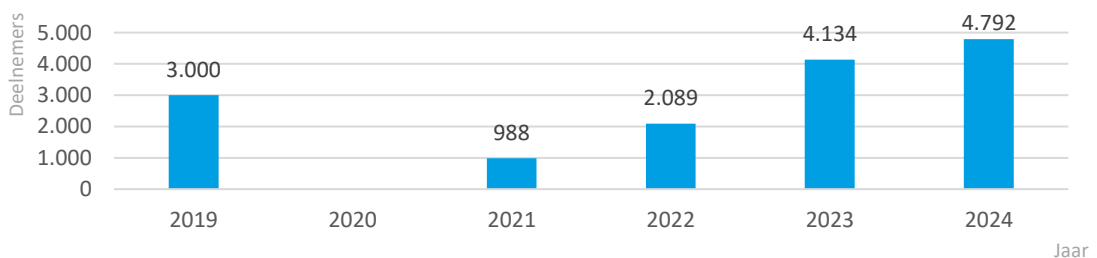
Tijdens het schooljaar 2023-2024 waren er 46 scholen een Proper Pierke om op regelmatige basis de schoolbuurt op te ruimen. Dat zijn er 24 meer dan in het schooljaar 2022-2023 (Figuur 23).

Figuur 23: Aantal scholen die bij IVAGO aangesloten zijn als Proper Pierke in de periode 2018-2024.

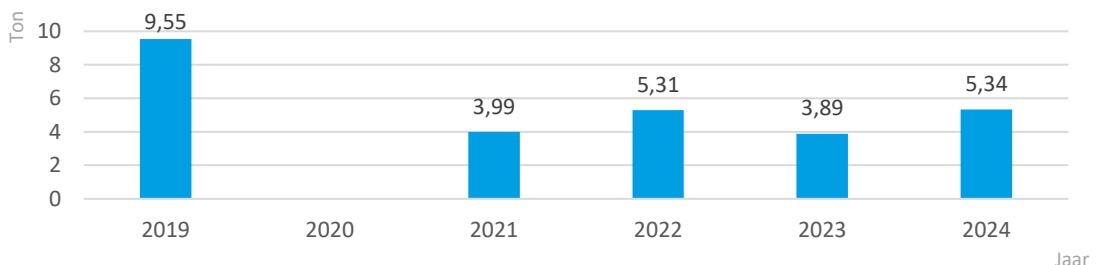
3.2.2. Gentsche Gruute Kuis

Elk jaar wordt de Gentsche Gruute Kuis (GGK) georganiseerd, een grote lenteschoonmaak om de hele stad proper te maken. Vrijwilligers kunnen zich inschrijven en engageren om hun straat, buurt, wijk, park of groenzone zwerfvuulvrij te maken. In 2024 waren 4.792 deelnemers ingeschreven (Figuur 24), dat is een stijging van 15,9% t.o.v. 2023 (4.134), en werd er 5,34 ton zwerfvuil opgeruimd (Figuur 25). Dat is 1,45 ton of 37,3% meer dan het jaar ervoor.

Figuur 24: Aantal ingeschreven deelnemers voor de Gentsche Gruute Kuis in 2019 t.e.m. 2024.

¹ In 2020 ging de GGK niet door. ² In 2021 waren enkel groepjes van maximum 4 deelnemers toegestaan door de toen geldende coronamaatregelen.

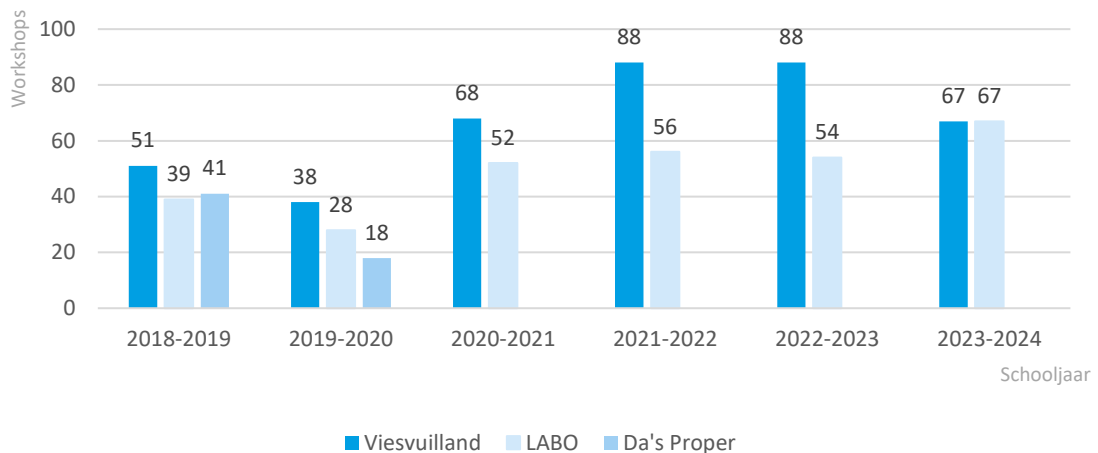
Figuur 25: Gewicht in ton voor de periode 2019-2024 opgeruimd zwerfafval tijdens de Gentsche Gruute Kuis.

¹ In 2020 ging de GGK niet door.

3.3. Doelgroepgerichte aanpak

3.3.1. Workshops voor kinderen

Scholen (kleuter, basis en secundaire) kunnen gratis inschrijven voor een workshop rond afval. Deze workshops worden gegeven door o.a. medewerkers van GoodPlanet in opdracht van Mooimakers, FostPlus ... (Figuur 26) Daarnaast organiseert IVAGO sinds oktober 2022 zelf workshops, voornamelijk gericht op kleuterscholen en basisonderwijs. 'IVAGO op school' stelt correct sorteren centraal en bij 'School op IVAGO' wordt een bezoek gebracht aan een recyclagepark. In het schooljaar 2023-2024 werden respectievelijk 32 en 14 workshops ingepland.

Figuur 26: Aantal workshops van GoodPlanet per schooljaar (2018-2024) en per type.

¹ De workshop Da's Proper wordt sinds het schooljaar 2020-2021 niet meer georganiseerd in het secundair onderwijs.

3.3.2. Sociale tegemoetkoming in de afvalkosten

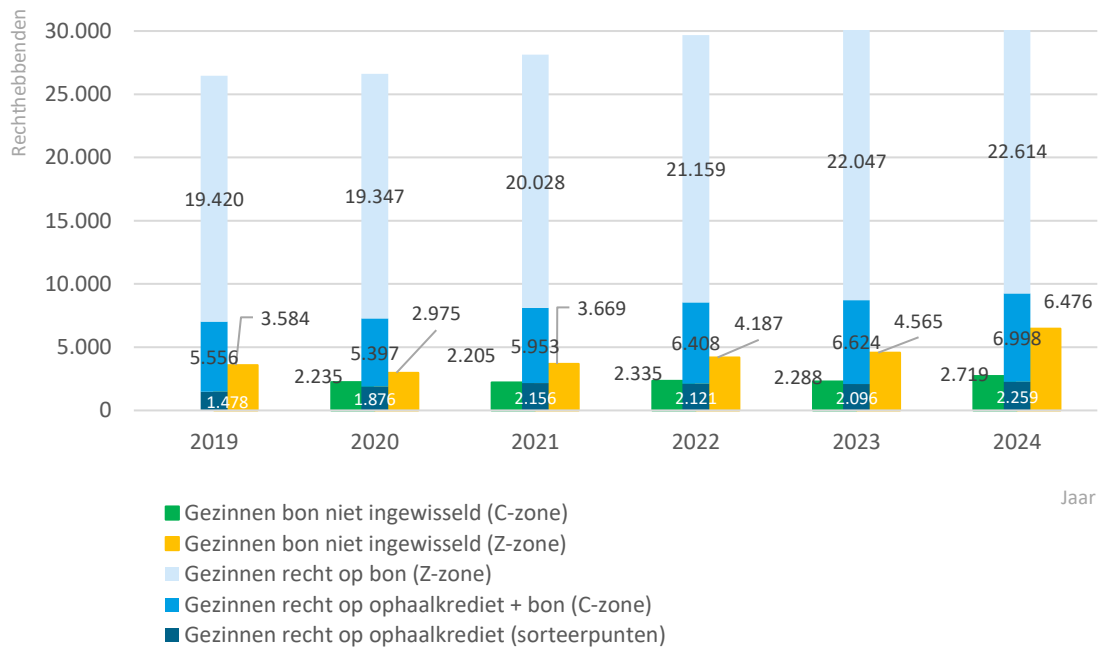
De Stad Gent ondersteunt Gentse gezinnen die het (financieel) moeilijk hebben met een tegemoetkoming in de kosten voor de ophaling en het wegbrengen van huisvuil. Deze gezinnen hebben recht op een bon om gratis huisvuilzakken op te halen in verdeelpunten of op ophaalkrediet als ze restcontainers aanbieden in een container of gebruik maken van een sorteerpunt.

Sinds 2020 werd de sociale tegemoetkoming uitgebreid met gratis pmd-zakken, en intussen werd ook het evenwicht rest-pmd herbekeken. Sinds oktober 2023 ontvangen rechthebbenden een extra krediet dat kan worden gebruikt voor een bezoek aan het recyclagepark, voor de ophaling van een gft-container of voor een grofvuilophaling. Op dit moment zijn er geen cijfergegevens over hoeveel rechthebbenden gebruikmaken van het krediet voor een bezoek aan het recyclagepark.

In 2024 hadden in totaal 31.871 gezinnen recht op een sociale tegemoetkoming (Figuur 27), waarvan

- 22.614 rechthebbenden in de Z-zone (zakkenzone). Zij ontvingen een bon voor restafval- en pmd-zakken, en ook automatisch een krediet op de IVAGO-rekening.
- 2.259 rechthebbenden in de S-zone (sorteerzone). Het krediet wordt automatisch toegekend op de IVAGO-rekening.
- 6.998 rechthebbenden in de C-zone (containerzone). Het krediet wordt automatisch toegekend en ze ontvingen een bon voor pmd-zakken.

In de Z-zone hebben 28,6% (6.476) van de gezinnen de ontvangen bon (nog) niet ingewisseld voor huisvuilzakken. In de C-zone is dit 42,0% (2.719). De bonnen voor 2024 kunnen worden ingeruild tot eind april 2025. Hierdoor kan het cijfer van 'Bon niet ingewisseld' nog verder dalen. Daarnaast wordt een deel van de bonnen niet ingewisseld omwille van andere redenen, zoals een verhuis of een overlijden.

Figuur 27: Aantal gezinnen in de periode 2019-2024 dat recht heeft op sociale tegemoetkoming in de afvalkosten (gezinnen recht op bon, gezinnen recht op ophaalkrediet of de combinatie) en aantal gezinnen die hun bon niet hebben omgeruild naar huisvuilzakken per jaar weergegeven. De cijfers zijn geregenereerd op 14/02/2025.

¹ De cijfers 'niet ingewisseld' kunnen voor 2024 nog wijzigen.

4. Opruimen

Binnen Gent zijn heel wat stadsdiensten en overheden verantwoordelijk voor de netheid van de stad. De huidige rolverdeling is als volgt:

- IVAGO staat in voor het opruimen van zwerfvuil en sluikestort op en langs de openbare weg en in bermen en grachten. Sluikstort wordt in de meeste gevallen 60 uren na melding opgeruimd. IVAGO plaatst, onderhoudt en ledigt de vuilnisbakken op openbaar domein. Sinds 1 april 2024 staat IVAGO ook in voor het vegen van straten en opruimen van groenzones in de wijken: Ledeberg, Dampoort, Oud-Gentbrugge, een deel van Sint-Amandsberg en Macharius-Heirnis
- Het Dienstenbedrijf Sociale Economie - cluster openbaar domein (DBSE, Stad Gent) staat in voor zowel het opruimen van sluikestort en zwerfvuil in de parken en groenzones als het manueel vegen van de straten in de wijken van de 19^e-eeuwse gordel: Rabot, Brugse Poort - Rooigem, Bloemekenswijk, Muide - Meulestede en Sluizeken - Tolhuis - Ham.
- De Groendienst staat in voor het opruimen van zwerfvuil en sluikestort in de overige parken en groenzones.
- Andere diensten of partners zijn verantwoordelijk voor het beheer en de netheid van specifieke delen van het openbaar domein:
 - De Fietsambassade haalt weesfietsen op en ruimt zwerfvuil aan (ondergrondse) fietsenstallingen op.
 - Het Mobiliteitsbedrijf is verantwoordelijk voor het afvalbeheer van enkele (P&R) parkings.
 - De Vlaamse Waterweg ruimt afval en drijfvuil in en langs bevaarbare waterlopen op.
 - Agentschap Wegen en Verkeer verwijdert afval op en langs gewestwegen.
 - NMBS en Infrabel ruimen respectievelijk afval in de stations op en rond de bermen van de sporen op.
 - Farys haalt afval weg van terreinen in hun beheer, o.a. aan sporthallen in hun beheer.
 - ...
- In het vorige hoofdstuk hadden we het al over de Propere Pierkes: ook zij zijn een waardevolle opruimpartner.

Elke eigenaar of bewoner is bovendien zelf verantwoordelijk voor het proper houden van zijn eigen stoep en greppel zoals omschreven in artikel 4 van het Politiereglement op de reinheid en de gezondheid in de gemeente. Dat betekent dat aangelanden het kruid moeten verwijderen en het (zwerf- en blad)afval moeten opruimen.

5. Handhaving

5.1. Daders vatten

Er zijn verschillende methodes om daders te vatten:

- 1) Observaties op het terrein met oog op heterdaadvattingen
 - Door het Overlast-team (O-team) en de wijkdienst van de Politie.
 - Door de OVAM-handhavers op zwerfvuil en het niet bijhebben van hondenpoepzakjes.
- 2) Sluikstortacties
 - Door het O-team in samenwerking met IVAGO (actie Garbage).
 - Door de Gemeenschapswacht-vaststellers o.a. in samenwerking met IVAGO in de prioritaire wijken: Binnenstad, Bloemekenswijk, Ledeborg, Tolhuis - Sluizeken - Ham, Brugse Poort - Rooigem, Rabot - Blaisantvest, Muide - Meulestede, Dampoort en Nieuw Gent - UZ.
 - Door Dienst Toezicht op privaat terrein in samenwerking met de eigenaar/beheerder en op openbaar domein ter ondersteuning bij specifieke sluikstortacties.
- 3) Camera-observaties
 - Het O-team stelt sluikstortcamera's op aan hardnekkige sluikstortlocaties. Wanneer feiten worden vastgesteld, start het onderzoek naar de identiteit van de dader.

Overlastteam

Het aantal actie Garbage, de doorzoekacties van het Overlastteam (O-team) en IVAGO, steeg in 2024 naar 91 t.o.v. 78 in 2023, en ook het aantal GAS-PV vaststellingen steeg van 424 (2023) naar 449 (2024) (Tabel 3). Daarnaast worden de sluikstortcamera's geplaatst op hardnekkige sluikstortlocaties. In 2024 werden 124 GAS-PV-vaststellingen opgemaakt met herkende daders op basis van camerabeelden (Tabel 4).

Sinds 2023 zijn de ARGUS-acties, waarbij het O-team gericht handhaaft op sluikstortlocaties door een combinatie van verschillende handhavingsmethodieken (cameratoezicht, anonieme observaties en doorzoekingen). Op deze manier werden tijdens 19 acties in totaal 146 vaststellingen opgemaakt voor sluikstorten en het achterlaten van zwerfvuil (Tabel 5). Dat zijn 10 of 6,4% minder vaststellingen dan in 2023 (156). Gemiddeld gezien steeg het aantal vaststellingen per observatieactie van 7,1 (2023) naar 7,7 (2024).

Tot slot werd er door het O-team ook anoniem geobserveerd. Dit leverde 4 GAS-PV-vaststellingen op in 2024 (Tabel 6).

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Aantal gepresteerde uren	797	512	701	767	754	940
Aantal doorzoekacties	85	57	82	88	78	91
Met identiteit dader (GAS-PV)	334	230	305	380	424	449

Tabel 3: Doorzoekacties van sluikstorten door O-team (Politie) Actie Garbage, samen met IVAGO (2019-2024).

	2019 ¹	2020 ²	2021	2022 ³	2023 ⁴	2024 ⁵
Aantal observaties	27	12	53	41	22	29
Uren uitlezen + administratie						387
Feiten op beeld	76	29	487	207	228	321
Aantal GAS-PV	76	29	413	160	228	321
Aantal herkende daders GAS-PV	28	10	208	74	107	124

Tabel 4: Aantal sluikstortobservaties met camera's door O-team (Politie) voor de periode 2019-2024.

¹⁻² Door technische defecten werden de camera's minder ingezet. ² Camera's werden vernieuwd en uitgebreid en vanaf september 2020 ingezet. ³ Verminderde inzet en uitlezing door technische defecten bij camera's. ⁴ Afloop van huurcontract van enkele camera's. ⁵ Sinds 2024 rapporteert de politie over het aantal uren uitlezen en administratie.

	2023 ¹	2024
Aantal gepresteerde uren	1.021	928
Aantal acties	22	19
Aantal GAS-PV sluikstort	128	105
Aantal GAS-PV zwerfvuil	28	41

Tabel 5: Aantal observatieacties ARGUS door het O-team (Politie) (2023-2024).

¹ In de periode 2019-2022 werd deze observatieactie nog niet uitgevoerd.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Aantal gepresteerde uren	303	213	373	372	1	1
Aantal uitgevoerde observaties	67	49	56	55	30	11
Met identiteit dader (GAS-PV)	20	3	4	24	7	4

Tabel 6: Sluikstortobservaties in burgerkledij door O-team (Politie).

¹ Deze observaties worden vaak uitgevoerd tijdens de 'reguliere' of 'algemene' patrouilleopdrachten. Binnen deze 'categorie' een opsplitsing maken tussen de verschillende fenomenen is niet meer haalbaar.

In Tabel 7 worden de totaalcijfers van Politie weergegeven voor de registraties van feiten inzake sluikstorten, zwerfvuil en foutief aangeboden huisvuil. Deze vaststellingen werden verricht door het O-team, de wijkdienst en (in mindere mate) de interventiedienst.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024 ²
PV Sluikstort	88	99	91	109	99	120
GAS-PV Sluikstort ¹	619	393	860	696	975	990
GAS-PV Zwerfvuil ¹	71	86	126	196	218	188
GAS-PV Foutief aanbieden ¹	0	23	21	55	11	27
Totaal	778	601	1098	1056	1303	1325

Tabel 7: Aantal vaststellingen opgemaakt door alle diensten van de Politie in de periode 2019-2024 GAS-PV-vaststellingen bevatten ook vaststellingen met onbekende dader.

¹ Inclusief onbekende daders. ² Omdat bepaalde dossiers van 2024 nog lopende zijn, kunnen de cijfers van 2024 nog wijzigen. De cijfers werden gegenereerd op 29/01/2025.

Gemeenschapswacht-vaststellers

Gemeenschapswacht-vaststellers gaan samen met IVAGO tweemaal per week op pad om te handhaven op sluikstorten in de prioritaire wijken (Tabel 8). In 2024 werden in totaal 750 bestuurlijke verslagen opgemaakt na 65 acties (Tabel 9). Dat zijn er 13,3% minder dan in 2023. Het gemiddeld aantal vaststellingen per actie daalt van 12,3 (2023) naar 11,5 (2024). Het gaat hierbij over vaststellingen voor diverse afvalinbreuken. Het gaat voornamelijk om sluikstorten, maar ook om het aanbieden van huisvuil op een foutief tijdstip of in een foutief recipiënt ...

In totaal werden 754 bestuurlijke verslagen (GAS-BV) opgemaakt voor sluikstorten, zowel tijdens de acties met IVAGO (750 GAS-BV's) als tijdens afzonderlijke patrouilles van de vaststellers (4 GAS-BV's). Er werden in 2024 in totaal 424 vaststellingen opgemaakt voor het foutief aanbieden (tijdstip en recipiënt) van huishoudelijk afval (Tabel 10).

	2021 ¹	2022	2023	2024
Binnenstad	8	5	9	8
Sluizeken - Tolhuis - Ham	13	9	9	9
Macharius - Heirnis	6	7	7	0
Brugse Poort - Rooigem	13	9	6	9
Rabot - Blaisantvest	12	8	9	9
Bloemekenswijk	13	11	9	10
Muide - Meulestede	11	8	6	0
Dampoort	11	9	8	8
Ledeberg	9	10	9	2
Nieuw Gent - UZ	10	9	9	10
Bijkomende acties (op melding)	12	5	10	6
Totaal	118	90	91	71

Tabel 8: Aantal sluikstortacties door Gemeenschapswacht-vaststellers in samenwerking met IVAGO per wijk voor de periode 2019-2024.

¹ In de periode 2019-2020 werd deze sluikstortactie nog niet uitgevoerd.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Aantal sluikstortacties	61	52	80	69	69	65
Aantal GAS	335	343	863	830	850	750

Tabel 9: Sluikstortactie door de Gemeenschapswacht-vaststellers tussen 2019 en 2024.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Foutief aanbieden van huisvuil	231	191	471	682	522	424

Tabel 10: Aantal vaststellingen voor het foutief aanbieden, in een foutief recipiënt of op een foutief tijdstip, door Gemeenschapswacht-vaststellers voor de periode 2019-2024.

Dienst Toezicht

Dienst Toezicht maakt naast vaststellingen op artikel 12 van het Materialendecreet n.a.v. sluikstort op privaat en openbaar domein, ook bestuurlijke verslagen op voor overtredingen tegen niet correct aanbieden van bedrijfsafval, verspreiden van ongeadresseerd reclamedrukwerk, het niet afsluiten van een werf, plaatsen van illegale textielcontainers ... (Tabel 11).

In 2024 werden 73 vaststellingen opgemaakt, waarvan 3 PV's op Materialendecreet (Vlarema, sluikstort/textielcontainers) en 70 BV's op GAS m.b.t. sluikstort, bedrijfsafval en textielcontainers. In 2023 waren er nog 147 vaststellingen, we zien dus een daling van 52,4% in 2024.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Flyers/samples	0	0	0	5	0	0
Bedrijfsafval	118	12	6	24	49	16
Sluikstort GAS ¹	28	243	109	113	83	49
Sluikstort PV particulier ²	4	7	4	7	9	3
Afval achterlaten op openbare weg	0	2	0	0	0	0
Sluikstort op privaat terrein	2	0	2	0	0	0
Foutief aanbieden van huisvuil	4	2	2	0	0	2
Vergunning textielcontainer	24	11	6	1	6	0
Nette stoep	0	1	0	0	0	0
Uitdelen stalen	0	0	1	0	0	0
Totaal	180	278	130	150	147	70

Tabel 11: Aantal GAS-vaststellingen (2019-2024) opgemaakt door Dienst Toezicht Wonen, Bouwen, Milieu voor afvalgerelateerde overtredingen.

¹ Deze omvatten de GAS-BV's inzake sluikstort op openbaar domein. ² PV's sluikstort privaat domein: bedrijfsafval, afvalproblematiek particulier, sluikstort textielcontainer privaat domein.

OVAM-handhavers

De entiteit OVAM werd op 22 april 2024 aangesteld door de gemeenteraad in Gent om controles op zwerfvuil uit te voeren. Er zijn momenteel 14 handhavers van OVAM actief. In 2024 maakten ze 336 GAS-PV's op, dat zijn er 48% meer dan in 2023 (227 vaststellingen). Er waren in 2024 333 vaststellingen op artikel 1 bis PR RG (zwerfvuil), waarvan 327 op peuken, en 3 vaststellingen op artikel 2 PR RG (niet bijhebben hondenpoepzakjes).

	2023 ¹	2024
Aantal controles	33	36
GAS-PV Zwerfvuil	216	333
GAS-PV Hondenpoepzakje	11	3
Totaal GAS-PV	227	336

Tabel 12: Aantal vaststellingen (2023-2024) opgemaakt door de OVAM-handhavers.

¹ In de periode 2019-2022 werden nog geen controles uitgevoerd door OVAM-handhavers in Gent.

Week van de handhaving

Tijdens de jaarlijkse 'Week van de Handhaving', in Gent een week langer dan elders in Vlaanderen, voeren IVAGO, de Politie, de Gemeenschapswacht-vaststellers en controleurs van Dienst Toezicht controles uit op zwerfvuil en sluikstorten, met extra aandacht voor een specifiek afvalthema in samenspraak tussen de betrokken partners en diensten.

Van maandag 7 tot en met zondag 20 oktober 2024 werden in Gent op die manier 26 sluikestortrondes behandeld. In 2024 was er extra aandacht voor sluikestort naast vuilnisbakken. In tegenstelling tot de voorbijgaande jaren combineerde de Politie verschillende technieken: van anoniem observeren en cameratoezicht tot het doorzoeken van sluikstorten. Zo betrapte het Overlastteam drie daders op heterdaad en identificeerde er 24 op basis van camerabeelden. Op haar beurt kon de wijkpolitie 24 daders identificeren.

In totaal werden 201 GAS-vaststellingen en 3 PV's opgemaakt. 102 GAS-vaststellingen en 3 PV's werden opgemaakt door het O-team en de wijkpolitie, 39 door de Gemeenschapswacht-vaststellers en 37 door de lokale milieutoezichthouders. 23 vaststellingen gebeurden door IVAGO.

5.2. Daders sanctioneren

5.2.1. GAS-boetes

In onderstaande tabellen vind je het aantal vaststellingen terug voor respectievelijk sluikstort (Tabel 13), zwerfvuil (Tabel 14) en foutief aangeboden huisvuil (Tabel 15) die de sanctionerend ambtenaar van de Juridische Dienst ontving. In diezelfde tabellen staat ook het aantal GAS-boetes die de sanctionerend ambtenaar oplegde. Daarnaast zie je het percentage betaald, oninbaar en nog in behandeling.

Dossiers die ‘nog in behandeling’ staan, zijn de dossiers die in uitvoering zitten bij de gerechtsdeurwaarder en de dossiers die nog niet (volledig) betaald zijn en nog in behandeling zijn bij de sanctionerend ambtenaar. Zo kan het zijn dat de boete nog maar recent werd opgelegd, dat betrokkenen afbetalen via een afbetalingsplan of dat zij nog een niet-aangetekende aanmaning dienen toegestuurd te krijgen alvorens ze doorstromen naar de gerechtsdeurwaarder.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024 ²
Vaststellingen sluikstort	982	949	1.836	1.840	2.013	1.816
Waarvoor een GAS-boete opgelegd	747	719	1.248	1.067	1.440	1.055
% GAS-boetes opgelegd	76	76	68	58	72	58
GAS-boetes betaald ¹	585	528	853	232	930	444
% GAS-boetes betaald ¹	78	73	68	22	65	42
GAS-boetes oninbaar ¹	89	84	74	22	202	72
GAS-boetes in behandeling ¹	74	109	319	813	315	541

Tabel 13: Aantal vaststellingen en GAS-boetes voor sluikstort (2019-2024).

¹ Omwille van de softwareverandering bij de Juridische Dienst in 2022 is het niet mogelijk om een accuraat beeld van de betalingsgegevens in 2022 en de jaren ervoor weer te geven. ² Omdat bepaalde dossiers van 2024 nog lopende zijn, kunnen de cijfers van 2024 nog wijzigen. De cijfers werden gegenereerd op 31/01/2025.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024 ²
Vaststellingen zwerfvuil	71	81	127	369	433	522
Waarvoor een GAS-boete opgelegd	59	65	97	209	396	394
% GAS-boetes opgelegd	83	80	76	56	91	76
GAS-boetes betaald ¹	51	51	67	45	335	281
% GAS-boetes betaald ¹	86	78	69	22	85	71
GAS-boetes oninbaar ¹	9	6	6	1	25	10
GAS-boetes in behandeling ¹	0	6	24	323	37	103

Tabel 14: Aantal vaststellingen en GAS-boetes voor zwerfvuil (2019-2024).

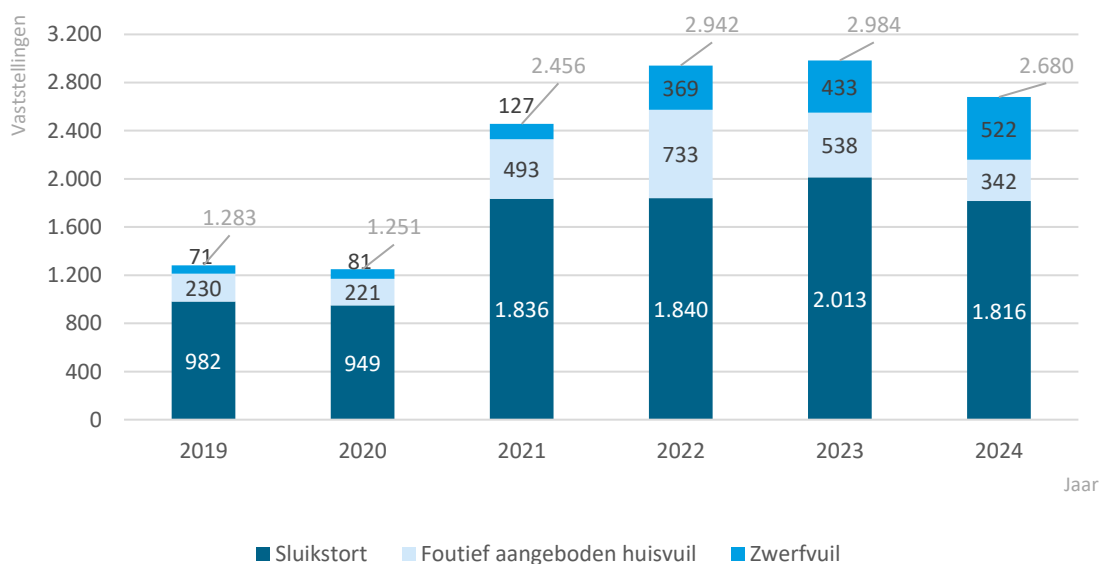
¹ Omwille van de softwareverandering bij de Juridische Dienst in 2022 is het niet mogelijk om een accuraat beeld van de betalingsgegevens in 2022 en de jaren ervoor weer te geven. ² Omdat bepaalde dossiers van 2024 nog lopende zijn, kunnen de cijfers van 2024 nog wijzigen. De cijfers werden gegenereerd op 31/01/2025.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024 ²
Vaststellingen foutief aangeboden	230	221	493	733	538	342
Waarvoor een GAS-boete opgelegd	175	183	393	496	446	225
% GAS-boetes opgelegd	76	83	80	67	83	66
GAS-boetes betaald ¹	138	149	275	127	323	98
% GAS-boetes betaald ¹	79	81	70	25	72	44
GAS-boetes oninbaar ¹	19	10	19	3	49	18
GAS-boetes in behandeling ¹	18	24	109	366	81	110

Tabel 15: Aantal vaststellingen en GAS-boetes voor foutief aangeboden huisvuil (2019-2024).

¹ Omwille van de softwareverandering bij de Juridische Dienst in 2022 is het niet mogelijk om een accuraat beeld van de betalingsgegevens in 2022 en de jaren ervoor weer te geven. ² Omdat bepaalde dossiers van 2024 nog lopende zijn, kunnen de cijfers van 2024 nog wijzigen. De cijfers werden gegenereerd op 31/01/2025.

We zien tussen 2023 en 2024 een daling in het aantal vaststellingen voor sluikstorten (9,8%), een stijging in het aantal vaststellingen voor zwerfvuil (20,6%) en een daling in het aantal vaststellingen voor foutief aangeboden huisvuil (36,4%). Het totaal aantal vaststellingen daalde in 2024 (2.6807) met 10,2% t.o.v. 2023 (2.984) (Figuur 28). Het aantal opgelegde GAS-boetes zal nog stijgen, gezien de maximale doorlooptijd van een dossier 6 maanden is, te rekenen vanaf de datum van de inbreuk. Hoewel de beslissingstermijn zo kort mogelijk wordt gehouden, is het mogelijk dat voor bijvoorbeeld overtredingen van december 2024 pas een boete wordt opgelegd in mei 2025.

Figuur 28: Aantal vaststellingen afval voor de periode 2019-2024.

¹ Omdat bepaalde dossiers van 2024 nog lopende zijn, kunnen de cijfers van 2024 nog wijzigen. De cijfers werden gegenereerd op 31/01/2025.

De bijlage bevat cijfers van vaststellingen voor sluikestort, zwerfvuil en foutief aangeboden huisvuil per wijk. De meeste vaststellingen voor sluikestorten zijn in de wijken Rabot - Blaisantvest (324), Brugse Poort - Rooigem (283) en Sluizeken - Tolhuis - Ham (282) opgemaakt. De meeste vaststellingen voor foutief aangeboden huisvuil werden opgemaakt in de wijken Bloemekenswijk (64), Oud-Gentbrugge (56) en Sluizeken - Tolhuis - Ham (45) en voor zwerfvuil in de wijken Binnenstad (305), Stationsbuurt-Noord (72) en Rabot - Blaisantvest (35).

Onkostennota IVAGO

De sanctionerend ambtenaar bezorgt de dossiers aan IVAGO voor de opmaak van een onkostennota, van zodra effectief een boete werd opgelegd. Gezien de GAS-procedure een maximale doorlooptijd van 6 maanden voorziet (en zelfs 12 maanden voor bemiddelingsdossiers), worden onkostennota's pas opgemaakt na datum van beslissing. In Tabel 16 zie je de resultaten voor 2019 t.e.m. 2024.

De opruimkosten bestaan uit administratieve kosten, overheadkosten, opruimkosten en afvalkosten. Deze kosten houden o.a. verband met de omvang van het sluikestort. Er wordt daarom gewerkt met drie forfaitarieven, afhankelijk of het (doorgaans kleinschalig) afval rond verkooppunten (artikel 1quater van het politiereglement), klein sluikestort of groot sluikestort (artikel 1 van het politiereglement) betreft. De tarieven worden jaarlijks geïndexeerd, de tarieven 2024 komen op respectievelijk €93,64, €156,06 en €218,48.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024 ¹
Aantal onkostennota's	658	697	1.106	1.039	1.263	747
Aantal betaalde onkostennota's	432	465	749	646	745	327
% betaalde onkostennota's	66	67	68	62	59	44

Tabel 16: Aantal onkostennota's opgesteld door IVAGO (2019-2024).

¹ Omdat bepaalde dossiers van 2024 nog lopende zijn, kunnen de cijfers van 2024 nog wijzigen. De cijfers werden gegenereerd op 31/01/2025.

5.2.2. Parket en Afdeling handhaving

Het parket volgt ernstige overtredingen op waarvoor een proces-verbaal (PV) wordt uitgeschreven, en kan zelf een straf en boete opleggen. Tabel 17 toont een overzicht van het aantal ontvangen PV's.

Wanneer het parket beslist om niet strafrechtelijk te vervolgen, kan het dossier worden overgemaakt aan de Afdeling Handhaving van het Departement Omgeving van de Vlaamse Overheid, die alsnog een bestuurlijke boete kan opleggen (Tabel 18).

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Gedagvaard voor rechtbank	7	5	4	8	1	11
Overgemaakt aan Afdeling Handhaving	44	58	76	59	60	85
Overgemaakt aan ander parket	1	0	0	0	0	0
Afgesloten na minnelijke schikking	1	0	0	1	0	0
Afgesloten met pretoriaanse probatie	0	0	2	2	3	4
Geseponeerd, (nog) geen gevolg geven	31	39	37	33	38	33
Totaal aantal ontvangen PV's	84	102	119	93	102	133

Tabel 17: Aantal PV's inzake sluikestorten (code 64^E) op het grondgebied van de stad Gent ontvangen op het parket Oost-Vlaanderen voor de periode 2019-2024.

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Ontvangen dossiers	43	32	50	61	53	61
Aantal opgelegde sancties ¹	35	30	46	48	41	34
Totale som opgelegde boetes in EUR ¹	9.275	8.435	13.400	16.705	14.576	12.010

Tabel 18: Aantal dossiers sluikestort uit de politiezone Gent (2019-2024) door de gewestelijke beboetingsentiteit van de Afdeling Handhaving van het Departement Omgeving.

¹ Door een dossierachterstand verwerkt het departement ook oudere dossiers. In bepaalde dossiers werd een bestuurlijke transactie voorgesteld. Als die niet betaald wordt, start de procedure tot het opleggen van een geldboete die soms enkele jaren later volgt.

5.3. Pakkans sluikstort

Om een indicatie te krijgen van de pakkans, leggen we het aantal sluikstortmeldingen en vaststellingen naast elkaar. Voor 2024 betekent dit een pakkans van 4,0% (1.816 GAS-vaststellingen en 133 PV's op 48.833 sluikstortmeldingen). Dit gaat over alle unieke sluikstortmeldingen, inclusief sluikstortmeldingen op private terreinen, terreinen van andere overheden ... De pakkans GAS+PV daalde met 9,1% t.o.v. 2023 (4,2).

In Tabel 19 wordt de pakkans, op basis van de GAS-vaststellingen, weergegeven per wijk. PV's werden hierin niet opgenomen. De resultaten zijn dus een onderschatting van de werkelijke pakkans, maar geven een indicatie. De wijken met de hoogste pakkans zijn Nieuw Gent - UZ (12,7%), Rabot - Blaisantvest (7,3%), Watersportbaan - Ekkergem (6,1%) en Bloemekenswijk (5,5%).

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Binnenstad	3,9	2,4	4,4	3,9	5,2	3,5
Bloemekenswijk	3,6	2,1	3,0	6,4	6,6	5,5
Brugse Poort - Rooigem	3,4	2,8	4,0	3,7	3,7	4,7
Dampoort	1,1	1,5	2,0	1,5	1,9	1,7
Drongen	0,6	0,5	0,6	0,5	1,2	0,0
Elisabethbegijnhof - Prinsenhof - ...	1,7	1,7	2,5	9,1	8,6	3,2
Gentbrugge	0,0	0,7	3,4	1,5	0,5	0,2
Gentse Kanaaldorpen en -zone	6,0	1,8	0,8	0,7	1,8	0,0
Ledeberg	3,2	1,6	4,7	6,3	2,5	2,0
Macharius - Heirnis	1,9	1,3	2,5	4,4	2,8	2,3
Mariakerke	2,7	1,3	3,2	2,1	1,8	1,1
Moscou - Vogelhoek	2,4	3,4	5,1	3,1	1,6	0,3
Muide - Meulestede - Afrikalaan	2,9	2,1	3,8	2,8	3,1	2,2
Nieuw Gent - UZ	24,3	16,4	17,6	13,5	13,5	12,7
Oostakker	0,4	2,0	1,1	2,1	0,3	0,7
Oud Gentbrugge	0,6	1,0	3,2	2,5	0,8	0,4
Rabot - Blaisantvest	10,1	3,5	11,8	10,6	7,3	7,3
Sint-Amandsberg	0,4	0,8	0,8	0,9	1,0	0,2
Sint-Denijs-Westrem - Afsnee	0,0	1,7	0,6	1,3	0,7	0,0
Sluizeken - Tolhuis - Ham	5,2	3,1	7,4	3,8	4,3	4,2
Stationsbuurt-Noord	0,5	0,4	0,5	3,4	2,4	1,0
Stationsbuurt-Zuid	0,7	1,3	0,9	1,5	2,4	0,8
Watersportbaan - Ekkergem	5,5	3,2	3,0	4,7	7,0	6,1
Wondelgem	1,3	1,9	1,1	1,8	2,5	1,1
Zwijnaarde	0,0	0,0	0,3	0,0	0,8	0,6
Totaal pakkans (GAS)	3,8	2,6	4,8	4,4	4,2	3,7
Totaal pakkans (GAS + PV)	4,1	2,9	5,0	4,7	4,4	4,0

Tabel 19: Pakkans op wijkniveau. Hier worden enkel de GAS-vaststellingen in beschouwing genomen (PV's op wijkniveau ontbreken in dit rapport).

6. Discussie en conclusie

6.1. Hoe proper is Gent?

6.1.1. Sluikstort

Meldingen

We zien dat het totaal aantal meldingen (inclusief dubbele meldingen) verder blijft stijgen. De stijging in 2024 (3,0%) was minder groot vergeleken met 2023 (20%).

Het aantal unieke sluikstortmeldingen steeg met 1,8%. Dat is minder sterk dan in 2023 (16%) en neemt dezelfde stijgingsgraad aan als in 2021 (3%). Het aandeel van de sluikstortmeldingen voor IVAGO was 92% in 2024, vergeleken met 90% in 2023 en 91% in 2022. Dit toont aan dat IVAGO, net als de voorbije jaren, in de meeste gevallen de bevoegde dienst is om het sluikstort op te ruimen.

In de periode 2019-2024 zien we dat de wijken met het meest aantal meldingen per km² vooral gelegen zijn in de 19^e-eeuwse gordel.

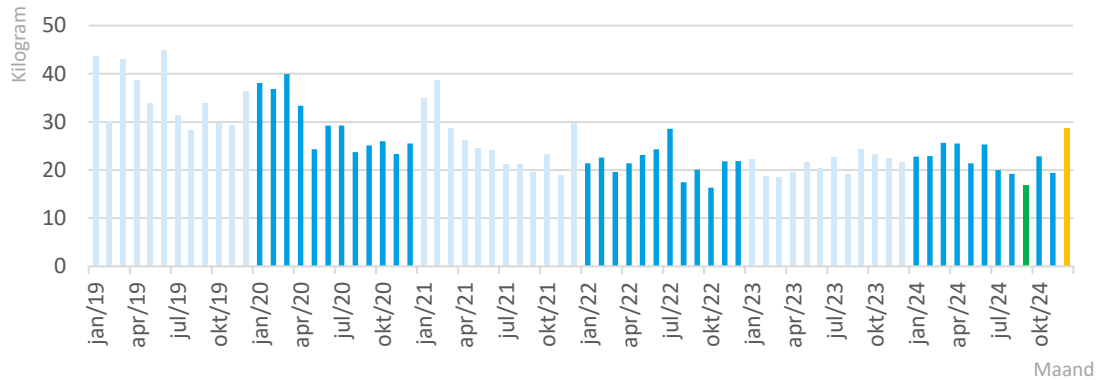
Wanneer

Er is geen duidelijke trend op te merken in welke maanden of seizoenen er voornamelijk sluikstorten worden gemeld. We zagen de voorbije drie jaren wel een daling in het aantal sluikstortmeldingen in de maand juli. De daling kan te verklaren zijn doordat de inzet op netheid tijdens deze maand lager ligt bij de diensten die ook sluikstort melden. Het hogere aantal meldingen in augustus kan dan weer te wijten zijn aan meer ploegen op het terrein en de inhaalbeweging in bepaalde zones.

Gewichten

In de periode 2020 en 2022 stelden we een dalende trend vast in het aantal opgehaald ton sluikstort door IVAGO. In 2023 steeg de tonnage voor de eerste keer opnieuw met 13,6% t.o.v. 2022. De stijging zet zich iets minder krachtig (11,3%) door in 2024. Voor de allereerste keer zamelden we meer dan 1.000 ton sluikstort in, en overschrijden we het piekjaar 2020. Als we kijken naar het gemiddeld aantal kilogram sluikstort per melding komen we voor 2022 op gemiddeld 21,3 kg/melding, in 2023 21,1 kg/melding en in 2024 22,6 kg/melding (Figuur 29). IVAGO geeft aan dat de inzet van de kraanwagen, voor het opruimen van grote sluikstorten, niet toenam.

We zagen voor de periode 2019-2022 dat het gewicht per melding vaker hoger lag in de eerste helft van het jaar dan in de tweede helft. In 2024 ligt het gewicht per melding veelal tussen de 22 en 25 kilogram, met de grootste schommeling tussen september (16,9 kg) en december (28,8 kg).

Figuur 29: Gemiddeld kilogram sluikestort per melding voor de periode 2019-2024.

6.1.2. Zwerfvuil

In tegenstelling tot sluikestort wordt zwerfvuil voornamelijk structureel, en dus niet na melding, opgeruimd en geveegd. Als indicator voor de zwerfvuilproblematiek gebruiken we het gewicht zwerfvuil dat door IVAGO, DBSE en De Fietsambassade manueel geveegd werd, aangevuld met een percentage (20%) van het machinale geveegde vuil door IVAGO. De tonnage zwerfvuil dat door de Groendienst wordt opgeruimd uit parken en groenzones, zit hier niet in vevat.

In dit rapport berekenen we het zwerfvuil in machinaal veegvuil aan 20%. OVAM schroefde recentelijk, na een nulmeting, het percentage terug naar 1,22%. Hierbij dient opgemerkt te worden dat er een verschil is in de samenstelling van het veegvuil tussen grootsteden en meer landelijke regio's (Nieuwsbericht VVSG, 18/12/2024). Extra onderzoek is nodig om een correcte inschatting te maken van dit percentage voor Gent.

Uit de cijfers blijkt dat de totale tonnage zwerfvuil in de periode 2020-2023 gedaald is. De ingezamelde tonnage aan zwerfvuil steeg tussen 2023 (1.277 ton) en 2024 (1.436 ton) met 12,45%. Het manueel veegvuil steeg gestaag vergeleken met de tonnage machinaal veegvuil. In oktober en november zien we een piek wat mogelijks kan worden verklaard door meer bladafval en modder. Ook de Propere Pierkes zamelden meer zwerfvuil in, 20,7% meer dan in 2023. Tijdens de Gentsche Gruute Kuis werd opnieuw een hoger tonnage (5,34 ton) aan zwerfvuil ingezameld, na 2019 (9,55 ton) het hoogste aantal.

6.1.3. Afval in vuilnisbakken

Het gewicht afval dat in en rond de vuilnisbakken op het openbaar domein wordt verzameld, blijft jaarlijks toenemen. Met uitzondering van 2020. In 2023 was de totale tonnage 2.100,42 ton, in 2024 steeg dit naar 2.169,69 ton (3,3%). We zien een piek in de maand juli door de Gentse Feesten.

De jaarlijkse toename schrijven we toe aan stijging van het gebruik van het openbaar domein en van het stijgend aantal 'on the go'-consumpties op het openbaar domein. Een deel van het afval komt terecht in openbare vuilnisbakken. Daarnaast zien we ook steeds meer en meer zakjes huishoudelijk afval in en rond vuilnisbakken. Dit is sluikestort, maar de tonnages hiervan zitten vevat in het cijfer vuilnisbakken.

6.1.4. Totaal ingezameld afval

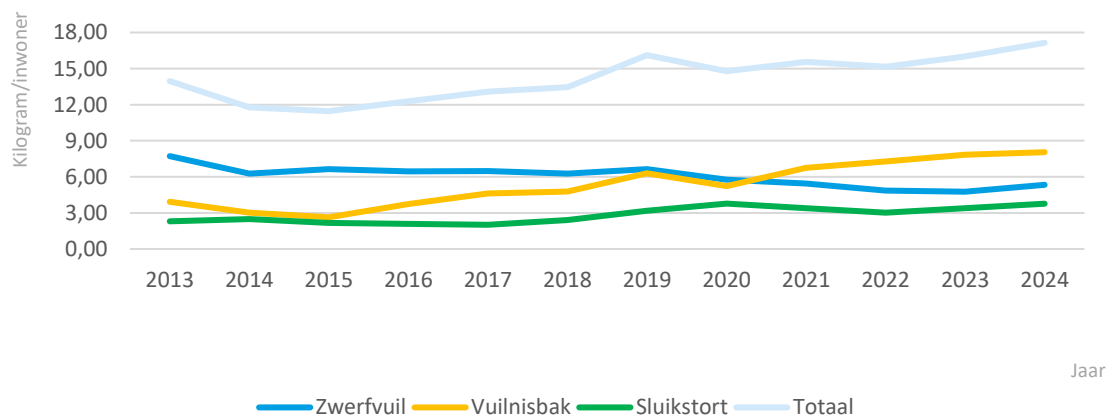
De tonnage aan afval verzameld op het openbaar domein (sluikstort, zwerfvuil en afval in vuilnisbakken, door Propere Pierkes en tijdens de Gentsche Gruute Kuis) stijgt de voorbije jaren, wat aantoont dat de algemene afvaldruk op het openbaar domein toeneemt. In 2024 was de som van de tonnage zwerfvuil, vuilnisbakken en sluikstort 332 ton meer dan in 2023, dat is 7,7%.

In de voorbije periode 2019-2024 werd in totaal 25.167 ton afval van het openbaar domein ingezameld door IVAGO (excl. de tonnages van de Groendienst, Propere Pierkes en vrijwilligers tijdens de Gentsche Gruute Kuis). Dat is een stijging van 29,8% ingezameld afval vergeleken met de periode 2013-2018 (Tabel 20). Vooral het ingezamelde sluikstort en afval uit vuilnisbakken zorgen voor deze stijging.

	Zwerfvuil	Vuilnisbakken	Sluikstort	Totaal
2013	1.921	977	576	3.474
2014	1.577	757	623	2.957
2015	1.682	668	552	2.902
2016	1.658	960	539	3.157
2017	1.676	1.194	522	3.392
2018	1.634	1.243	627	3.504
Totaal 2013-2018	10.148	5.799	3.439	19.386
2019	1.743	1.651	835	4.229
2020	1.524	1.383	996	3.903
2021	1.433	1.777	895	4.105
2022	1.291	1.927	802	4.020
2023	1.277	2.100	912	4.289
2024	1.436	2.170	1.015	4.621
Totaal 2019-2024	8.704	11.008	5.455	25.167

Tabel 20: Overzicht van tonnages per type afvalfractie en per jaar (2013-2024).

De algemene afvaldruk stijgt, maar ook het aantal inwoners stijgt. In 2013 telde de stad 248.813 inwoners, in 2024 269.597. Dat is een stijging van 8,4%. In Figuur 30 zie je hoe het stijgend aantal inwoners zich verhoudt tot de stijgende tonnage afval.

Figuur 30: Tonnage zwerfvuil, afval vuilnisbakken en sluikstort per inwoner voor de periode 2013-2024.

6.1.5. Netheidsbarometer

De totale score van de netheidsbarometer bleef tussen 2019-2022 ongeveer gelijk en schommelde rond 86. In 2023 zagen we een daling van de totaalscore naar 80,6. In 2024 was er een stijging naar 80,9, en waren de zwerfvuilscores in dalende lijn. Vooral de score voor externe factoren (graffiti, wildplak, ...) zorgde samen met de zwerfvuilscore, net zoals in 2023, voor de daling van de totaalscore.

De laagste totaalscore werd gemeten in januari. De laagste zwerfvuilscore werd gemeten in juli, waarde score 9,75/20 was. Het is de eerste keer dat we deze score onder de helft zien gaan.

We moeten er in de analyse van deze netheidsbarometer wel rekening mee houden dat de netheid in parken en groenzones niet wordt gemeten. Om een beter inzicht te krijgen in het Gents netheidsbeeld, moeten we de netheidsbarometer optimaliseren.

6.2. Preventie en sensibilisering

De gemeenschapswachten zetten zich in om Gentenaars en bezoekers van de stad te sensibiliseren en te informeren, waarbij afval een belangrijk thema is. In 2024 hebben ze 2.810 sensibiliseringsacties omtrent foutief buitenplaatsen van huisvuil uitgevoerd, of een daling van 19,4% in het aantal acties. Sinds 2020 werken de gemeenschapswachten in duo. Dat heeft impact op het aantal acties, maar de daling is ook het gevolg van de keuze van de Dienst Preventie voor Veiligheid om met de gemeenschapswachten actiever in te zetten op preventie en sensibilisering rond een grotere verscheidenheid aan fenomenen. De acties opgenomen in dit rapport zijn nu eerder de reflectie van spontane sensibiliseringsacties tijdens patrouilles, en bevatten minder de grotere actiemomenten van vroeger.

Nog nooit waren er zoveel Propere Pierkes. Na een lichte daling in 2023, stijgt in 2024 het aantal Propere Pierkes tot 890 en doet het zo beter dan het topjaar 2022 (861). Daarnaast werden 4.792 deelnemers ingeschreven voor de Gentsche Gruute Kuis in 2024, een absolute recordeditie.

Het aantal scholen dat zich engageert om de omgeving mee proper te houden als Proper Pierke, schommelde de voorbije jaren steeds rond de 20. In 2024 is er meer dan een verdubbeling: 46 scholen zijn aangesloten. Dit komt door de extra inspanning van IVAGO om aan workshops of aan een eenmalige netheidsactie deelnemende scholen te motiveren actief aan de slag te gaan met netheid in de school(buurt).

Echter zien we een daling van het aantal externe workshops op de Gentse scholen, waarvoor scholen zich gratis kunnen inschrijven. IVAGO maakt een goede start met haar eigen workshops waarbij een klas naar IVAGO kan komen of IVAGO langskomt op school. Daarnaast kan het ook zijn dat scholen wel degelijk werken rond het thema afval en/of de schoolbuurt opruimen, maar zich niet registeren als Proper Pierke of een gratis workshop aanvragen.

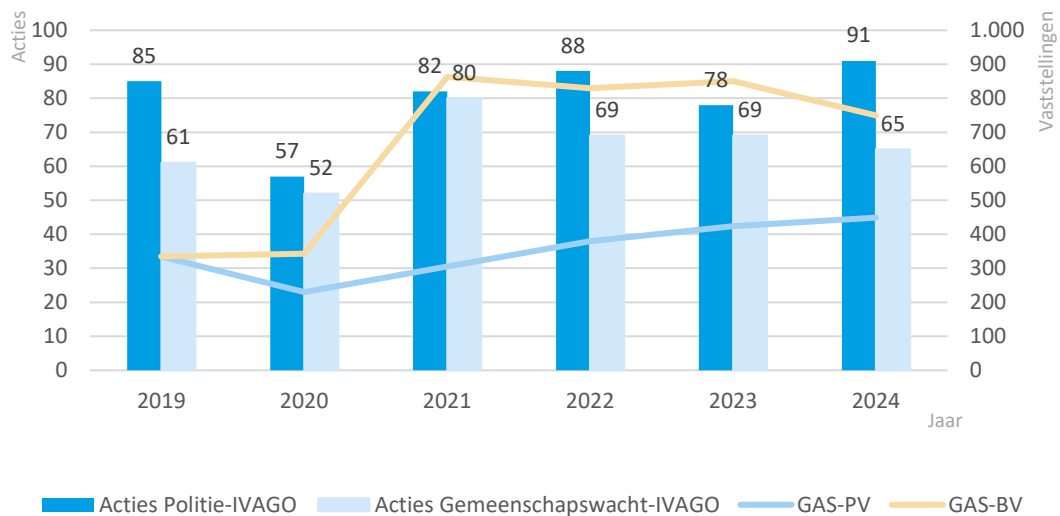
Ten slotte zet de Stad zich ook in om kwetsbare gezinnen tegemoet te komen in de kosten voor ophaling van hun huisvuil met huisvuilzakken of ophaalkrediet. We zien dat jaarlijks een deel van de gezinnen hun bon niet inwisselen voor huisvuilzakken. Gezien de gezinnen nog tot april 2024 de tijd hebben om de bon om te ruilen, hebben we nog geen definitieve cijfers voor 2024.

6.3. Handhaving

6.3.1. Daders vatten

In 2024 waren er 286 sluikestortacties (doorzoekingen, observaties, ARGUS en camera) dit is een daling (8,3%), t.o.v. 2023 (312). Ook het aantal sluikestortvaststellingen daalt met 9,8%, van 2.013 (2023) naar 1.816 (2024).

In 2024 waren er minder doorzoekacties van de Politie en de Gemeenschapswacht-vaststeller samen met IVAGO. De politie maakte in 2024 gemiddeld 4,9 vaststellingen, in 2023 was dit 5,4. Bij Gemeenschapswacht-vaststellers waren dat er 11,5, in 2023 werden gemiddeld 12,3 vaststellingen opgemaakt. Het aantal gevatte daders ligt per doorzoekactie in 2024 in dezelfde lijn als in 2022 en 2023 (Figuur 31).

Figuur 31: Aantal doorzoekacties van het O-team (Politie) en Gemeenschapswacht-vaststellers met IVAGO t.o.v. het aantal GAS-vaststellingen tijdens die acties.

De Politie zet sinds 2023 in op actie ARGUS waarbij ze in één wijk gericht handhaven op sluikestorten en zwerfvuil. Hierbij werden in 2024 105 GAS-vaststellingen sluikestort en 41 GAS-vaststellingen zwerfvuil opgemaakt. Er wordt ook ingezet op het handhaven op foutief aangeboden huisvuil, dit zowel tijdens de sluikestortacties met IVAGO als daarbuiten. Dit leverde in totaal 342 geregistreerde vaststellingen op bij de Juridische Dienst van de Stad Gent, dat zijn er 196 minder dan in 2023.

Net zoals de voorbije jaren, gingen de boetes op zwerfvuil in stijgende lijn, van 433 geregistreerde vaststellingen in 2023 naar 522 in 2024 of een stijging van 20,6%. Dit mede dankzij de extra inzet met OVAM-handhavers die vooral actief zijn in de Binnenstad. Ten slotte liggen de cijfers van Dienst Toezicht Wonen, Bouwen en Milieu lager dan de afgelopen jaren. Een verklaring hiervoor kan worden gezocht in de verminderde sluikestortwerking t.o.v. de jaren 2020-2023. Afgelopen jaren nam Dienst Toezicht ook in de zomerperiode controles op zich. Dit gebeurde in 2024 voor het eerst niet. Verder zagen we ondanks de hoge inzet tijdens de Week van de Handhaving minder vaststellingen.

In 2018 en 2023 kunnen de cijfers toegeschreven worden aan de Handhavingsweek 2018, waarbij specifiek werd ingezet op foutief aangeboden bedrijfsafval en een intensief dossier rond foutief aangeboden bedrijfsafval in bepaalde wijken in 2023. Het aantal dossiers voor bedrijfsafval ligt in dezelfde lijn als 2019, 2021 en 2022.

De pakkans (GAS+PV) is in 2024 licht gedaald tot 4,0% t.o.v. 4,4% in 2023. We merken opnieuw op dat de pakkans in de wijken in de 19^e-eeuwse gordel verschillend is, ondanks de grote inzet in deze wijken.

6.4. Conclusie

Het aantal sluikstortmeldingen dat door IVAGO wordt opgeruimd, blijft stijgen. Ook de tonnage sluikstort zien we stijgen: in 2024 werd er voor de eerste keer meer dan 1.000 ton geregistreerd. Deze afvaldruk zien we ook weerspiegeld in een stijgend tonnage zwerfvuil en afval in en rond vuilnisbakken.

Het rapport toont aan dat partners verschillende inspanningen leveren binnen de drie pijlers (sensibilisering en preventie, opruimen en handhaving) om de sluikstort- en zwerfvuiloverlast te beperken. Desondanks blijft de druk in sommige wijken groot. De voorbije jaren werd intensief ingezet op een goede samenwerking, het uitwisselen van data, het bundelen van krachten, het bijsturen van reguliere werkingen en het opzetten van experimenten. Het is belangrijk om dit te blijven doen en zo de inzet op de drie pijlers minstens te blijven verderzetten en verder op elkaar af te stemmen.

Om nog gericht te ageren is het nodig om meer inzicht te krijgen in de problematiek. Dit gebeurt nu al waar mogelijk door in te zetten op (data)analyses en die te verrijken met terreinkennis. We moeten blijven inzetten op het delen van kennis en ervaringen op het terrein onder de verschillende opruim-, sensibiliserings- en handhavingspartners.

7. Bijlagen

7.1. GAS-vaststellingen

7.1.1. Sluikstorten

	2019	2020	2021	2022	2023	2024 ¹
Binnenstad	81	51	106	119	163	118
Bloemekenswijk	40	44	72	187	257	202
Brugse Poort - Rooigem	115	111	185	172	201	283
Dampoort	36	71	94	70	83	88
Drongen	1	1	1	1	3	0
Elisabethbegijnhof - Papegaai	10	12	21	103	96	34
Gentbrugge		2	13	5	2	1
Gentse Kanaaldorpen en -zone	7	2	1	1	2	0
Ledeberg	49	40	124	166	79	48
Macharius - Heirnis	23	23	50	84	51	39
Mariakerke	14	7	15	12	10	9
Moscou - Vogelhoek	4	6	10	7	4	1
Muide - Meulestede	43	43	69	51	89	66
Nieuw Gent - UZ	113	217	221	142	182	211
Oostakker	1	5	2	5	1	3
Oud Gentbrugge	4	12	35	34	12	5
Rabot - Blaisantvest	264	130	407	349	320	324
Sint-Amandsberg	5	12	15	20	19	4
Sint-Denijs-Westrem - Afsnee	0	2	1	2	1	0
Sluizeken - Tolhuis - Ham	115	108	344	202	312	282
Stationsbuurt-Noord	3	3	3	24	18	8
Stationsbuurt-Zuid	2	5	3	5	12	5
Watersportbaan - Ekkergem	45	31	37	62	66	72
Wondelgem	7	11	6	17	28	11
Zwijnaarde	0	0	1	0	2	2

¹ Omdat bepaalde dossiers van 2024 nog lopende zijn, kunnen de cijfers van 2024 nog wijzigen.

7.1.2. Foutief aangeboden huisvuil

	2019	2020	2021	2023 ¹	2024 ²
Binnenstad	40	38	50	57	37
Bloemekenswijk	15	18	54	86	64
Brugse Poort - Rooigem	51	72	86	37	22
Dampoort	18	12	42	27	29
Elisabethbegijnhof - Papegaai	4	2	16	53	17
Gentbrugge	1	1	0	0	0
Ledeberg	5	1	12	45	1
Macharius - Heirnis	7	1	9	41	39
Mariakerke	2	1	1	4	3
Moscou - Vogelhoek	0	1	3	1	0
Muide - Meulestede - Afrikalaan	9	2	5	2	9
Nieuw Gent - UZ	4	3	2	6	0
Oostakker	0	0	1	1	1
Oud-Gentbrugge	0	1	1	1	0
Rabot - Blaisantvest	27	29	124	88	56
Sint-Amandsberg	9	1	3	10	4
Sint-Denijs-Westrem - Afsnee	0	0	0	0	0
Sluizeken - Tolhuis - Ham	30	22	61	45	45
Stationsbuurt-Noord	2	2	0	20	1
Stationsbuurt-Zuid	2	3	0	5	7
Watersportbaan - Ekkergem	1	4	0	4	0
Wondelgem	2	0	12	5	7
Zwijnaarde	1	0	0	0	0

¹ Voor 2022 kunnen er geen cijfers weergegeven worden op wijkniveau.² Omdat bepaalde dossiers van 2024 nog lopende zijn, kunnen de cijfers van 2024 nog wijzigen.

7.1.3. Zwerfvuil

	2019	2020	2021	2023 ¹	2024 ²
Binnenstad	32	26	23	235	305
Bloemekenswijk	1	6	1	12	14
Brugse Poort - Rooigem	5	1	5	16	14
Dampoort	0	10	4	6	26
Elisabethbegijnhof - Papegaai	1	0	0	0	0
Gentbrugge	2	0	7	15	13
Ledeberg	0	6	0	3	1
Macharius - Heirnis	0	3	1	11	3
Mariakerke	1	1	2	4	5
Moscou - Vogelhoek	0	0	0	3	0
Muide - Meulestede - Afrikalaan	1	1	5	13	2
Nieuw Gent - UZ	3	0	0	7	3
Oostakker	0	0	15	2	1
Oud-Gentbrugge	6	10	5	17	35
Rabot - Blaisantvest	2	2	1	4	0
Sint-Amandsberg	1	0	0	0	0
Sint-Denijs-Westrem - Afsnee	2	5	9	4	5
Sluizeken - Tolhuis - Ham	5	2	6	47	72
Stationsbuurt-Noord	0	0	2	11	4
Stationsbuurt-Zuid	8	8	21	20	12
Watersportbaan - Ekkergem	1	0	3	5	3
Wondelgem	0	0	0	0	1
Zwijnaarde	32	26	23	235	305

¹ Voor 2022 kunnen er geen cijfers weergegeven worden op wijkniveau.² Omdat bepaalde dossiers van 2024 nog lopende zijn, kunnen de cijfers van 2024 nog wijzigen.

7.2. Wijkfiches

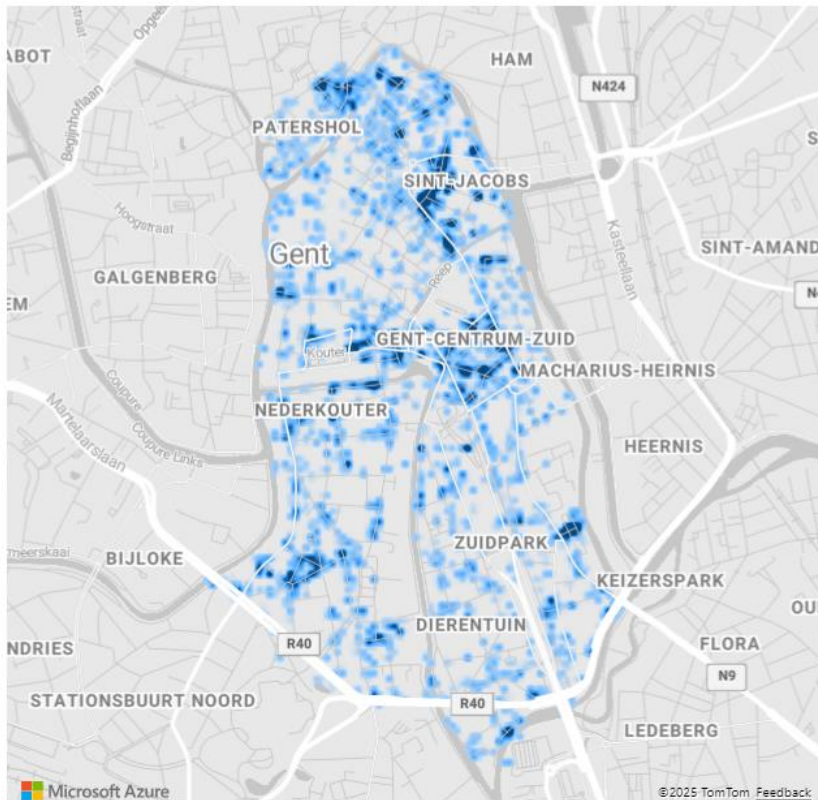
Hieronder wordt telkens de wijkfiche per wijk weergegeven met:

- Links een heatmap met de sluikstortmeldingen voor die wijk voor 2024.
- Rechtsboven het aantal sluikstortmeldingen per maand voor 2024.
- Rechtsonder de spreiding van het aantal sluikstortmeldingen over een week, voor 2024.

Daaronder kan je telkens een grafiek voor dezelfde wijk terugvinden met de evolutie van het aantal sluikstortmeldingen, weergegeven per maand van januari 2022 tot en met december 2024.

De wijken worden op alfabetische volgorde weergegeven.

Wijkfiche 2024 - Binnenstad

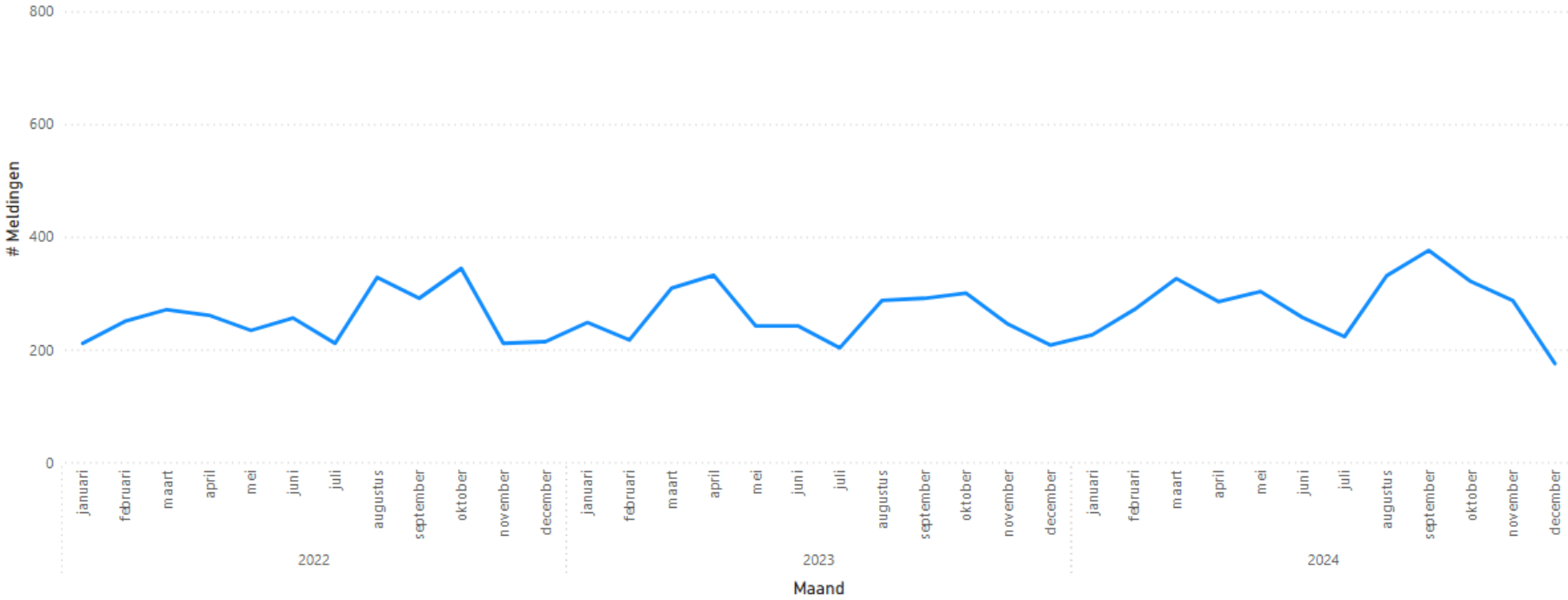
Meldingen per Maand

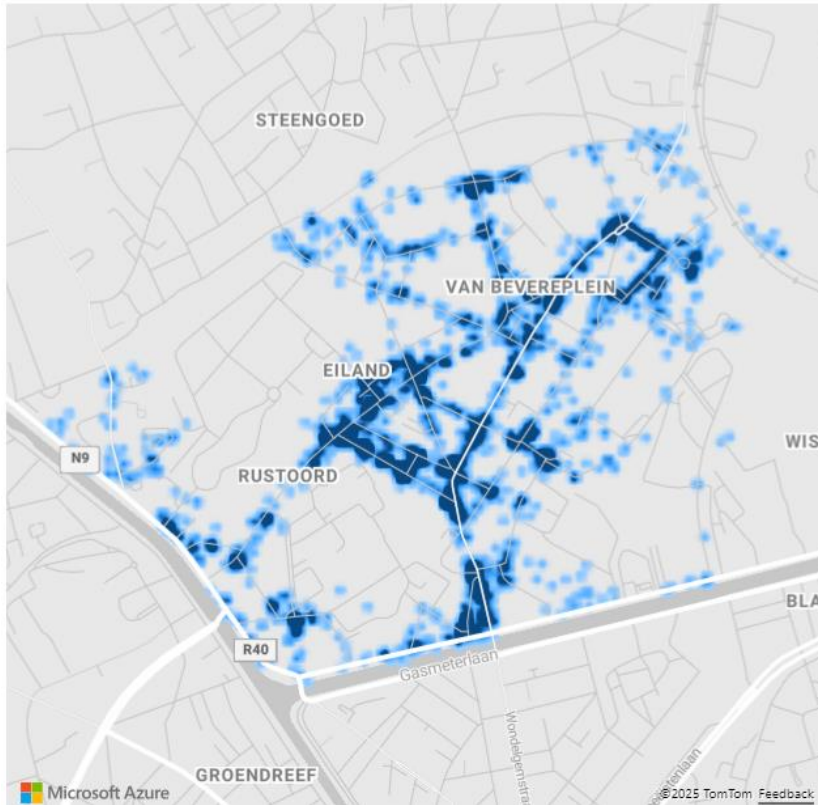
Meldingen per Dag

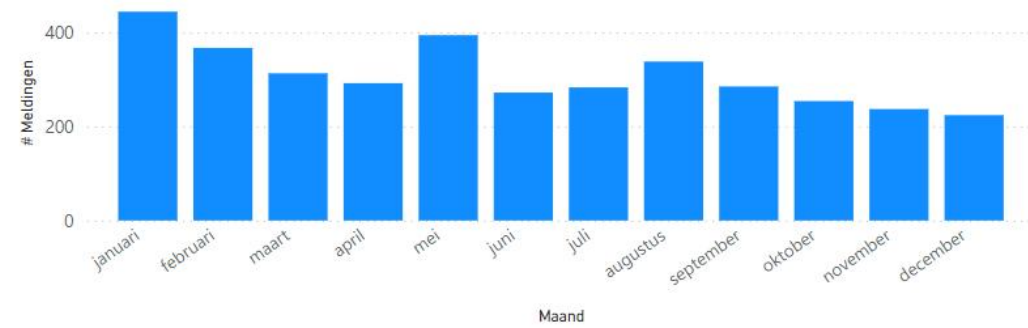
Meldingen per Jaar en Maand

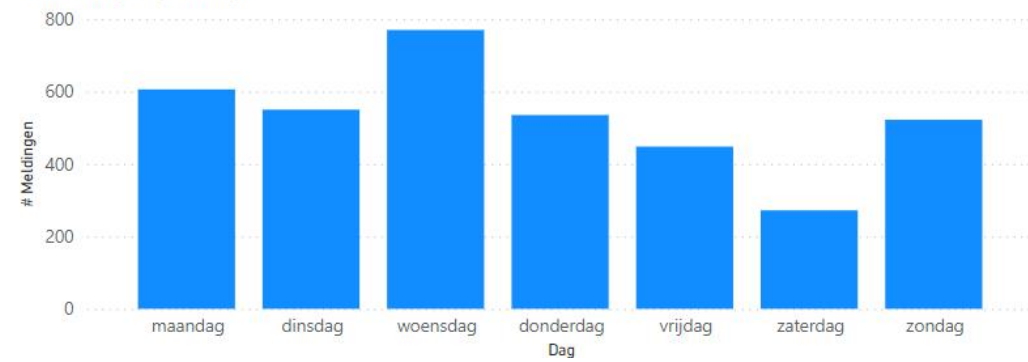
Wijkfiche 2024 - Bloemekenswijk

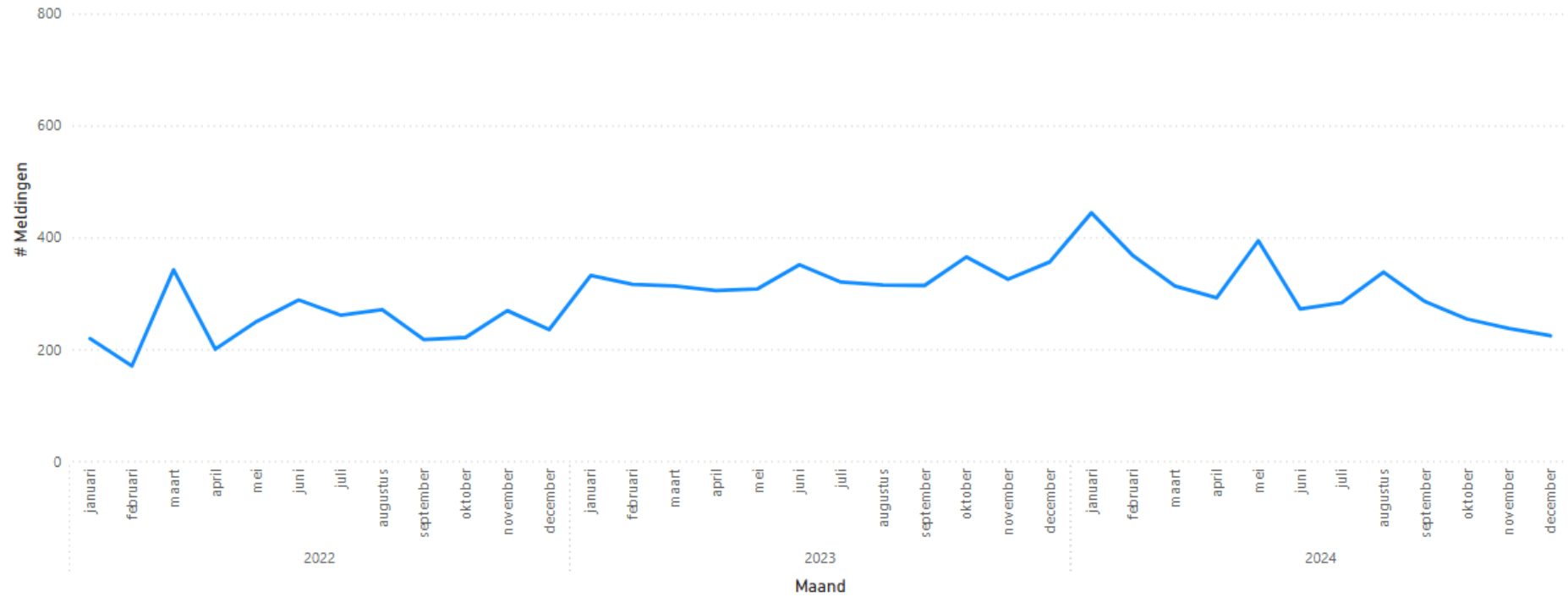
Meldingen per Maand

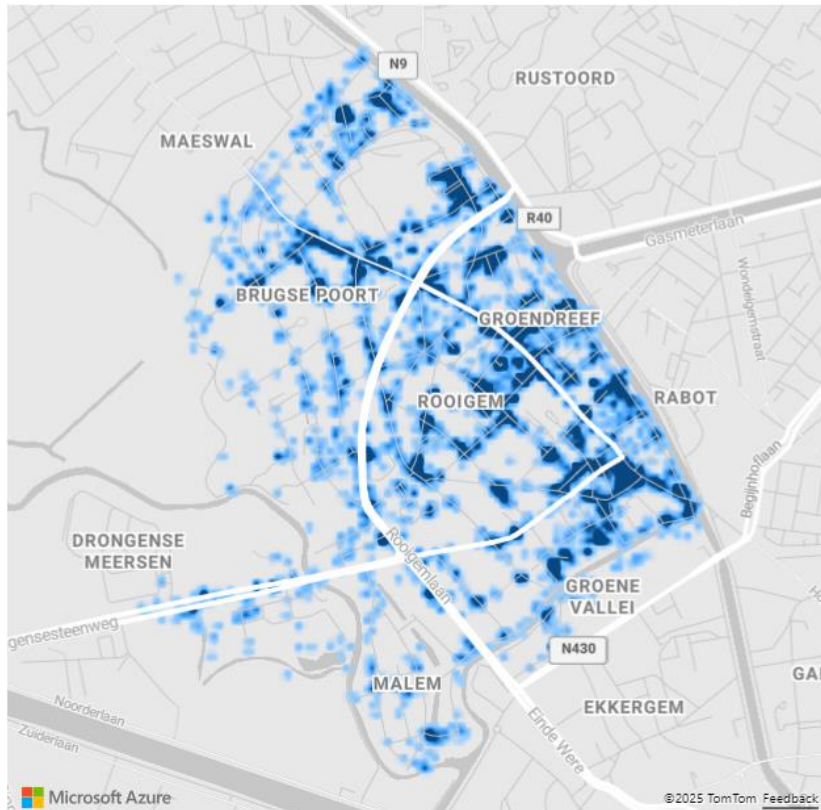
Meldingen per Dag

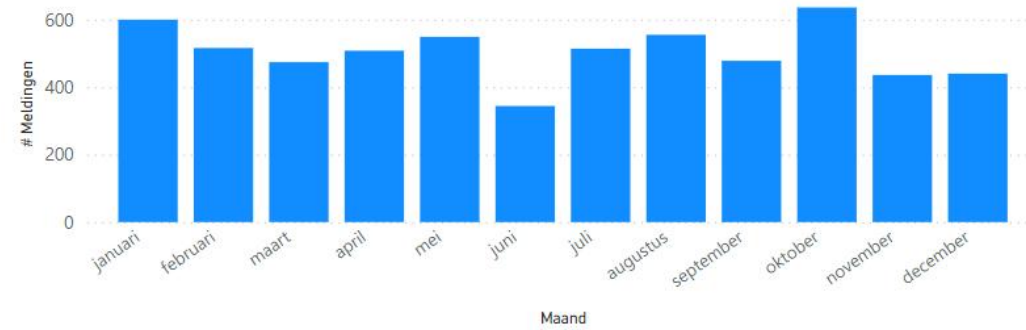
Meldingen per Jaar en Maand

Wijkfiche 2024 - Brugse Poort - Rooigem

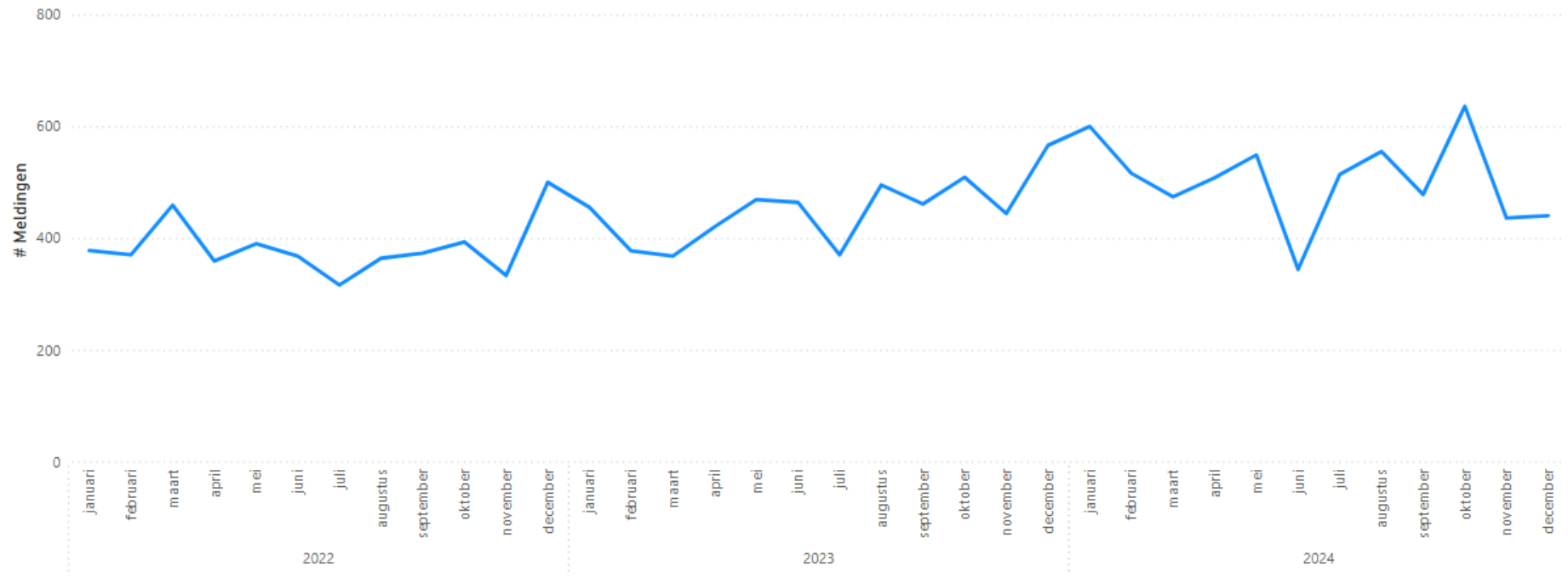
Meldingen per Maand

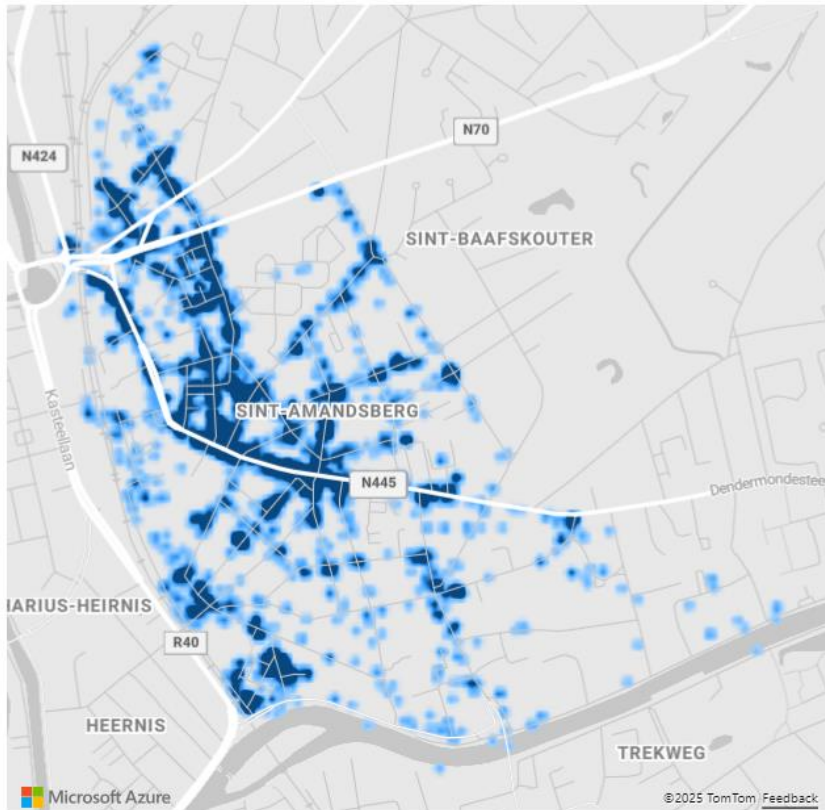
Meldingen per Dag

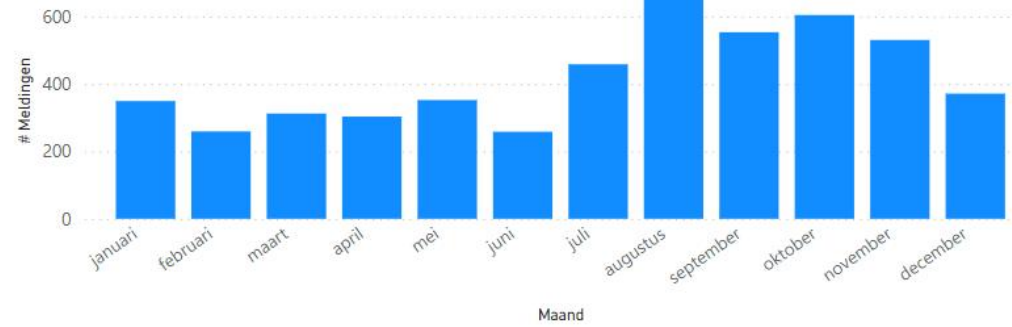
Meldingen per Jaar en Maand

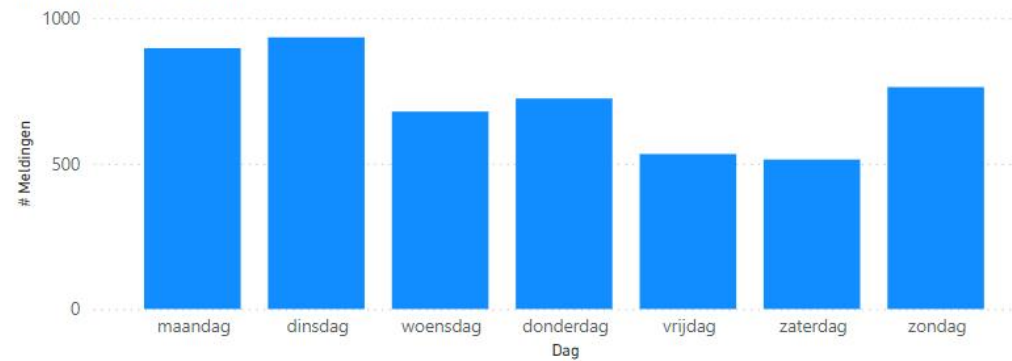
Wijkfiche 2024 - Dampoort

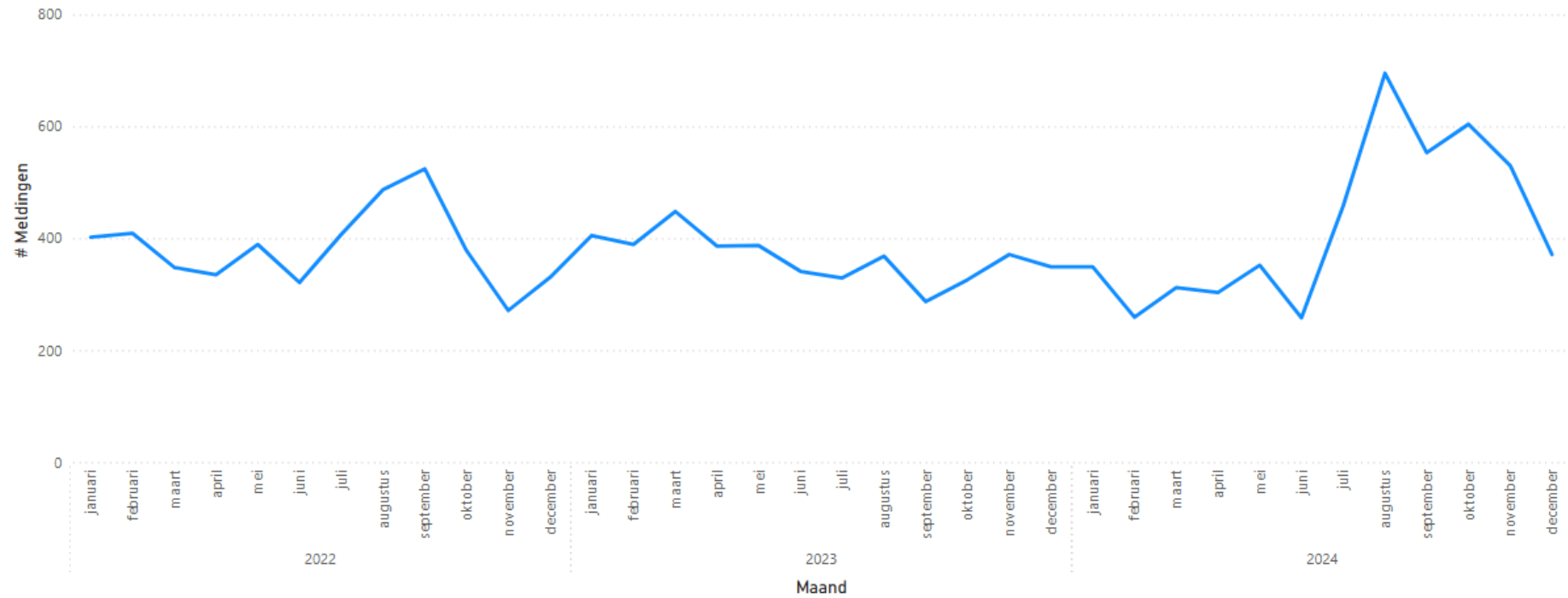
Meldingen per Maand

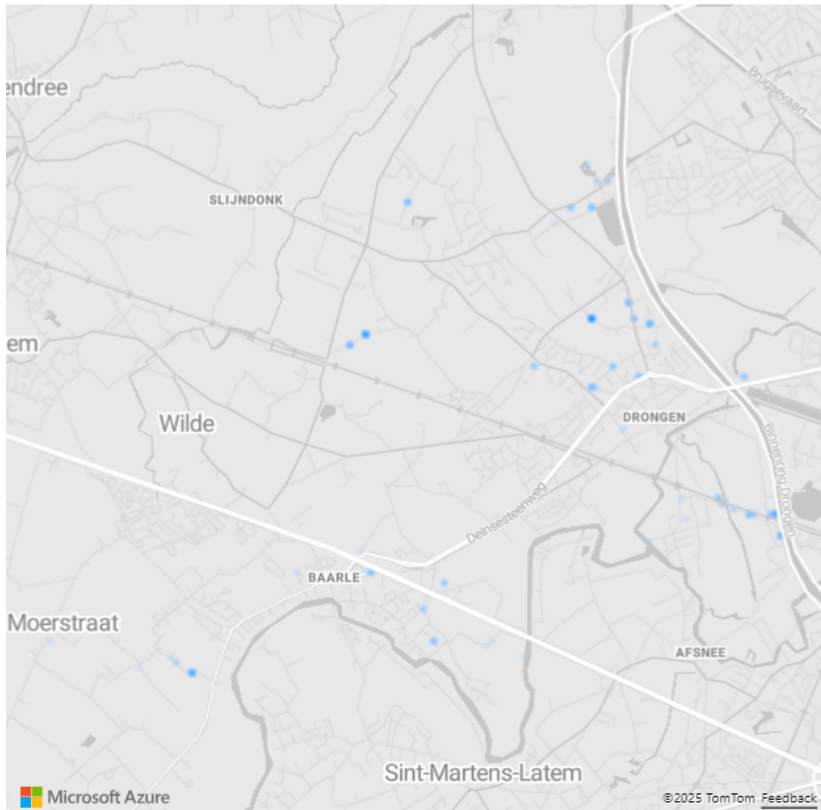
Meldingen per Dag

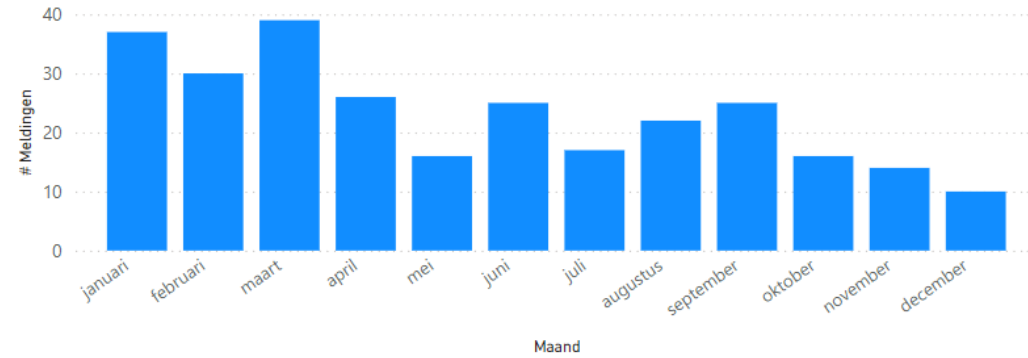
Meldingen per Jaar en Maand

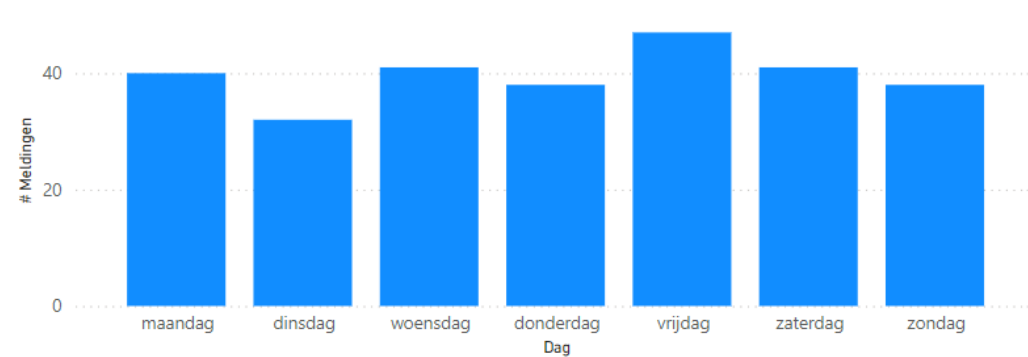
Wijkfiche 2024 - Drongen

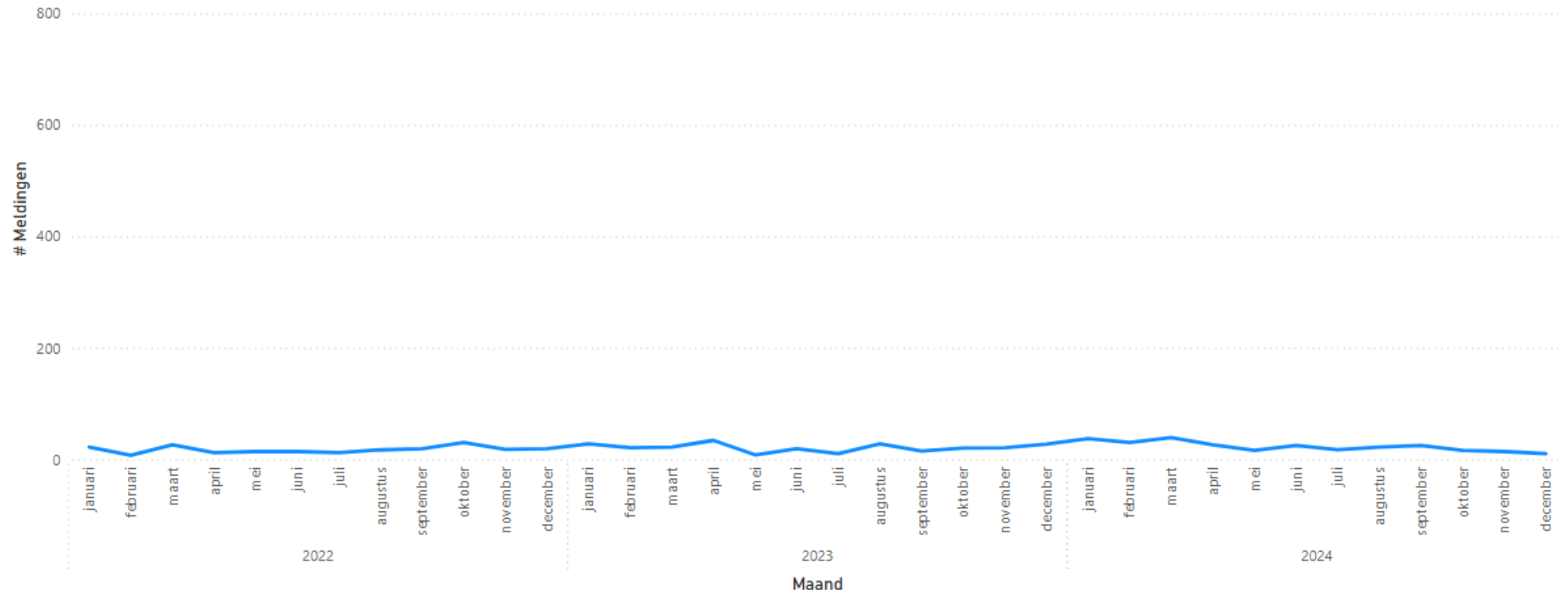
Meldingen per Maand

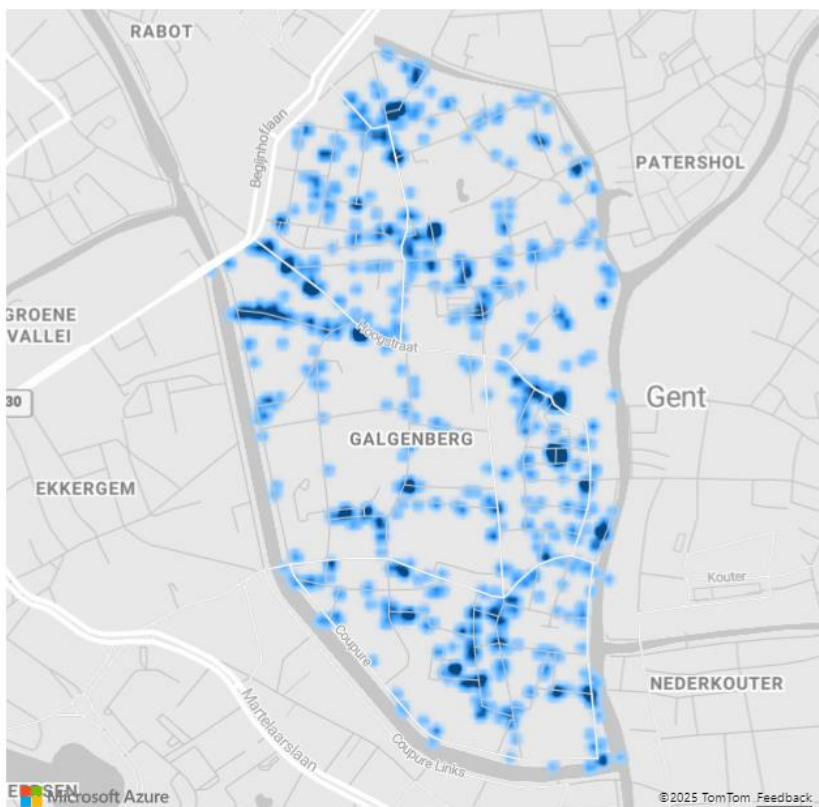
Meldingen per Dag

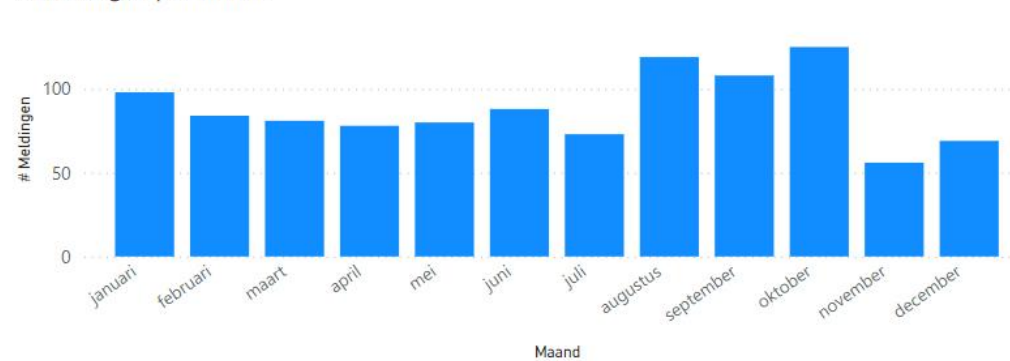
Meldingen per Jaar en Maand

Wijkfiche 2024 - Elisabethbegijnhof - Prinsenhof - Papegaai - ...

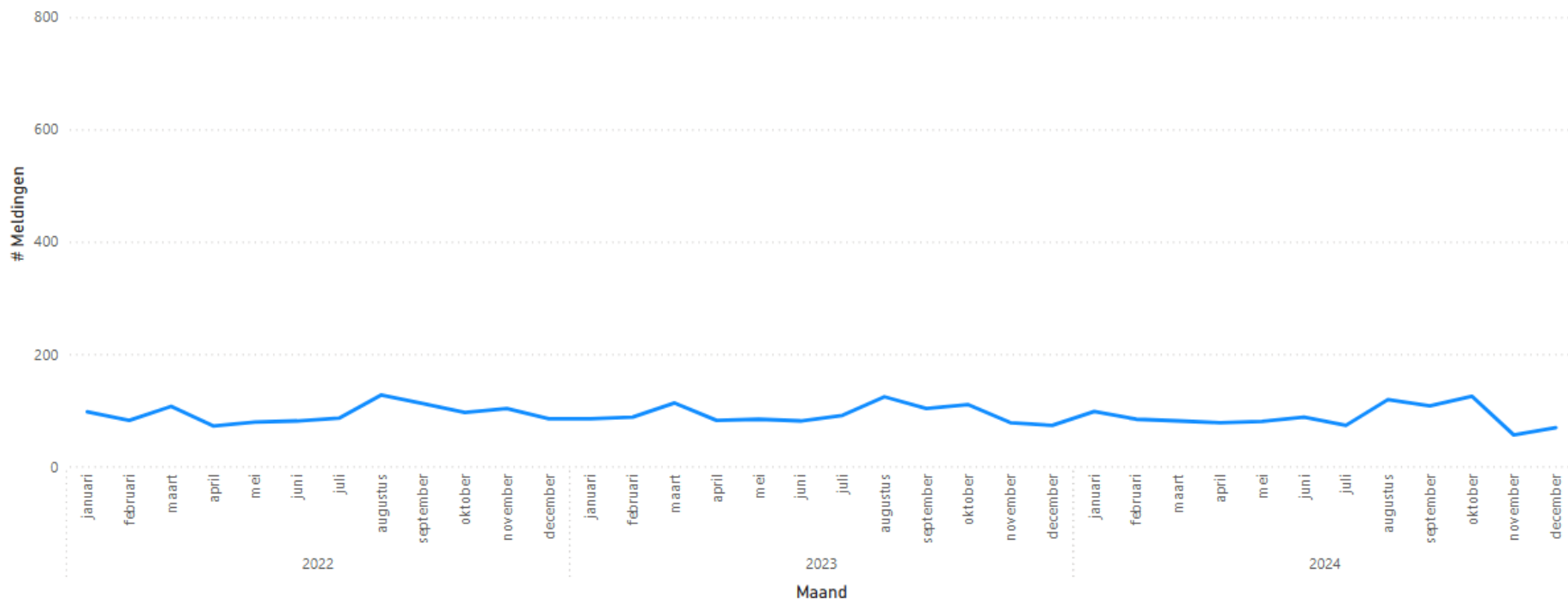
Meldingen per Maand

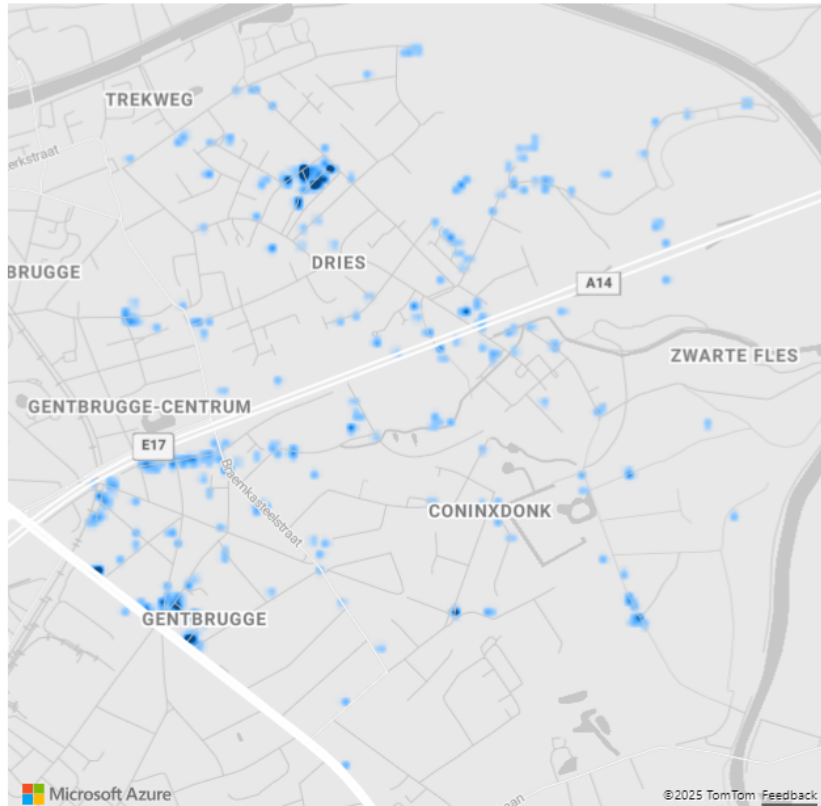
Meldingen per Dag

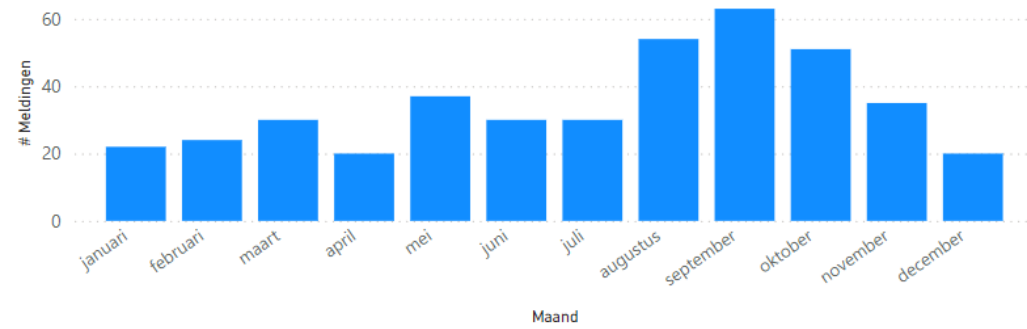
Meldingen per Jaar en Maand

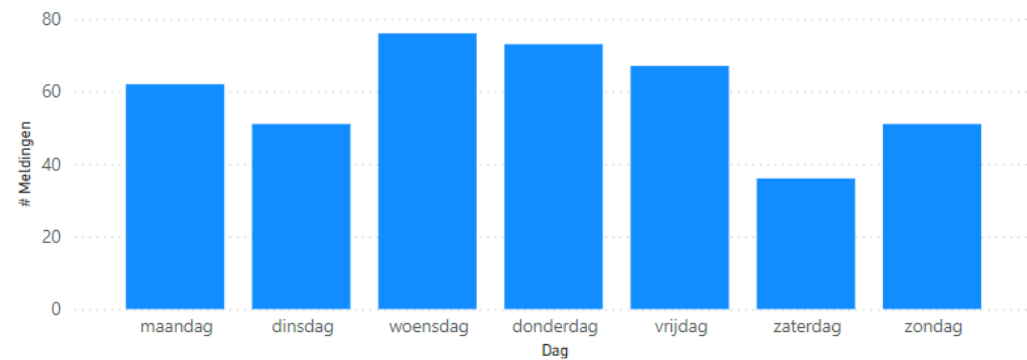
Wijkfiche 2024 - Gentbrugge

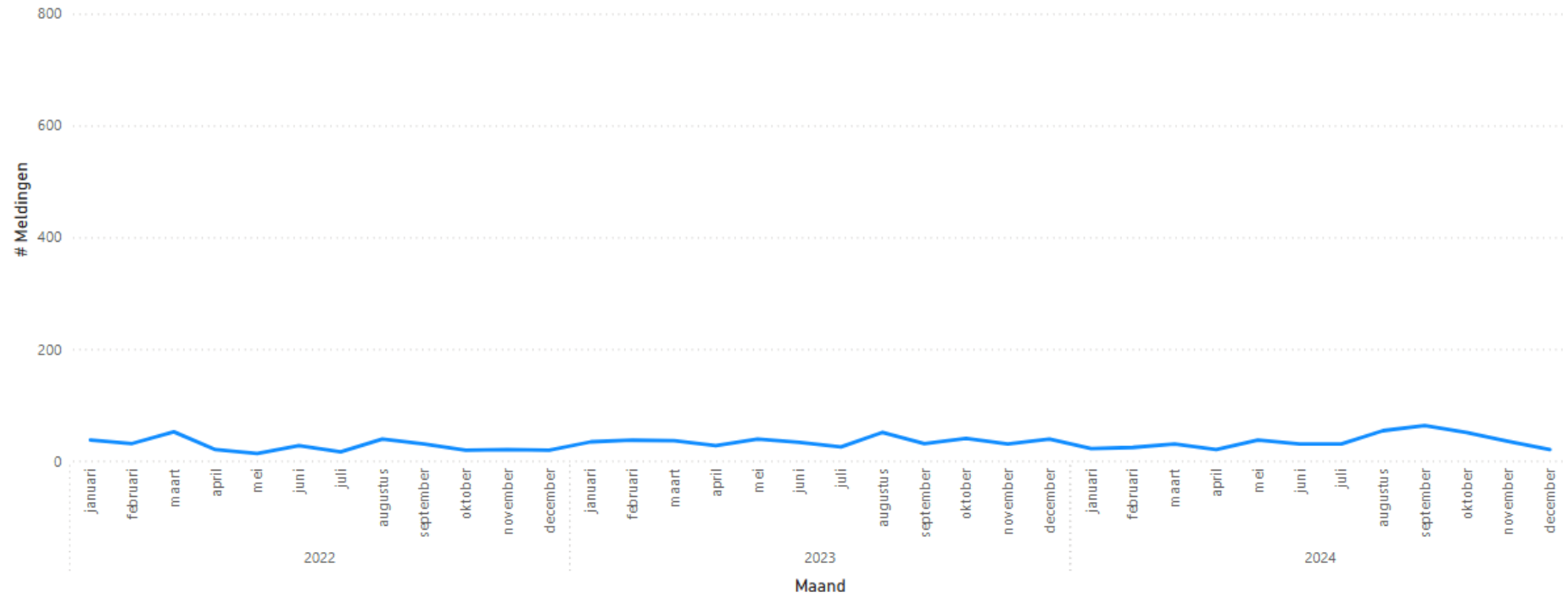
Meldingen per Maand

Meldingen per Dag

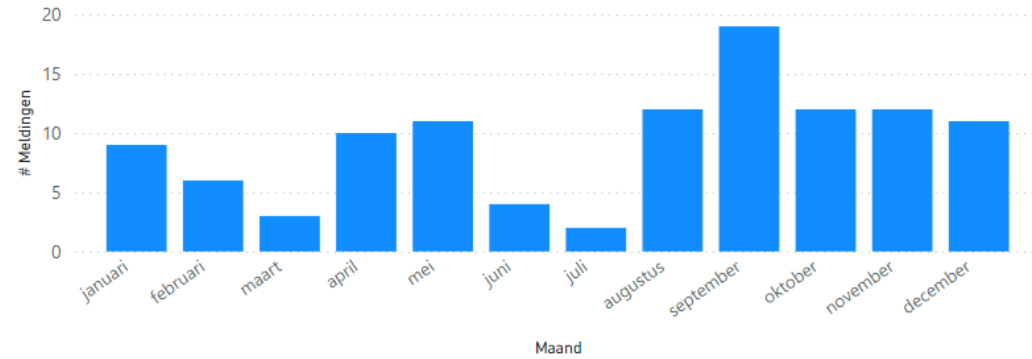
Meldingen per Jaar en Maand

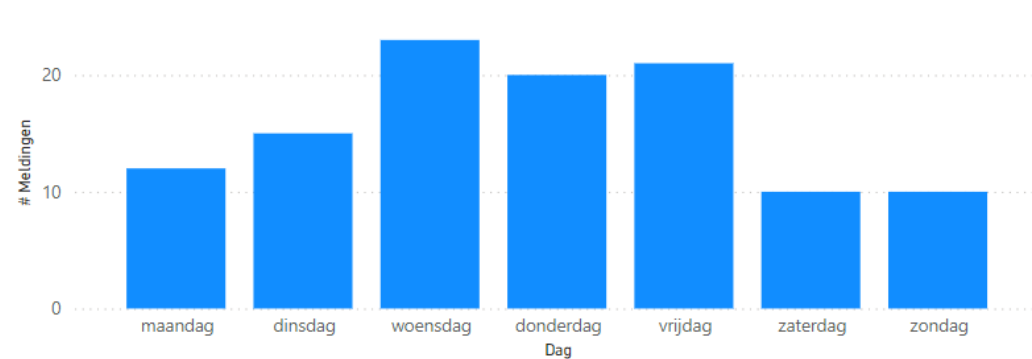
Wijkfiche 2024 - Gentse Kanaaldorpen en -zone

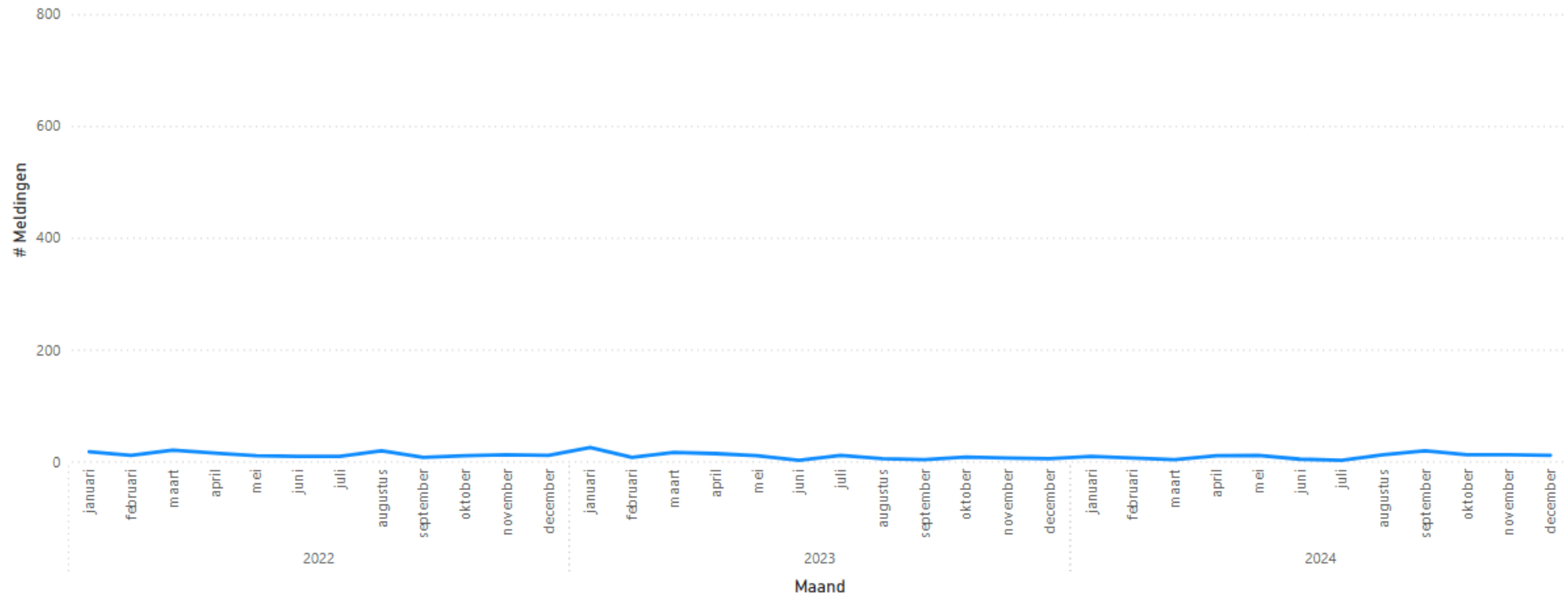
Meldingen per Maand

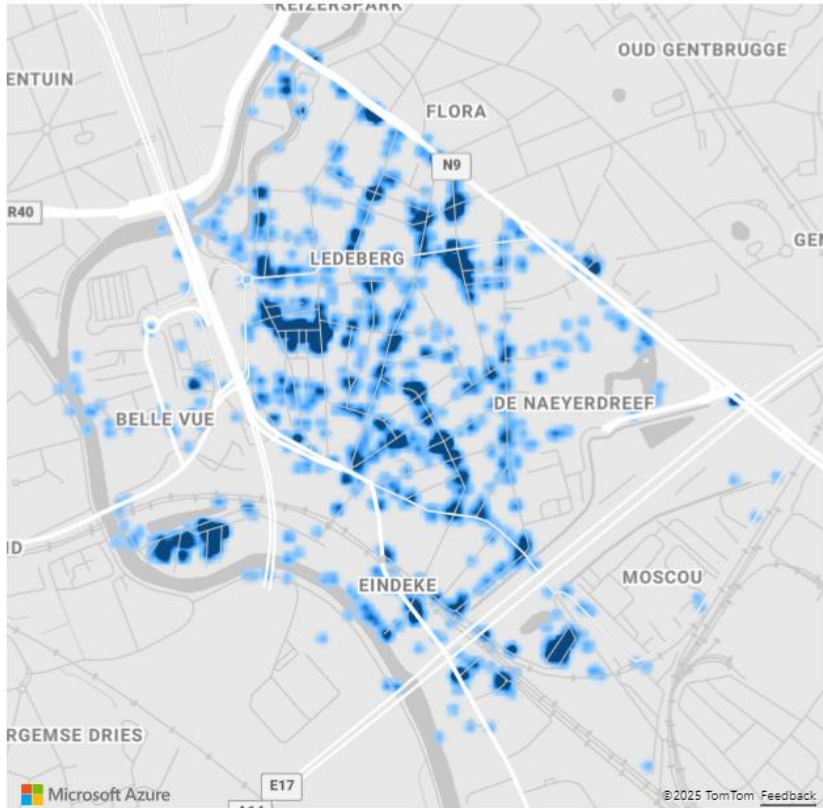
Meldingen per Dag

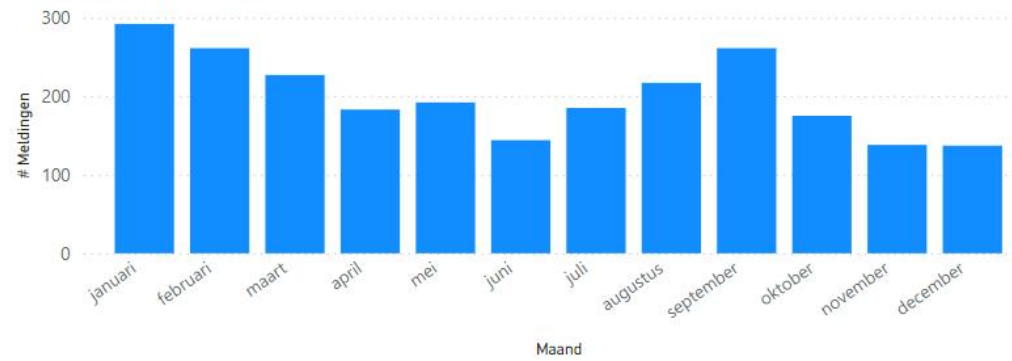
Meldingen per Jaar en Maand

Wijkfiche 2024 - Ledeberg

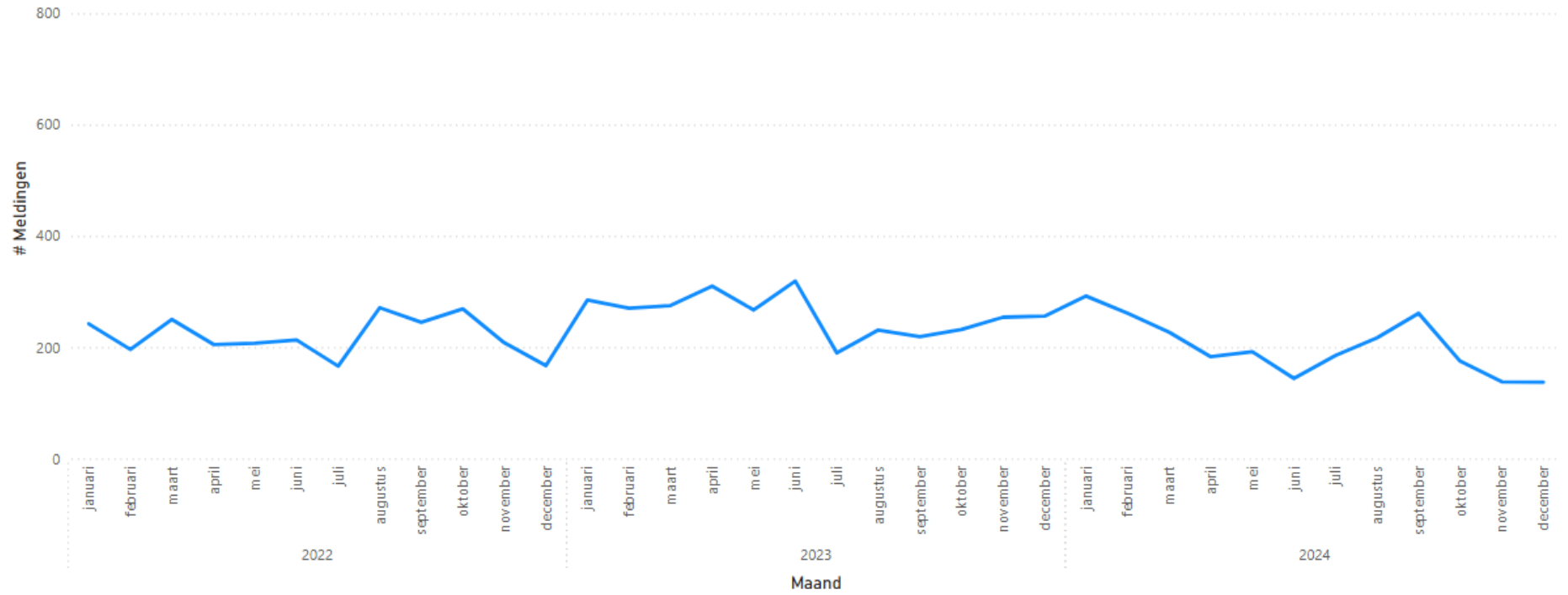
Meldingen per Maand

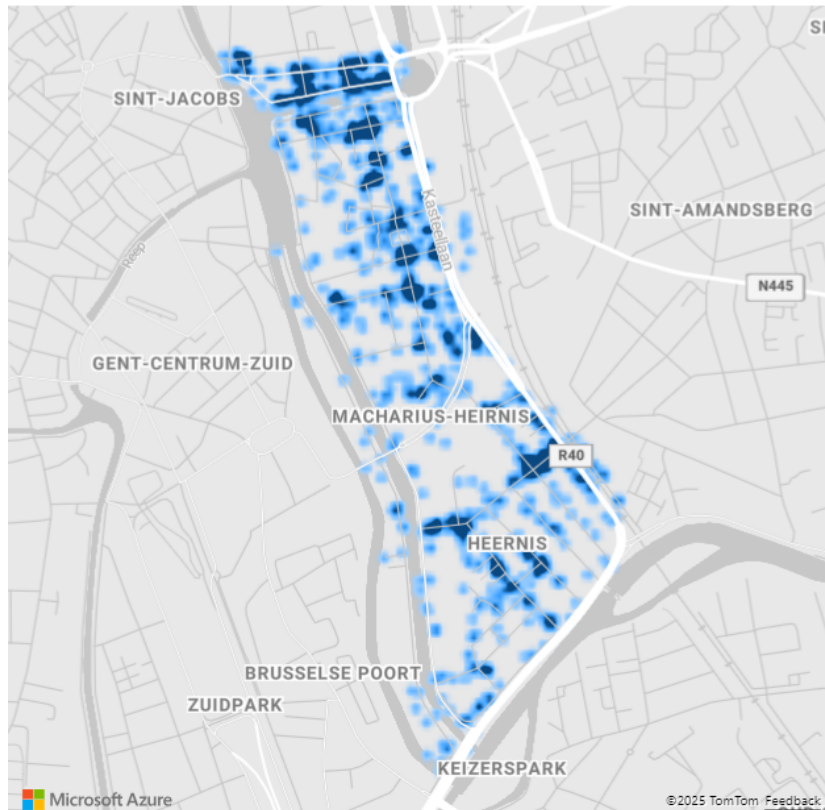
Meldingen per Dag

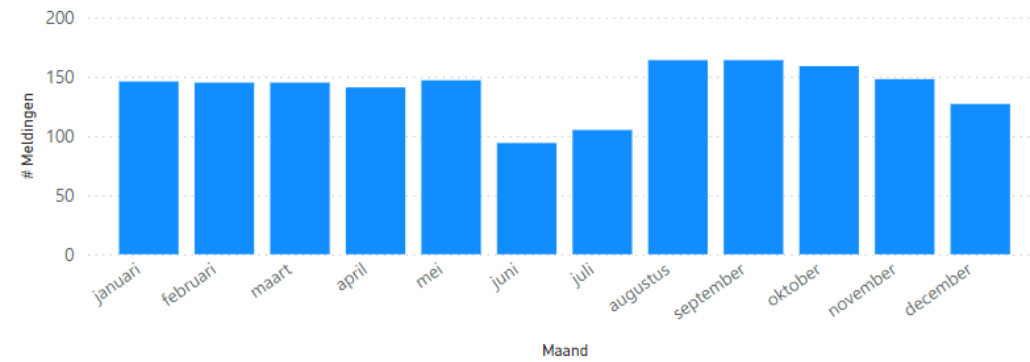
Meldingen per Jaar en Maand

Wijkfiche 2024 - Macharius - Heirnis

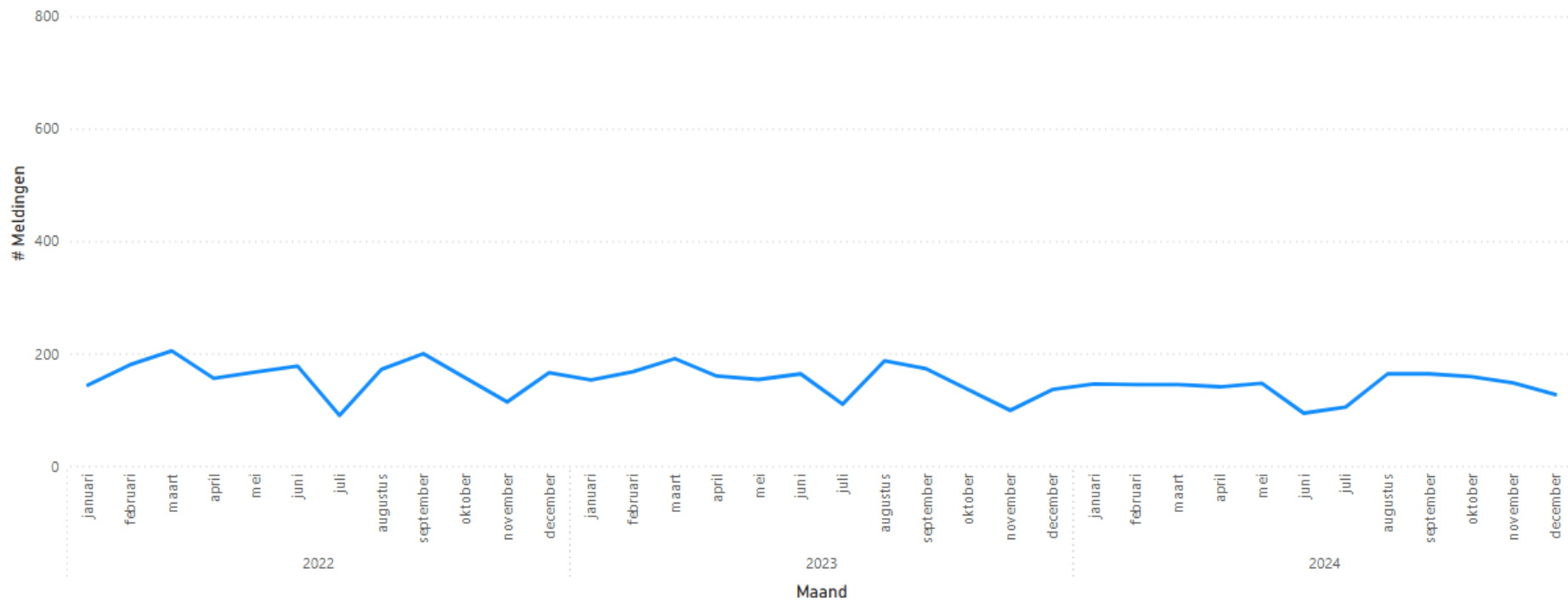
Meldingen per Maand

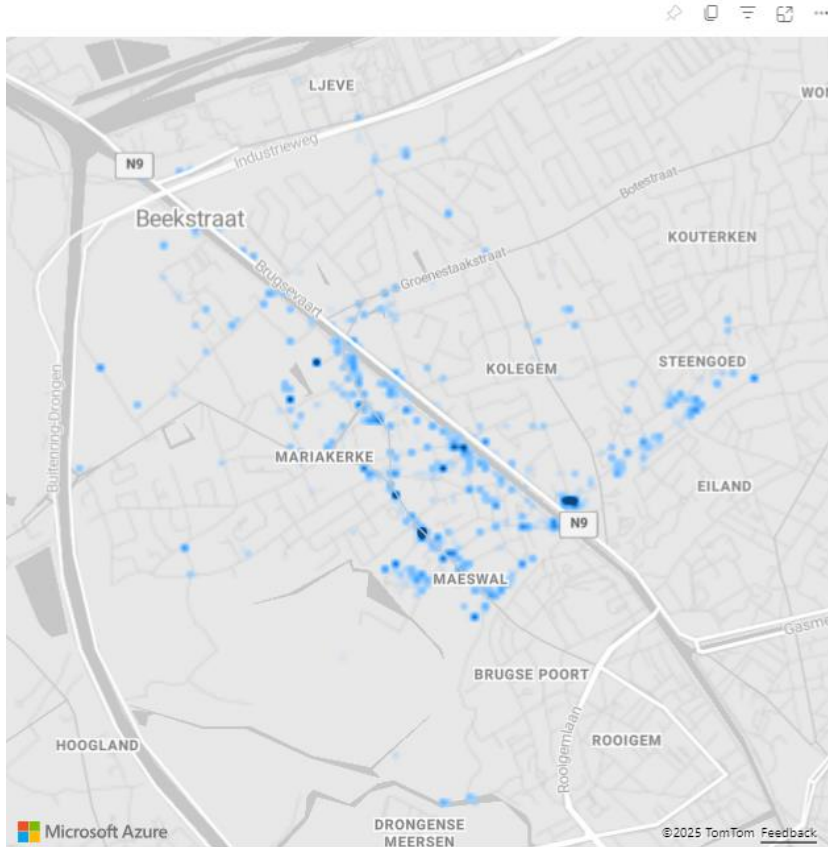
Meldingen per Dag

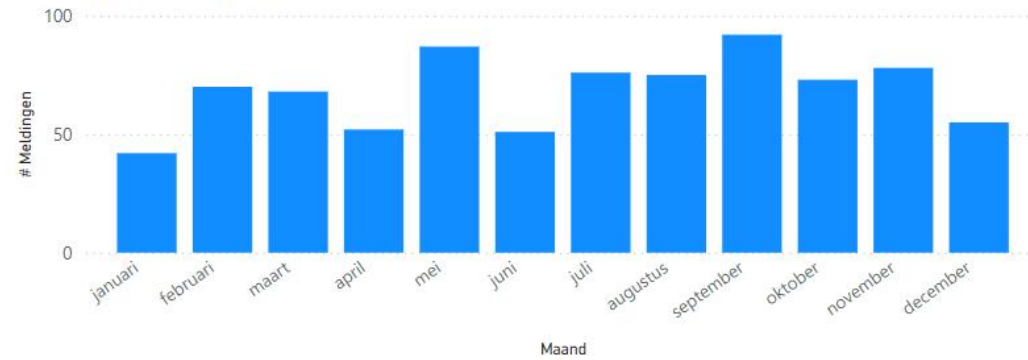
Meldingen per Jaar en Maand

Wijkfiche 2024 - Mariakerke

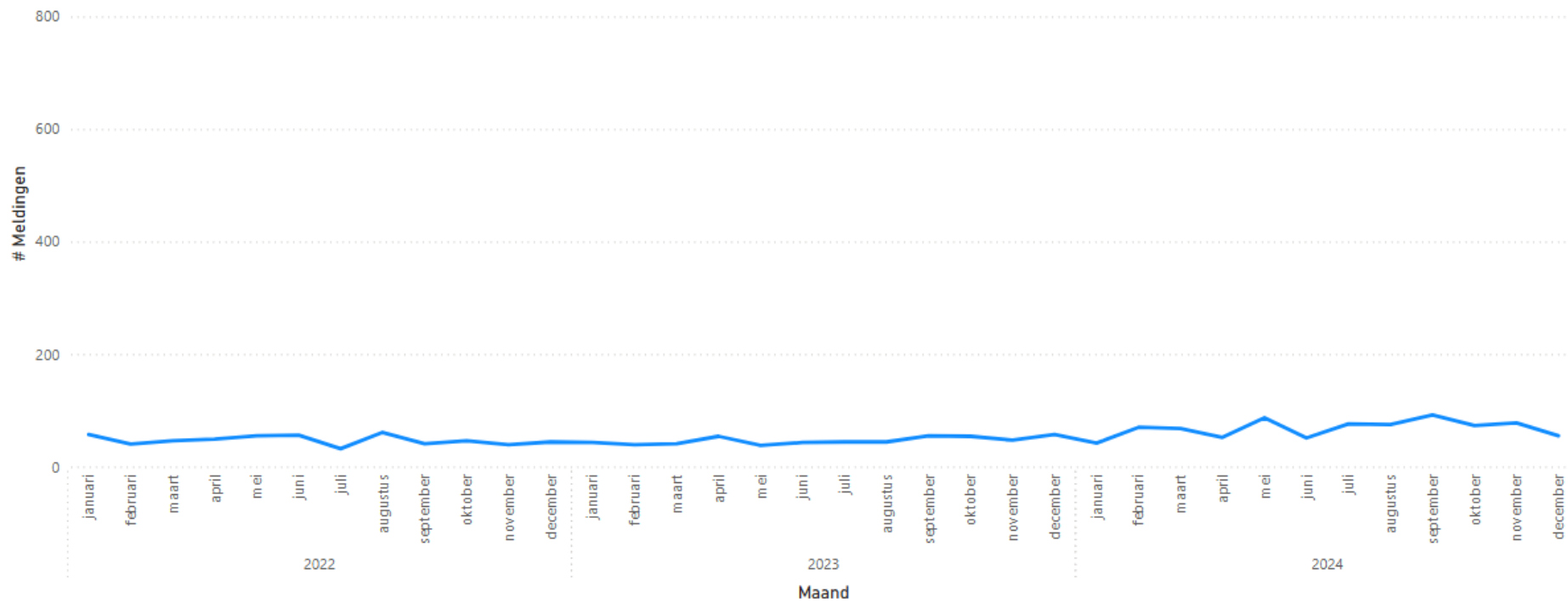
Meldingen per Maand

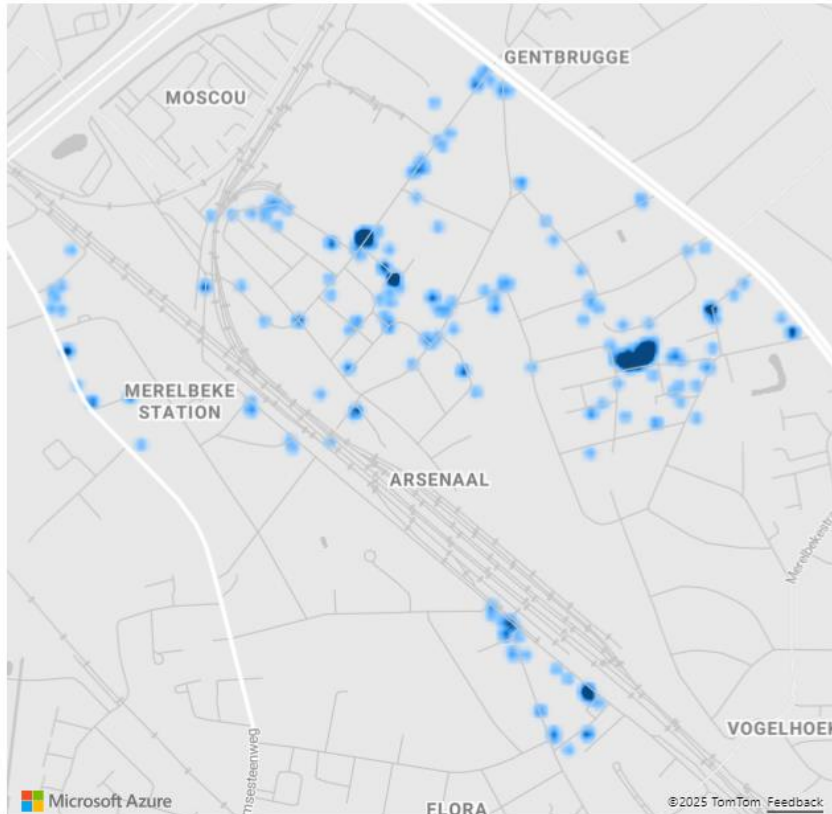
Meldingen per Dag

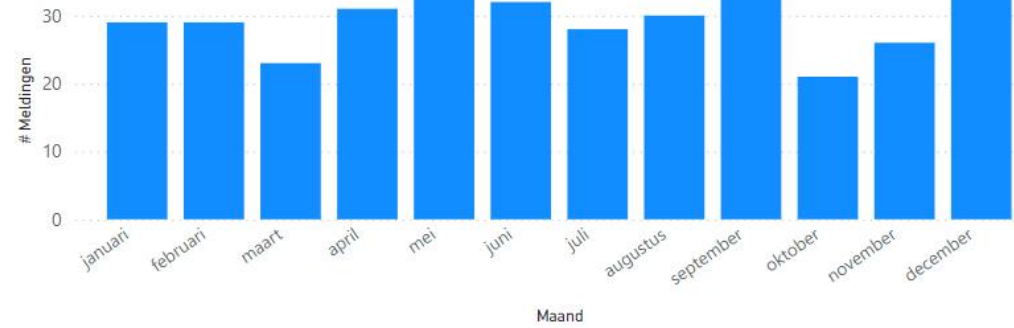
Meldingen per Jaar en Maand

Wijkfiche 2024 - Moscou - Vogelhoek

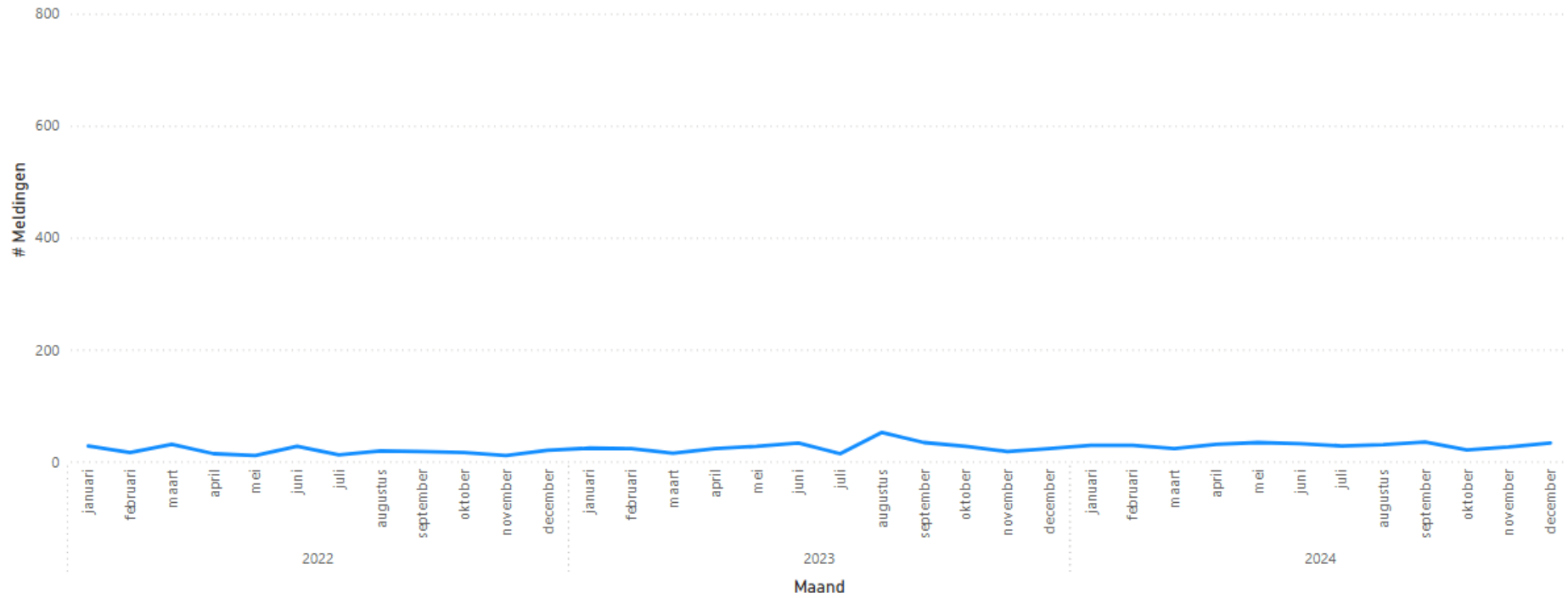
Meldingen per Maand

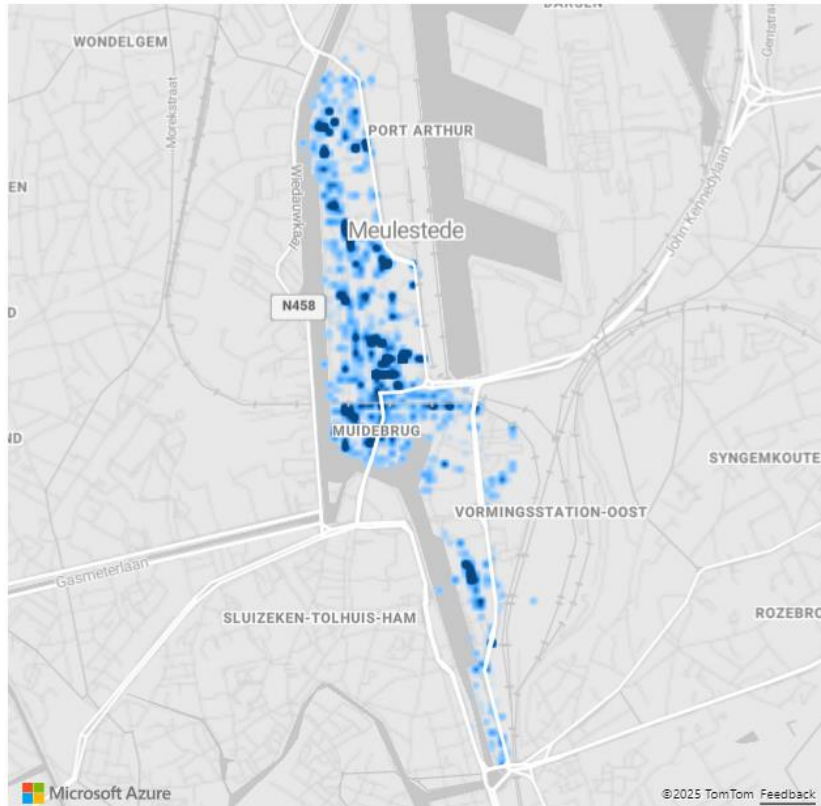
Meldingen per Dag

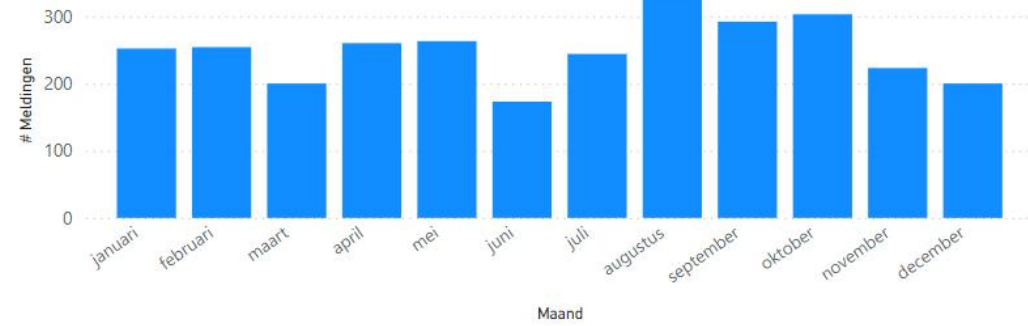
Meldingen per Jaar en Maand

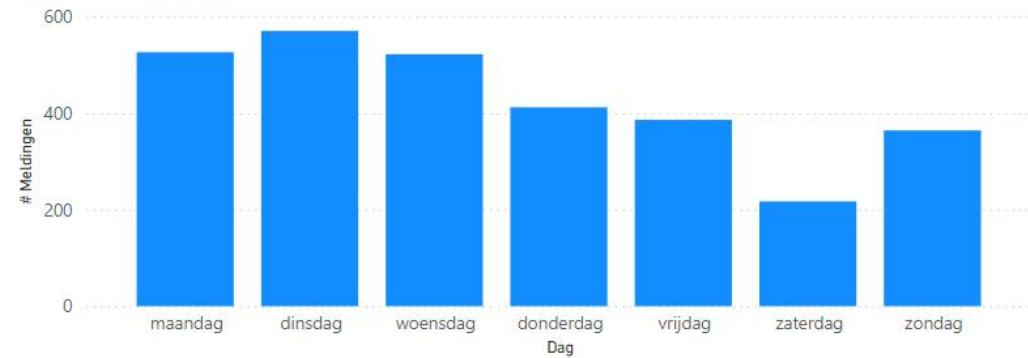
Wijkfiche 2024 - Muide - Meulestede - Afrikalaan

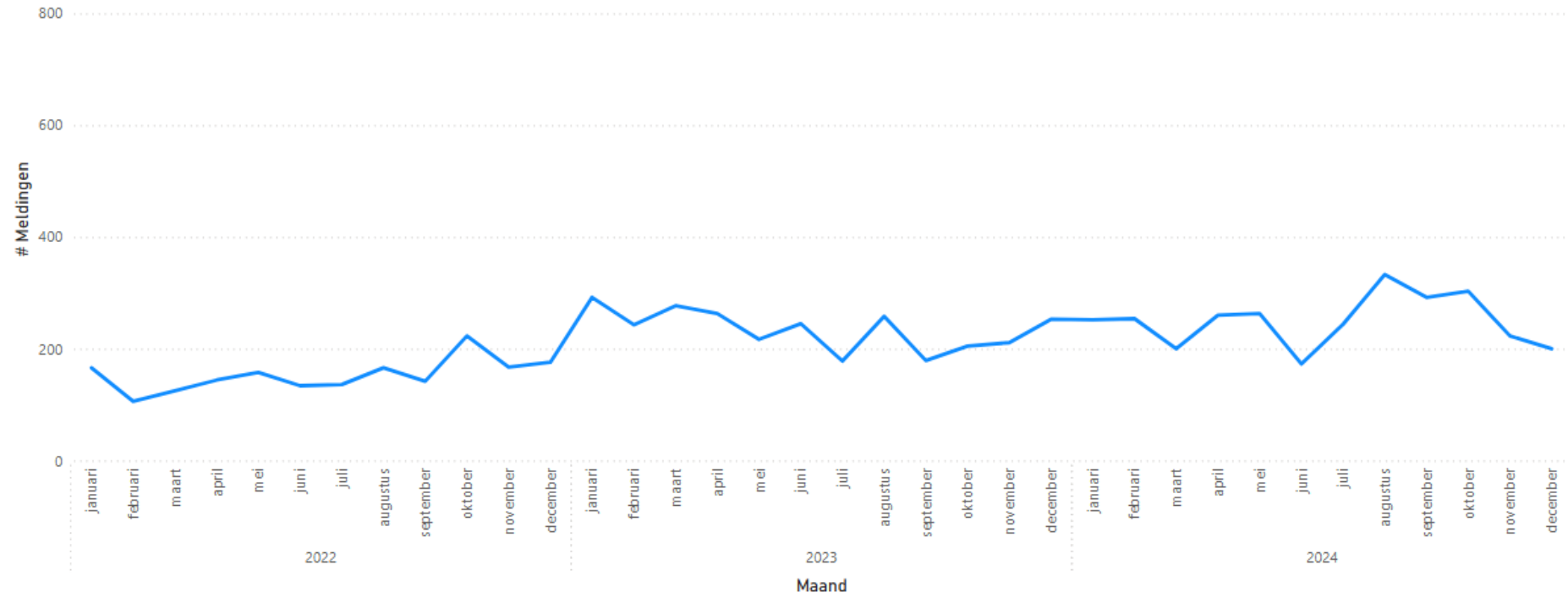
Meldingen per Maand

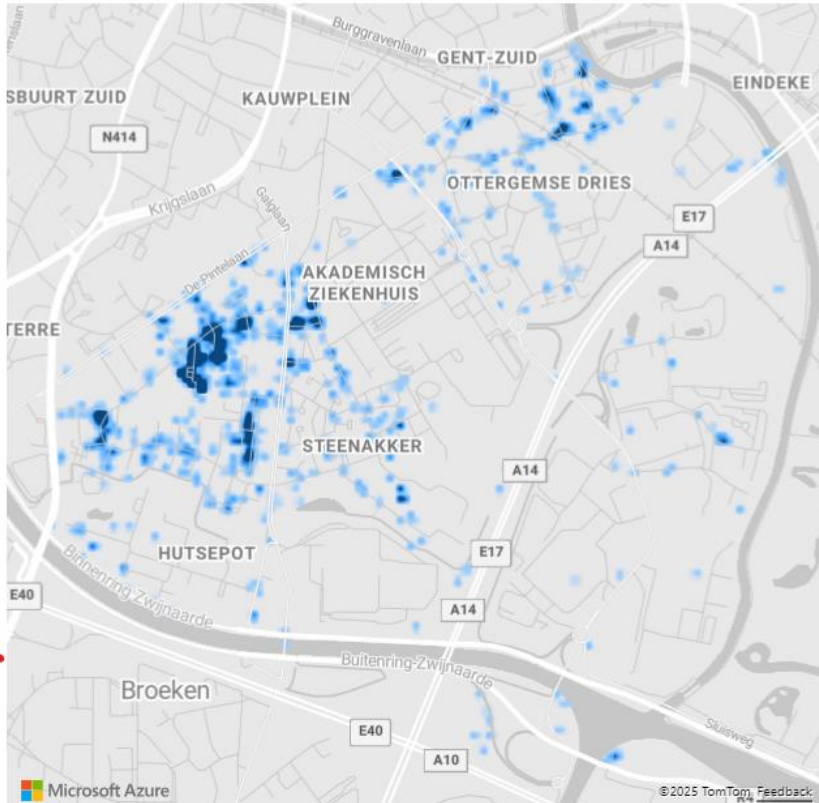
Meldingen per Dag

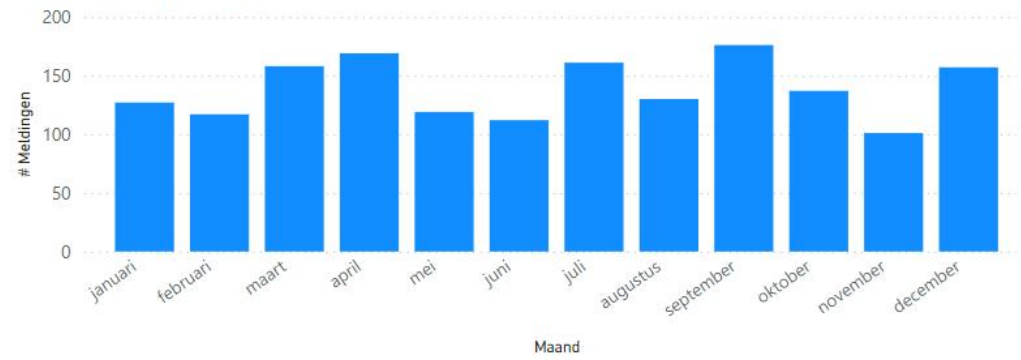
Meldingen per Jaar en Maand

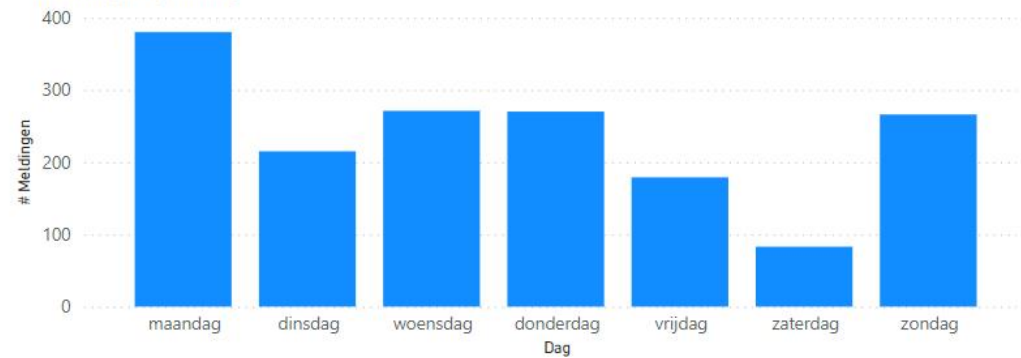
Wijkfiche 2024 - Nieuw Gent - UZ

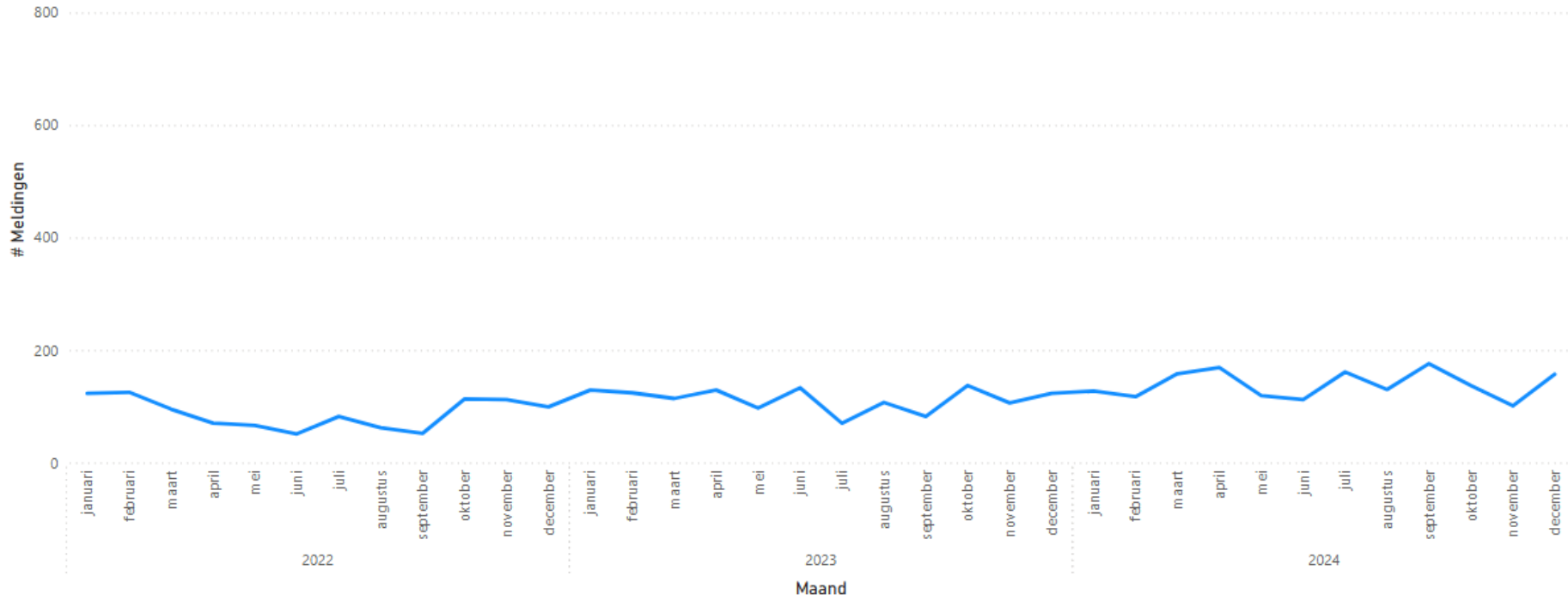
Meldingen per Maand

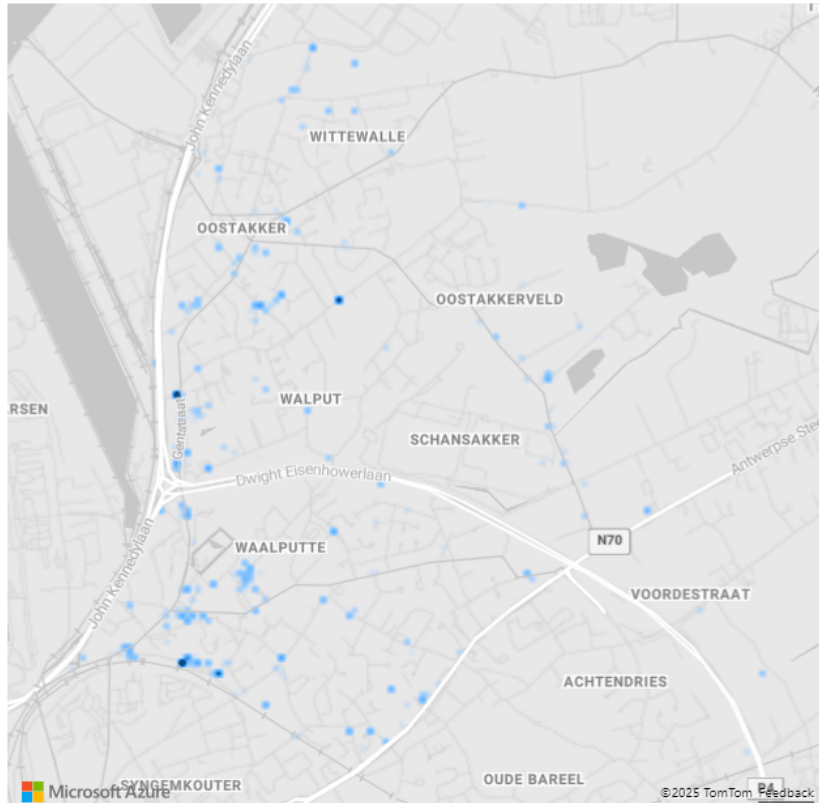
Meldingen per Dag

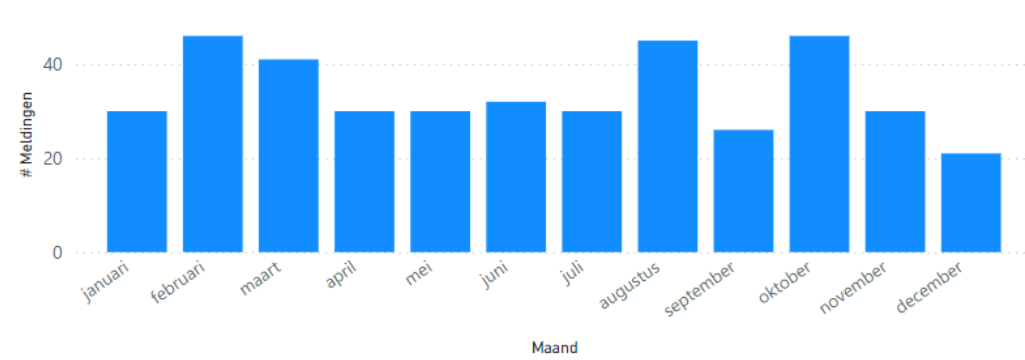
Meldingen per Jaar en Maand

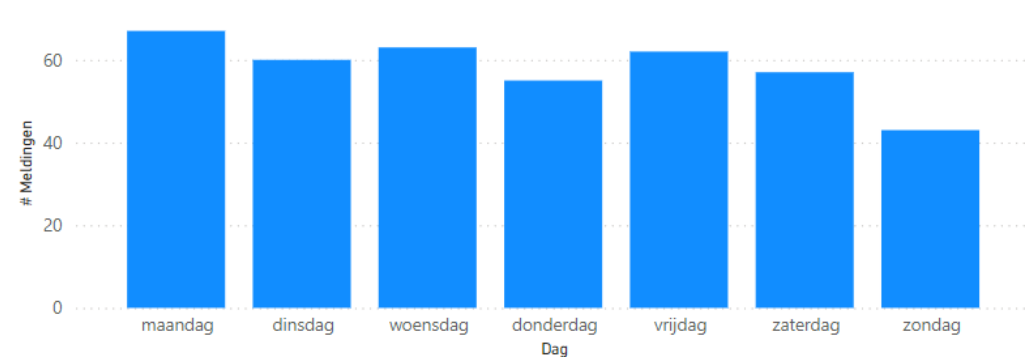
Wijkfiche 2024 - Oostakker

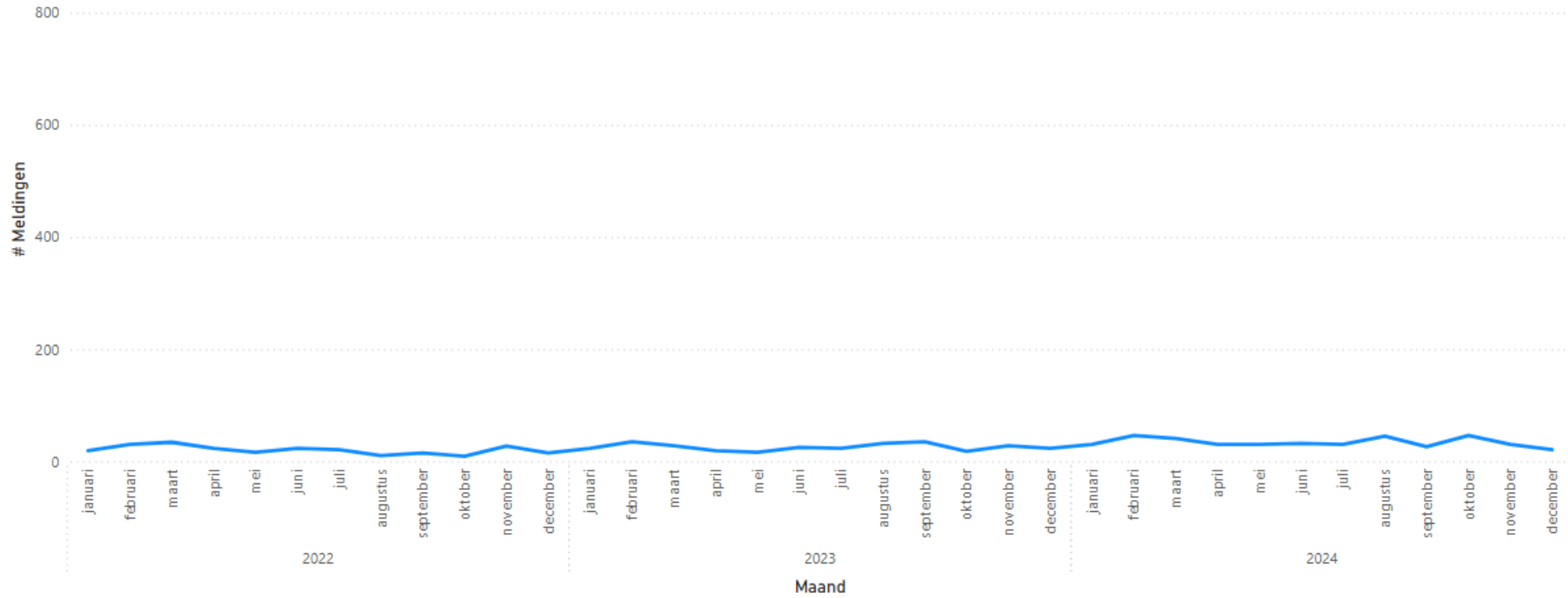
Meldingen per Maand

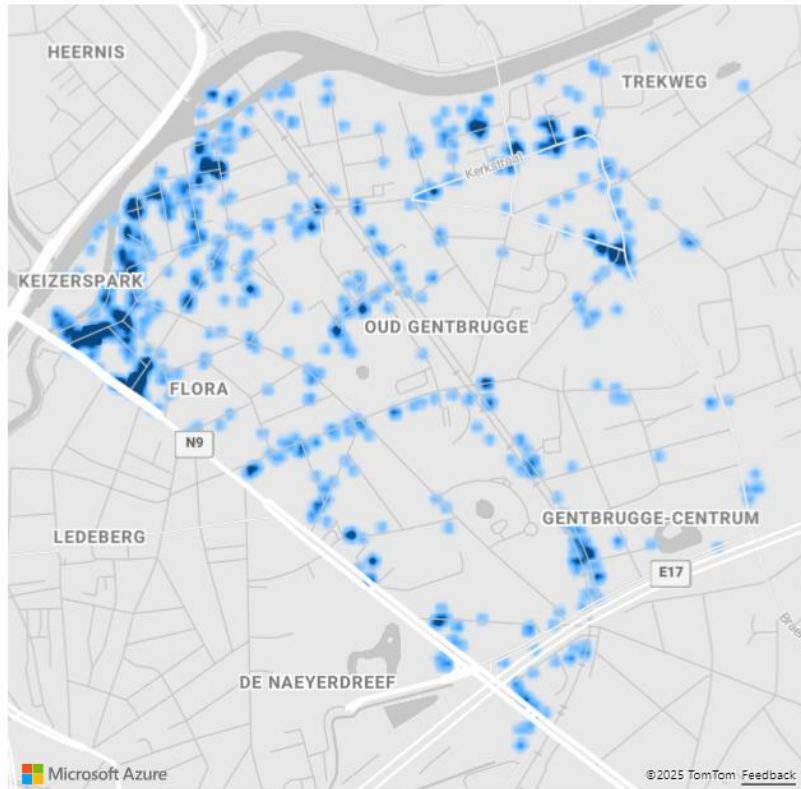
Meldingen per Dag

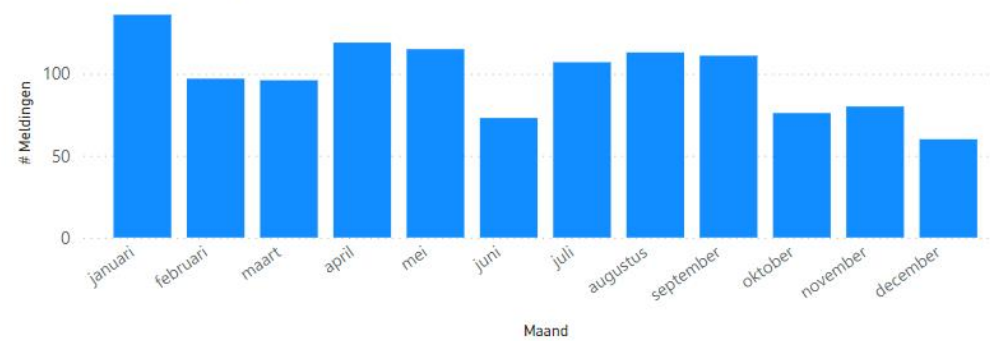
Meldingen per Jaar en Maand

Wijkfiche 2024 - Oud Gentbrugge

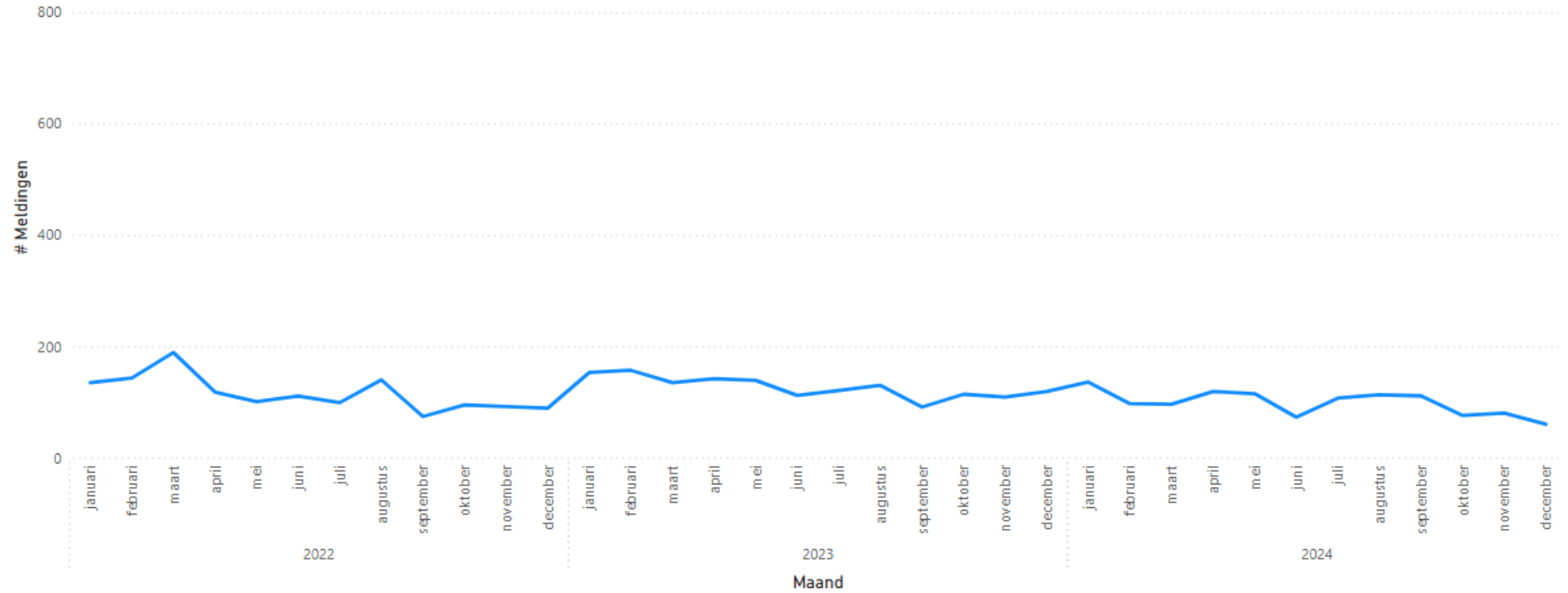
Meldingen per Maand

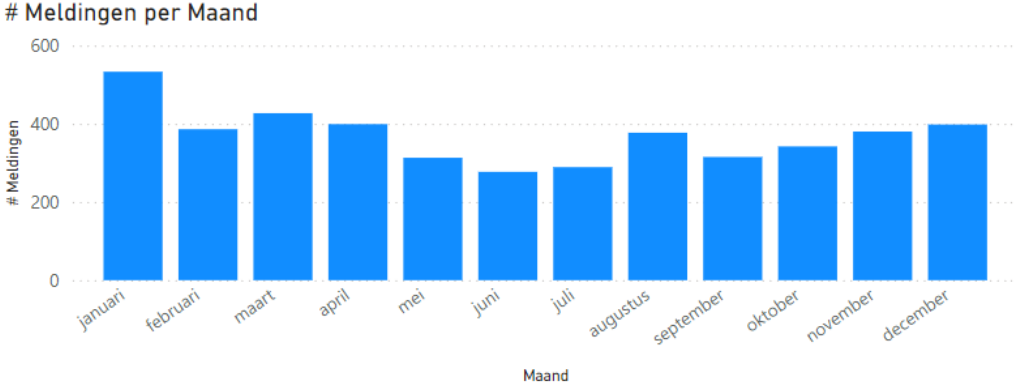
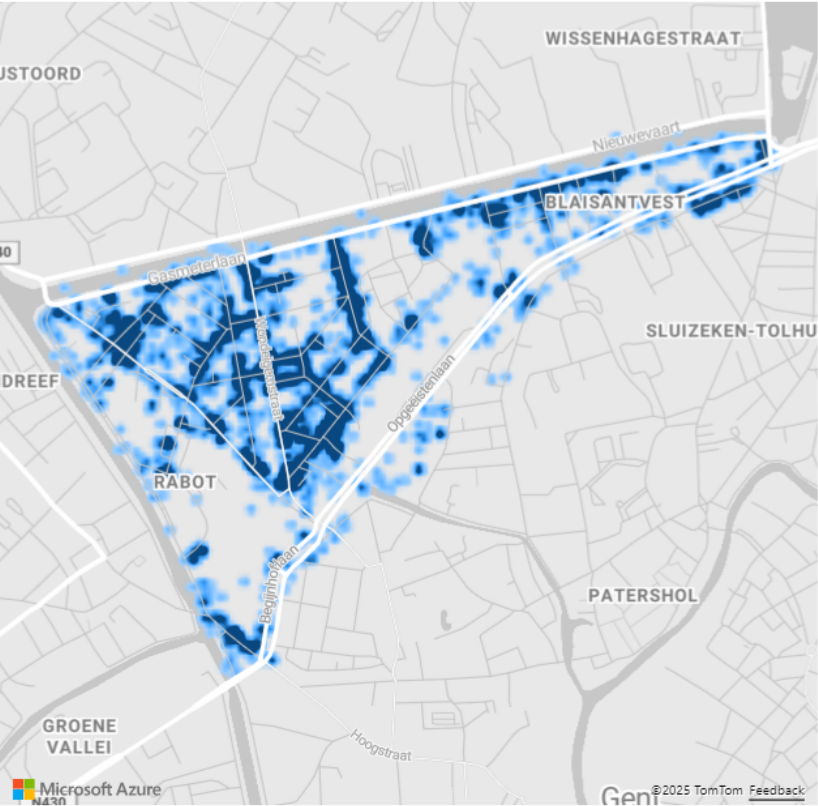
Meldingen per Dag

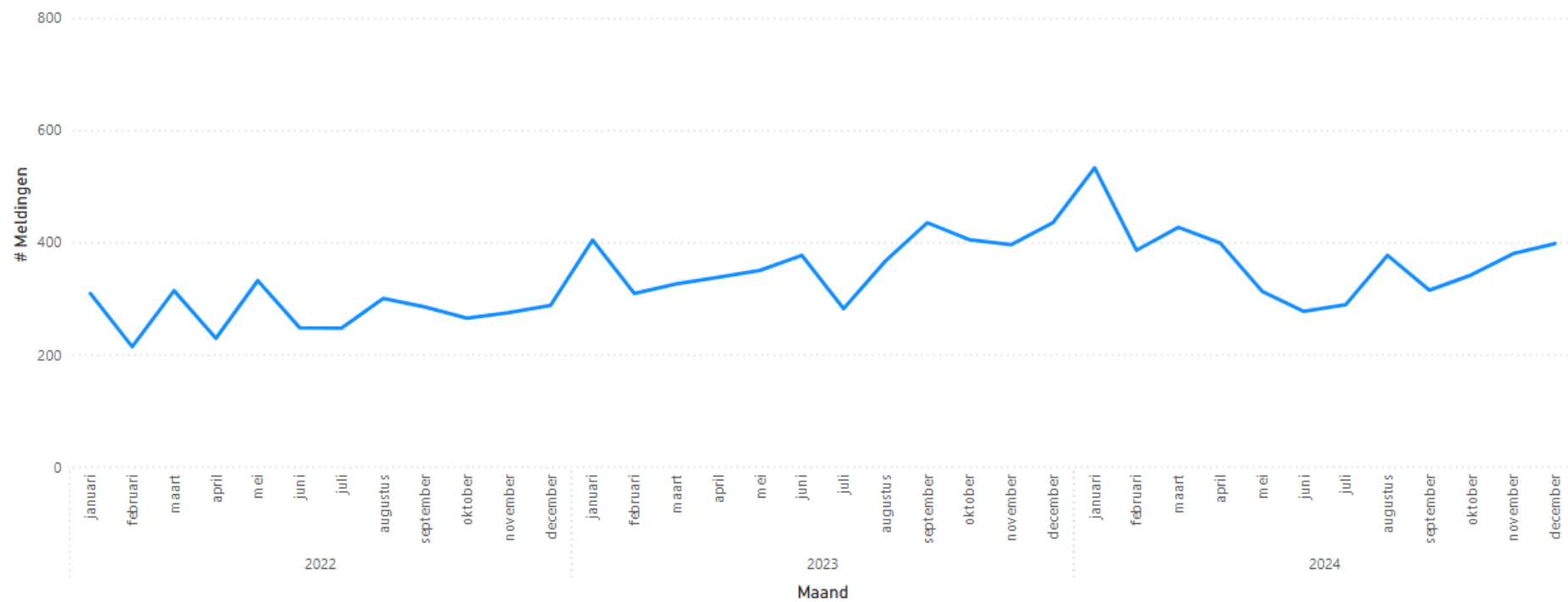
Meldingen per Jaar en Maand

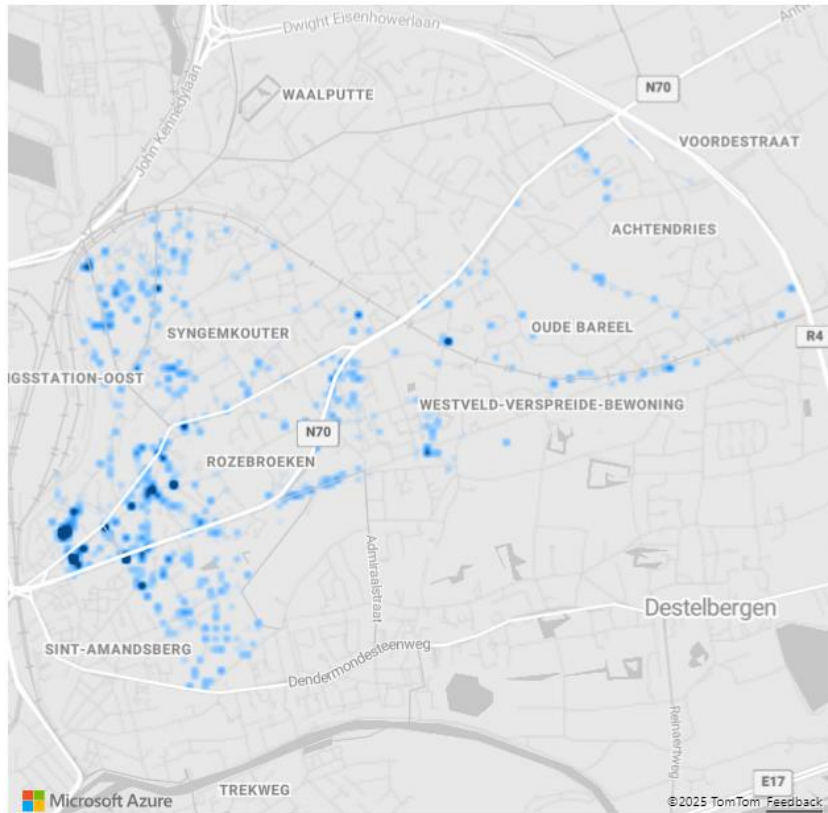
Wijkfiche 2024 - Rabot - Blaisantvest

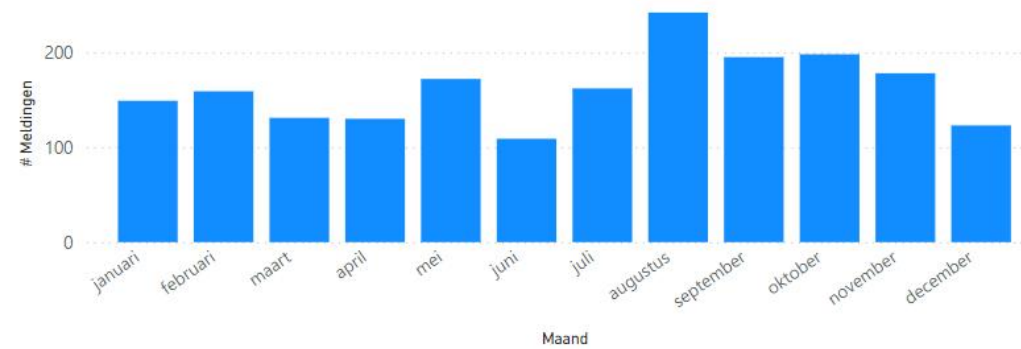
Meldingen per Jaar en Maand

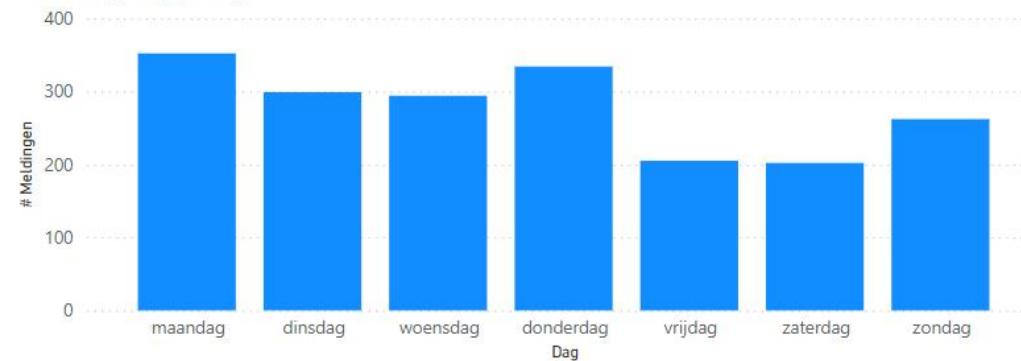
Wijkfiche 2024 - Sint-Amandsberg

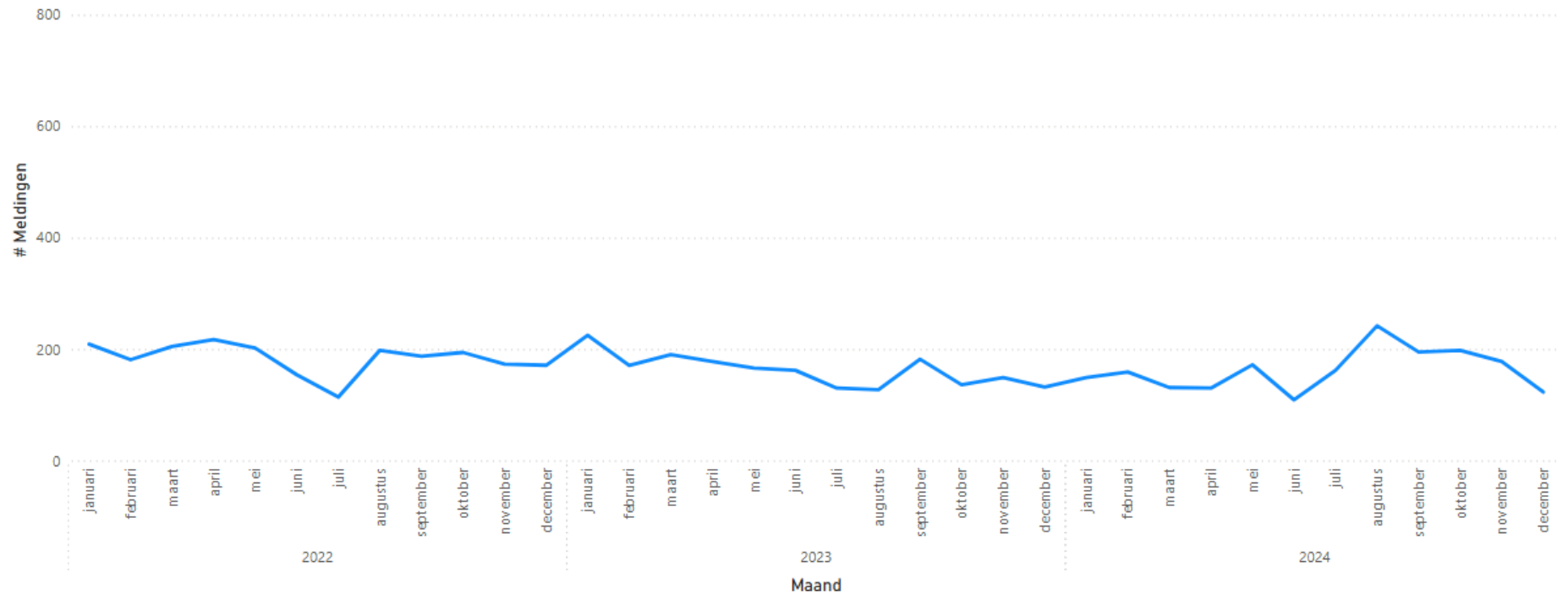
Meldingen per Maand

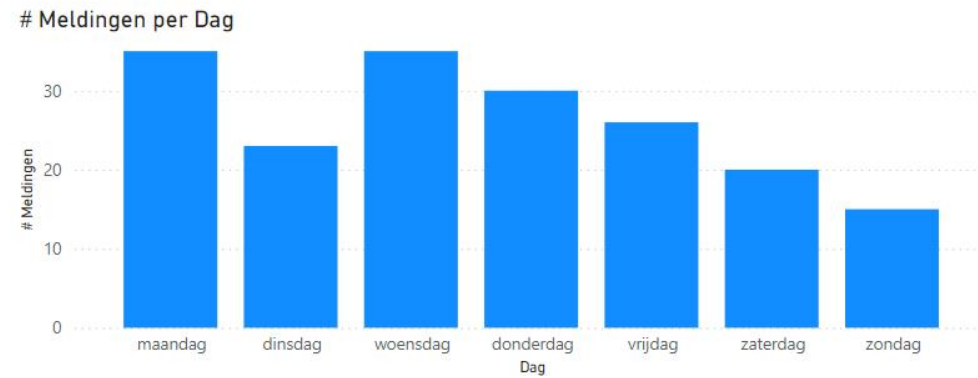
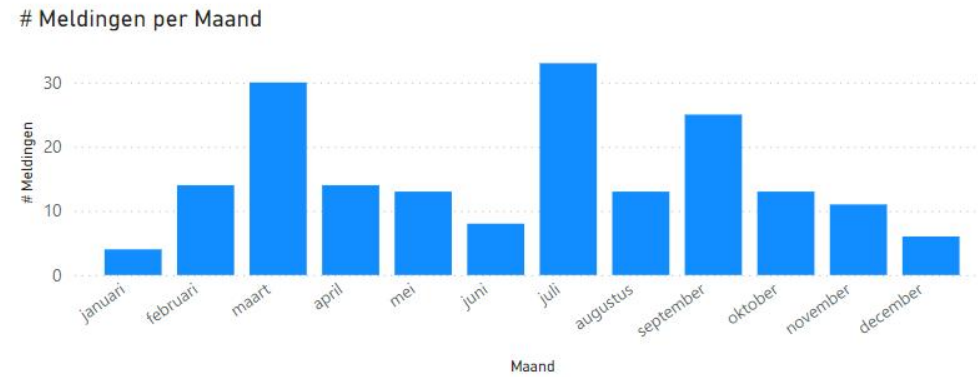
Meldingen per Dag

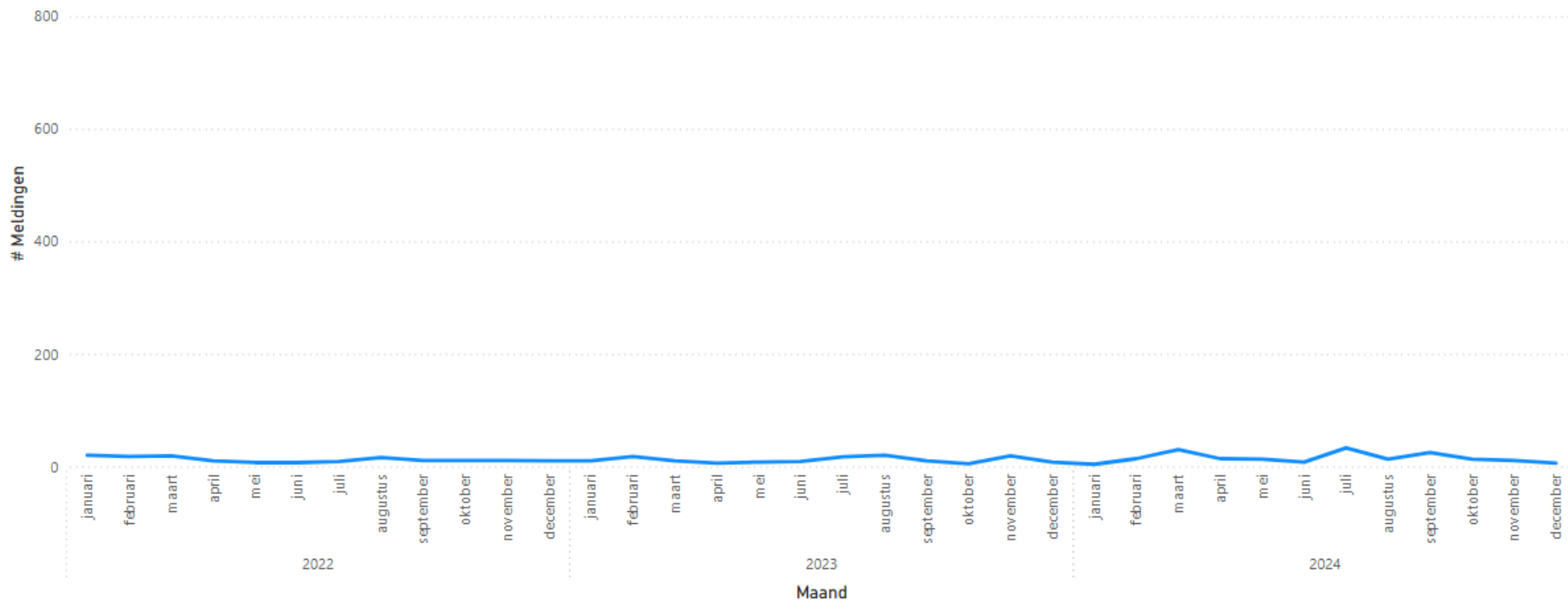
Meldingen per Jaar en Maand

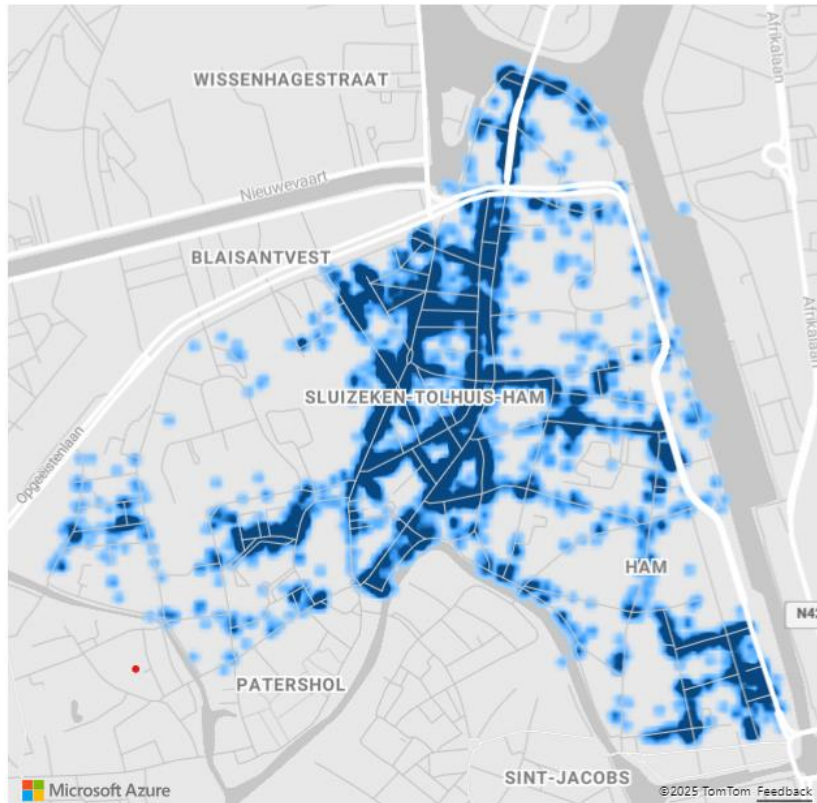
Wijkfiche 2024 - Sint-Denijs-Westrem - Afsnee

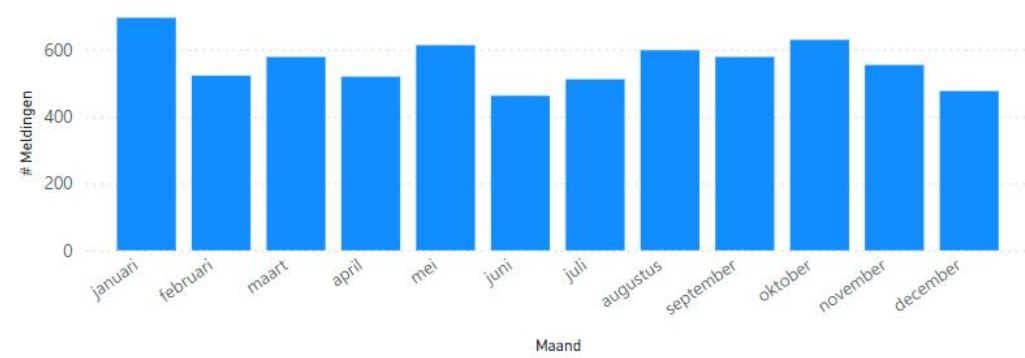
Meldingen per Jaar en Maand

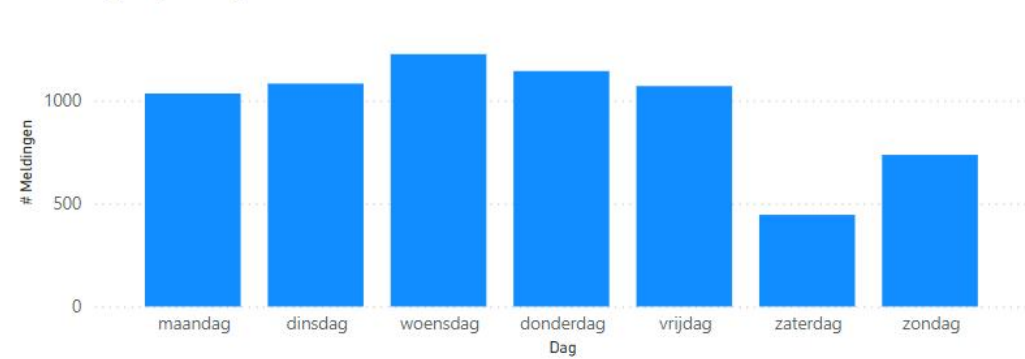
Wijkfiche 2024 - Sluizeken - Tolhuis - Ham

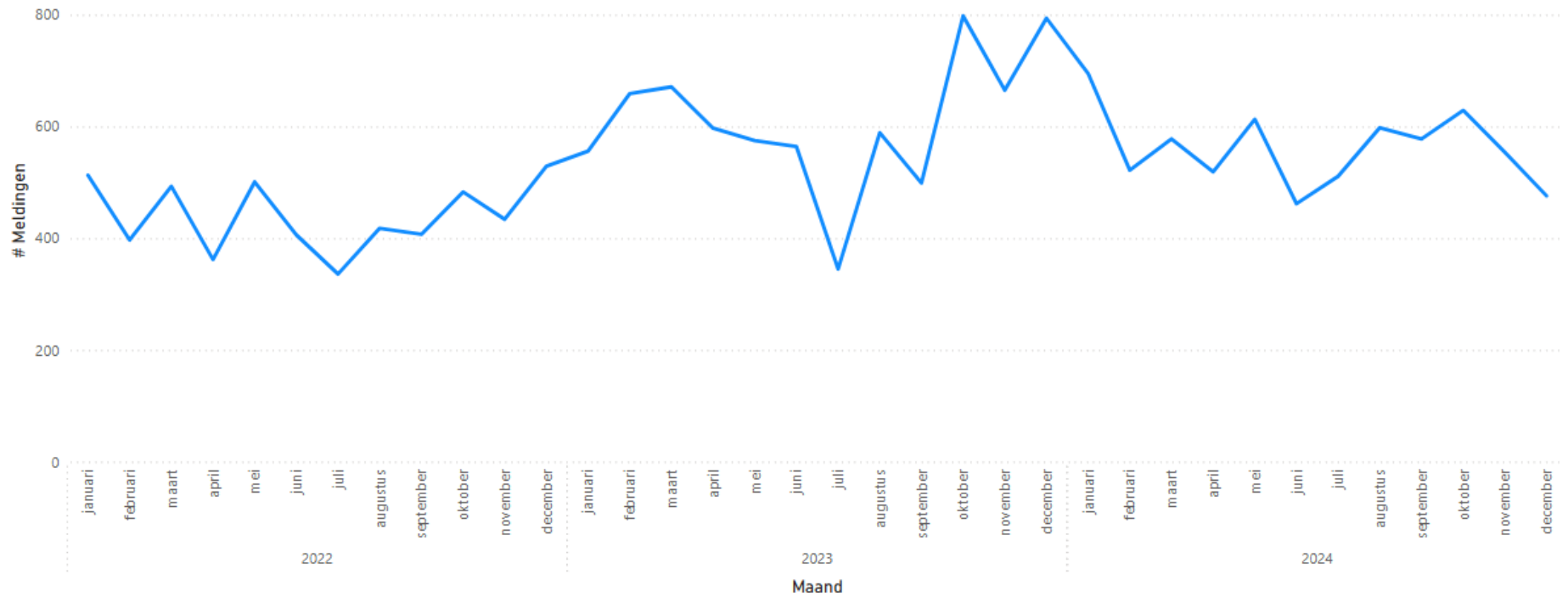
Meldingen per Maand

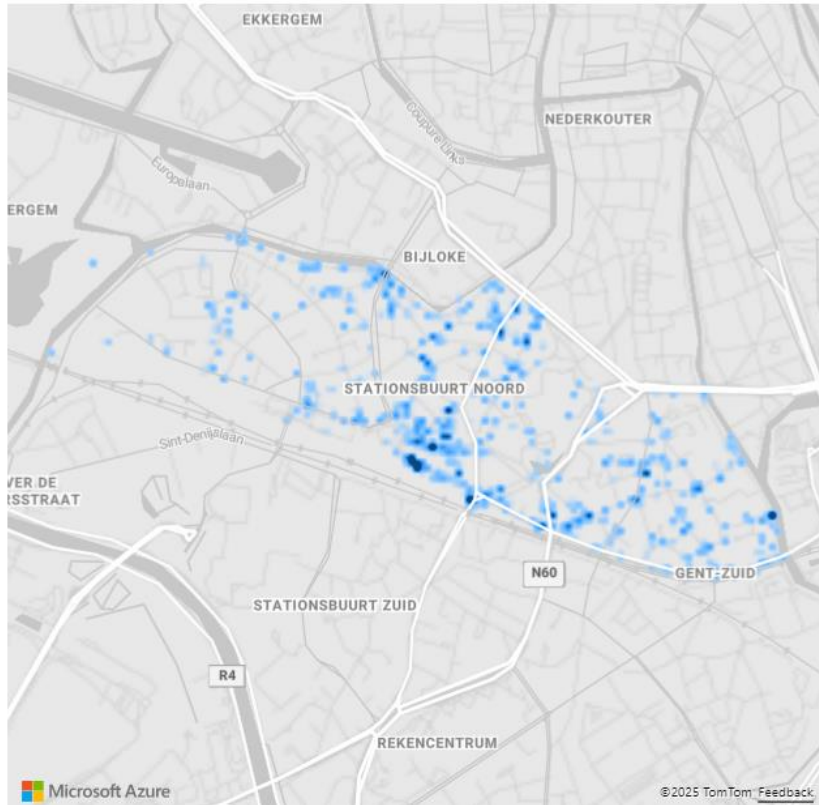
Meldingen per Dag

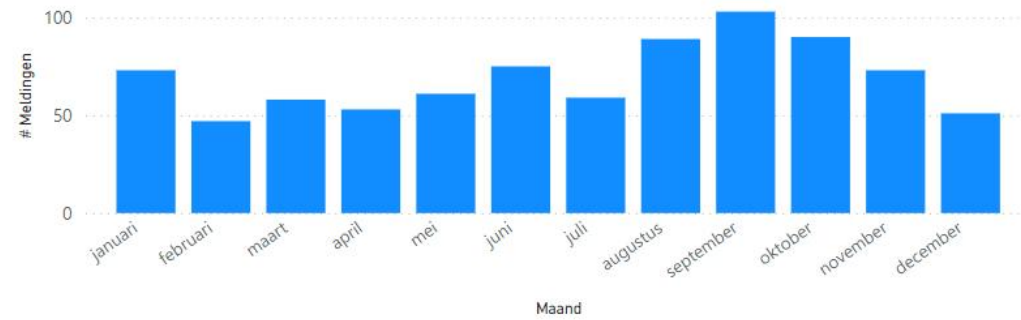
Meldingen per Jaar en Maand

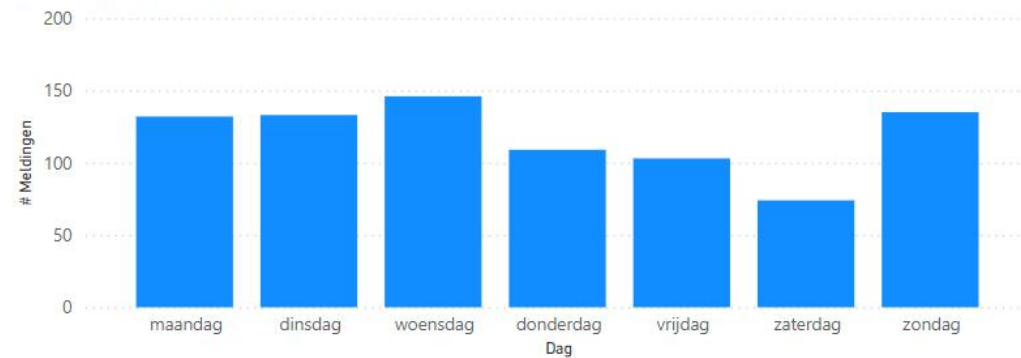
Wijkfiche 2024 - Stationsbuurt-Noord

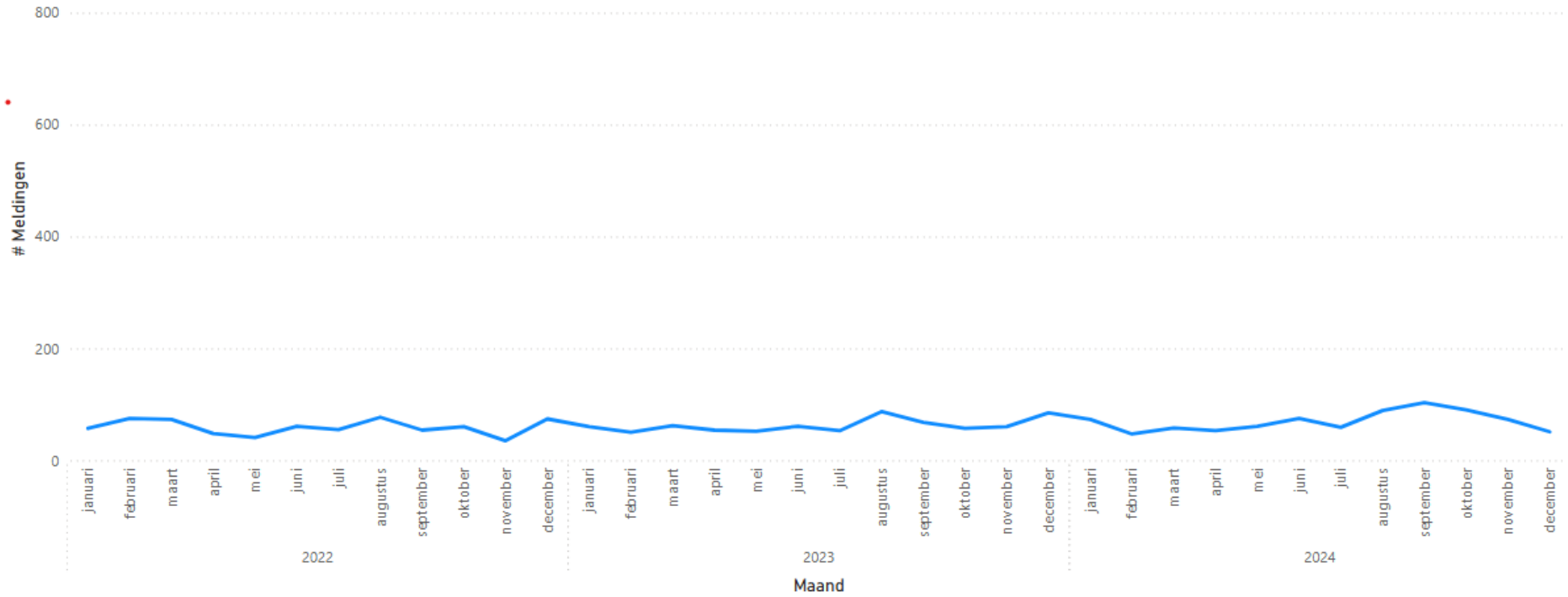
Meldingen per Maand

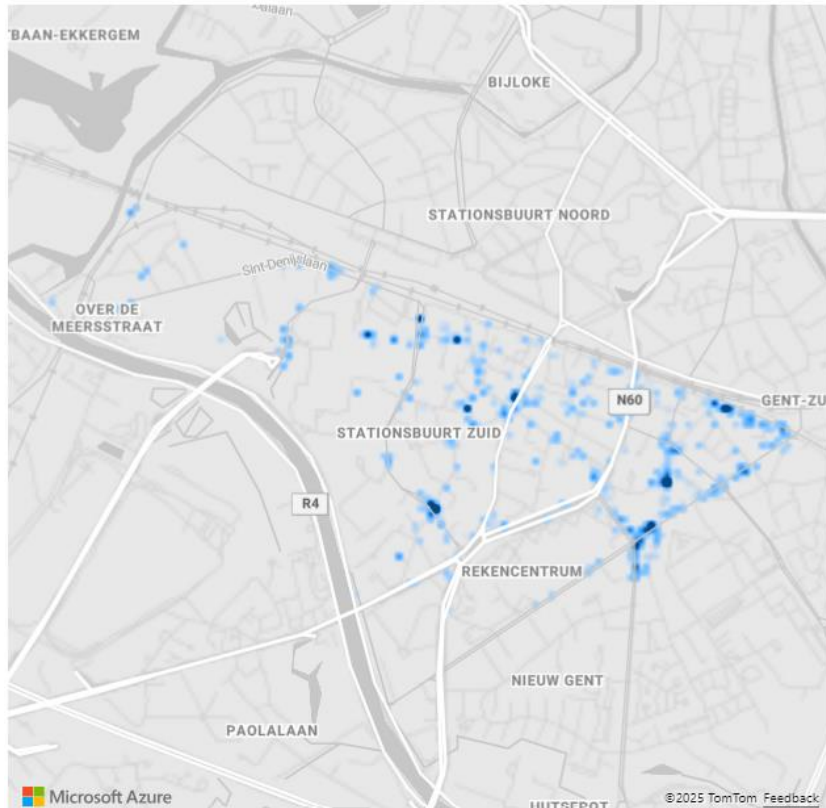
Meldingen per Dag

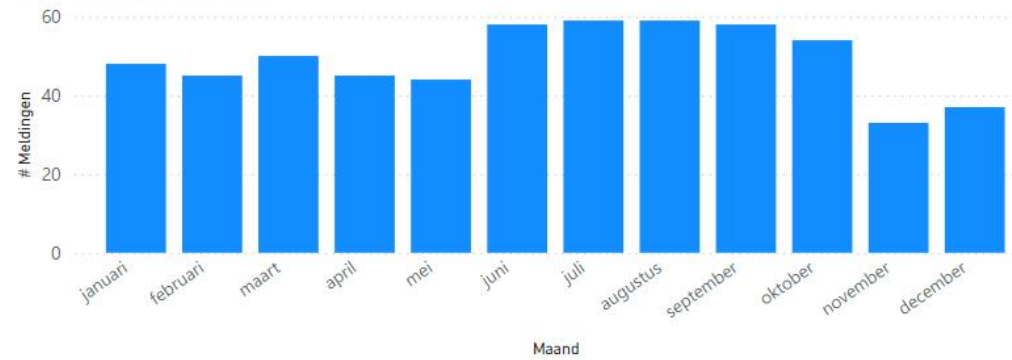
Meldingen per Jaar en Maand

Wijkfiche 2024 - Stationsbuurt-Zuid

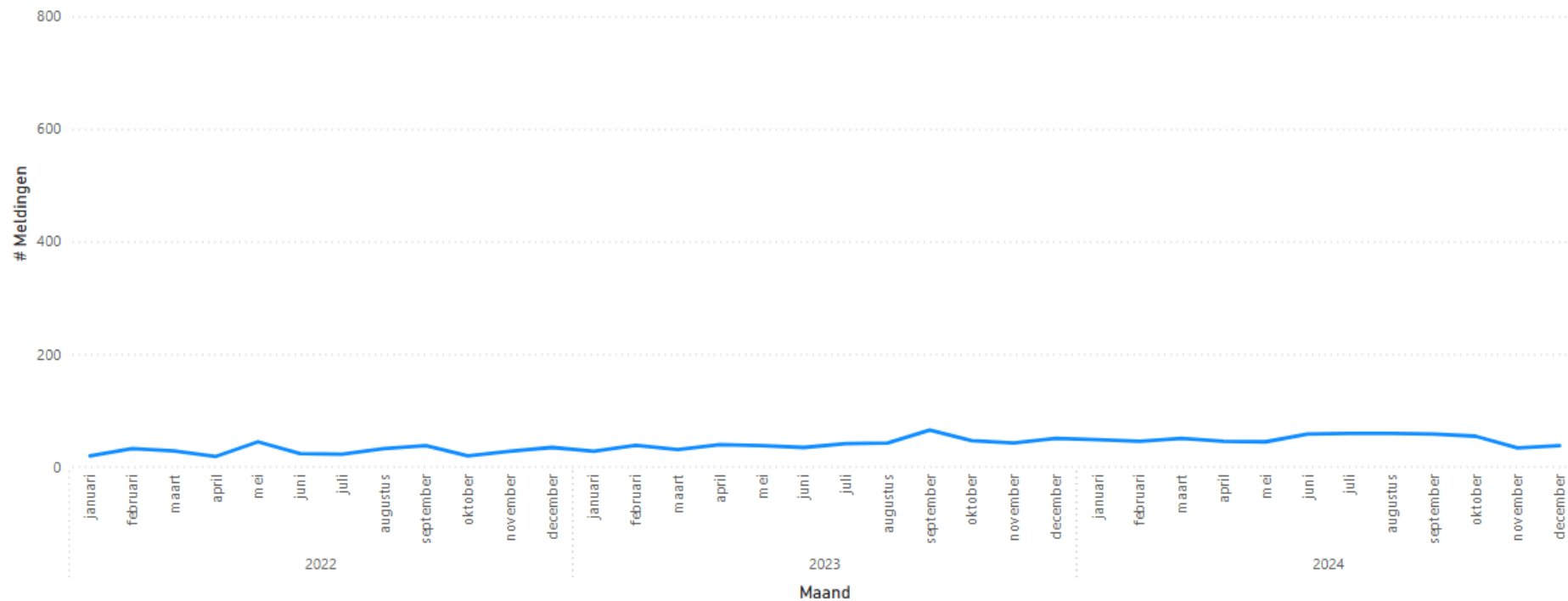
Meldingen per Maand

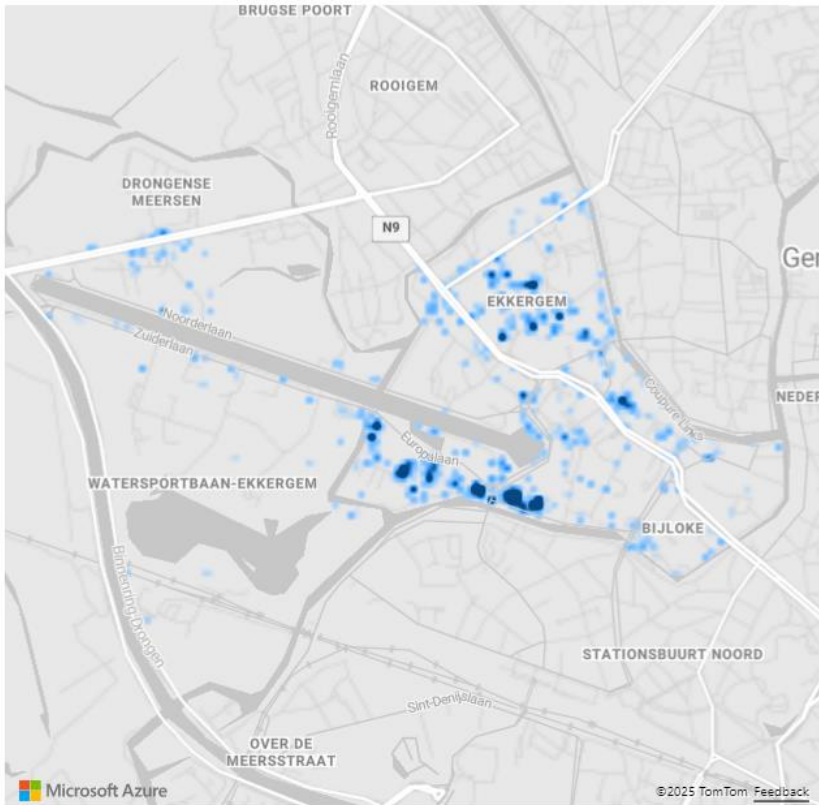
Meldingen per Dag

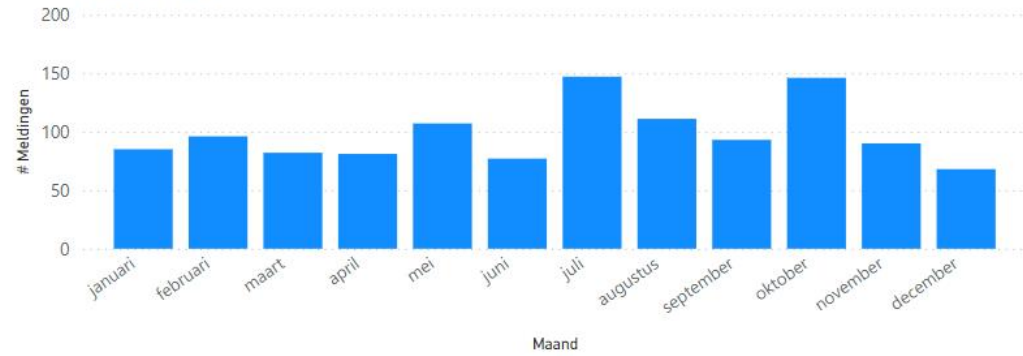
Meldingen per Jaar en Maand

Wijkfiche 2024 - Watersportbaan - Ekkergem

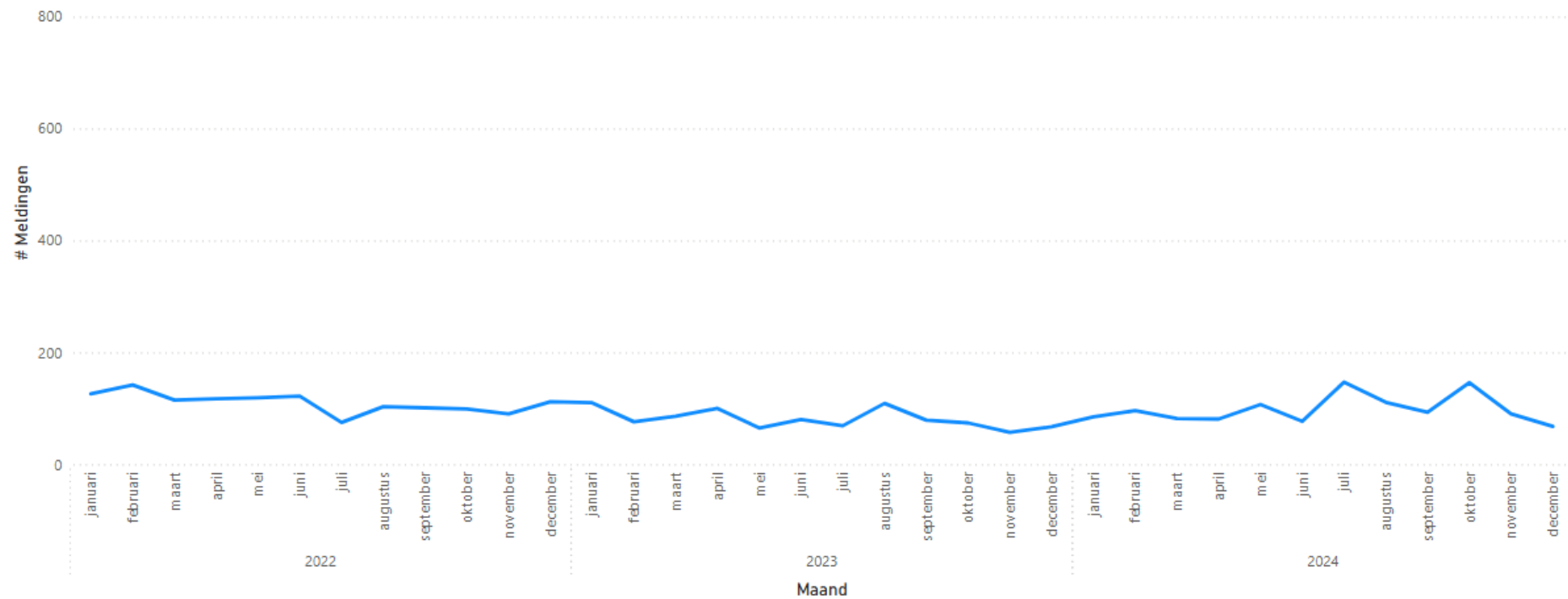
Meldingen per Maand

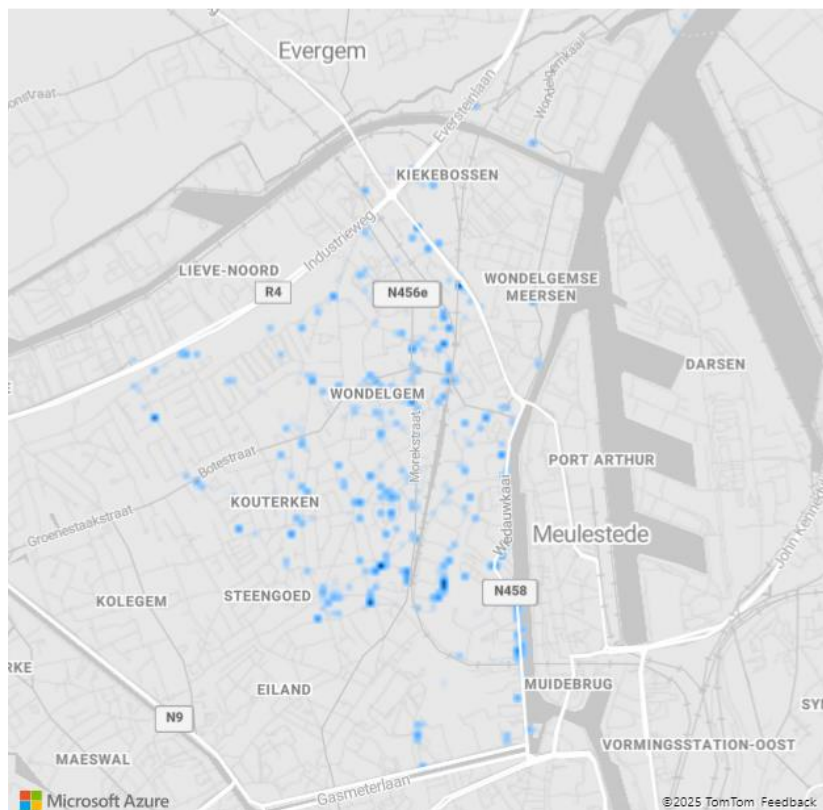
Meldingen per Dag

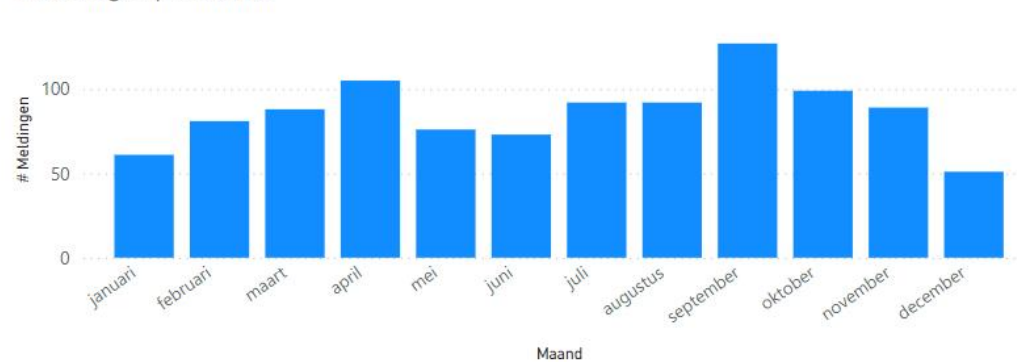
Meldingen per Jaar en Maand

Wijkfiche 2024 - Wondelgem

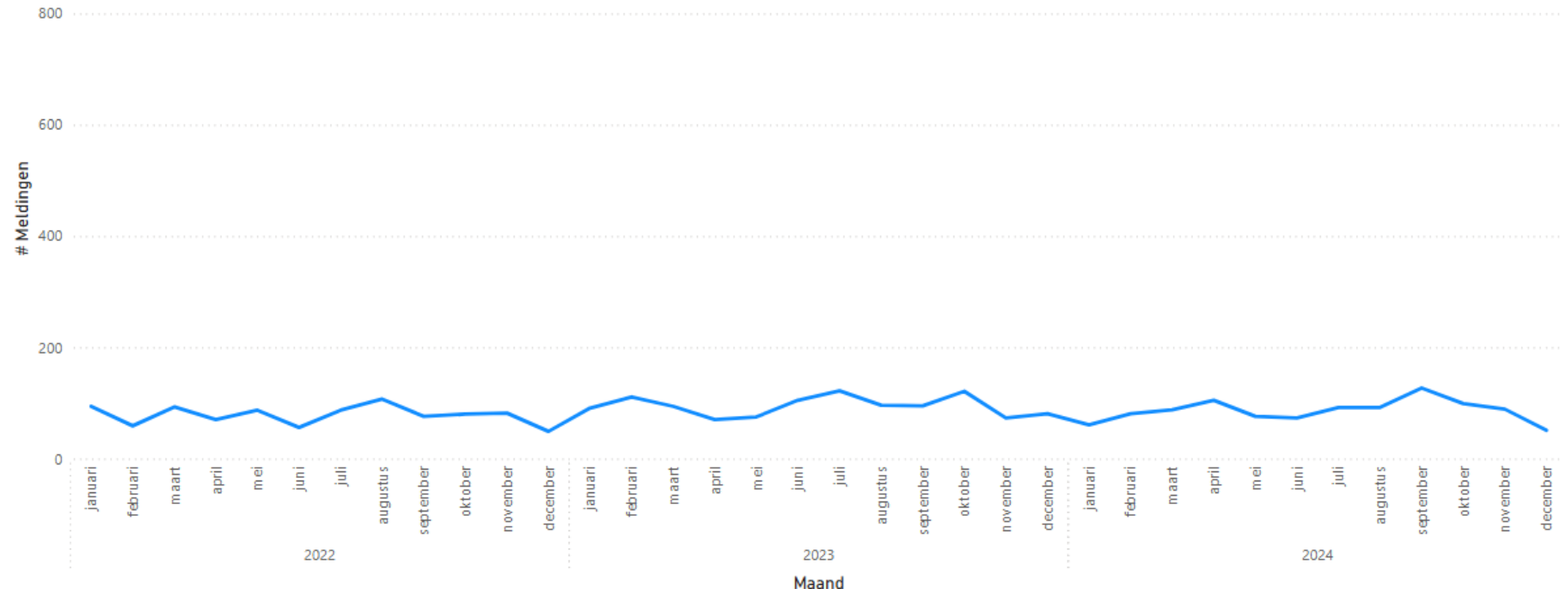
Meldingen per Maand

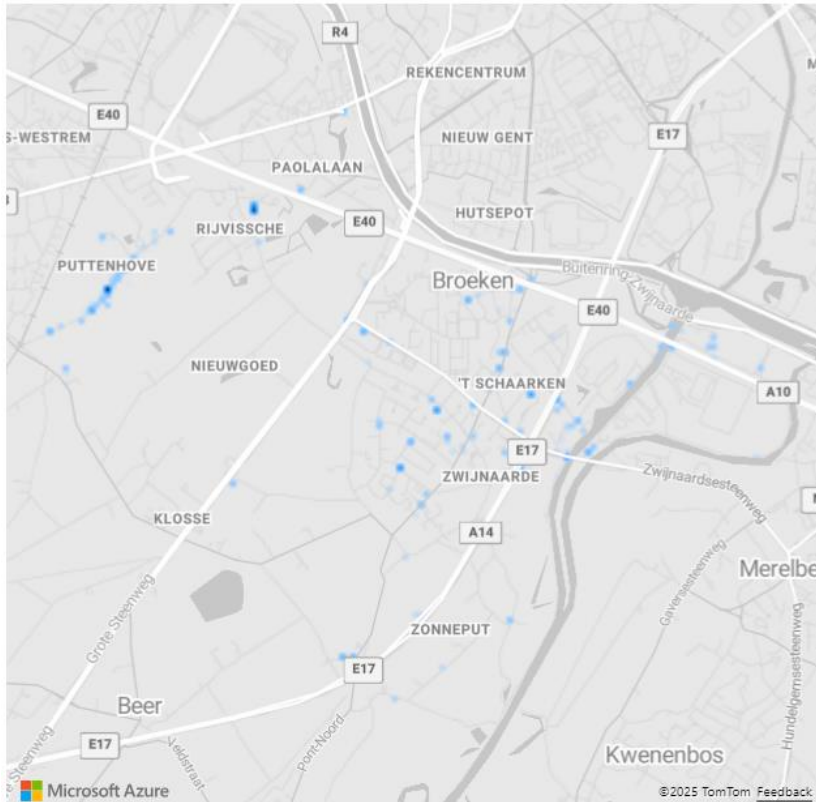
Meldingen per Dag

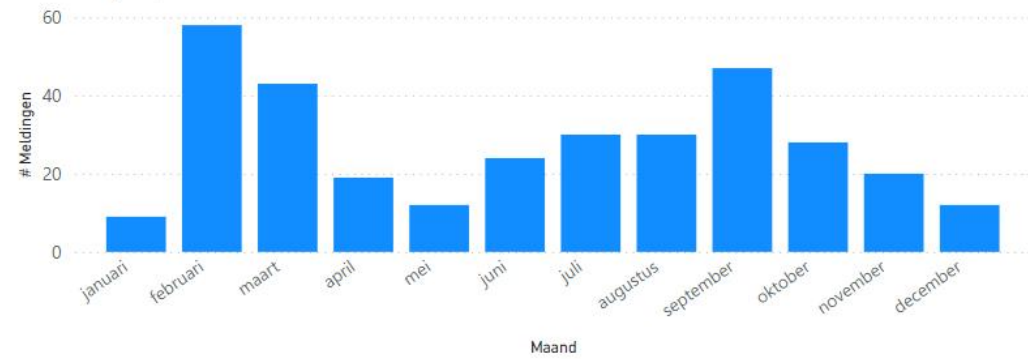
Meldingen per Jaar en Maand

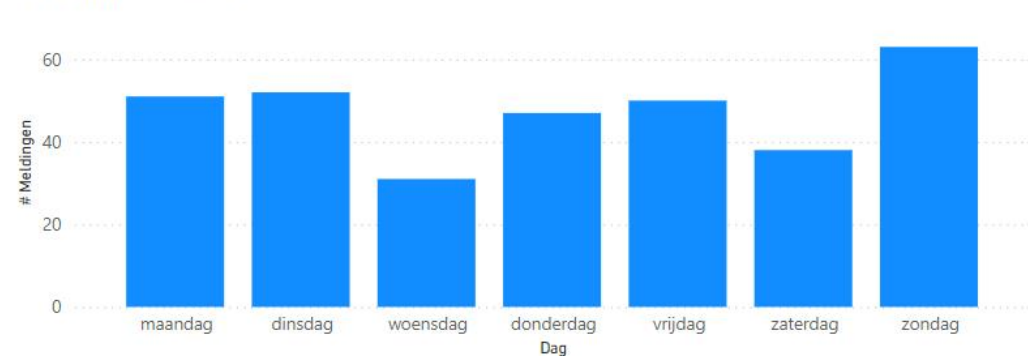
Wijkfiche 2024 - Zwijnaarde

Meldingen per Maand

Meldingen per Dag

Meldingen per Jaar en Maand

